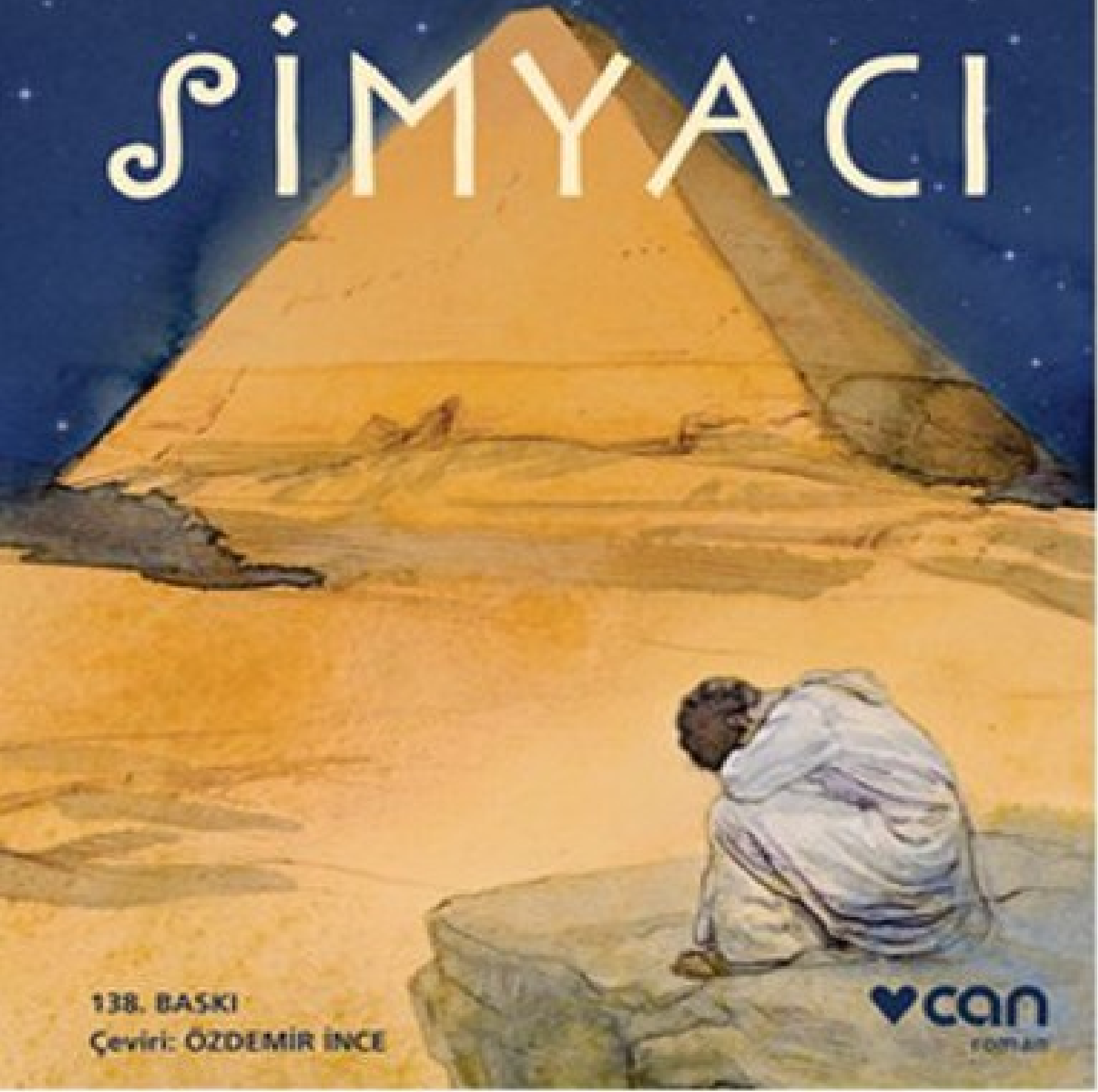

PAULO COELHO SİMYACI

138. BASKI
Çeviri: ÖZDEMİR İNCE

♥ can
ROMAN

Paulo Coelho
SİMYACI
ROMAN

Türkçesi,
ÖZDEMİR İNCE

özgün adı
Oalqumista
PAULO COELHO'NUN
CAN YAYINLARI'NDAKİ
ÖBÜR KİTABI

PIEDRA IRMAĞININ KIYISINDA OTURDUM,
AĞLADIM /

Paulo Coelho, Rio de Janeiro'da doğdu. Roman yazarlığına başlama-
dan önce, oyun yazarı, tiyatro yönetmeni ve sevilen bir şarkı sözü yazarıydı. Coelho, gençliğinde bir hippiydi. 1986 yılında Hristiyan-İarın, Batı Avrupa'dan başlayıp İspanya'da Santiago de Compostela kentinde sona eren geleneksel haç yolculuğunu yaptı; bu deneyimini 1987 yılında yayınladığı The Pilgrimage (Hac) adlı kitabında anlattı. 1988 yılında yayımlanan ikinci kitabı Simyacı, Coelho'yu en çok okunan çağdaş yazarlardan biri yaptı. Öteki kitapları;^ Brida, Valkürler ve son yazdığı Piedra Irmağının Kıyısında Oturdum, Ağladım'dır. Simyacı, 42 ülkede yayımlandı, 26 dile çevrildi. Bu kitap, Coelho'yu Gabriel Garcia Márquez'in arkasından en çok okunan Latin Amerikalı yazarlardan biri konumuna getirdi.

Felsefe Taşı'nın gizlerini
bilen
ve bunu kullanan simyacı
J. 'ye

Yollarına giderken İsa bir köye girdi. Marta adlı bir kadın onu evine kabul etti.

Meryem adlı bir kızkardeşi vardı, o da Rabbin ayakları dibinde oturup onun sözünü dinlerdi.

Marta ise, işin çokluğundan şaşmıştı; İsa'ya giderek dedi: ' - Ya Rab, kızkardeşimin hizmette beni yalnız bırakması sence bir şey değil midir? İmdi ona söyle

bwa

yardım etsin.

Fakat Rab cevap verip dedi:

- Marta, Marta, sen birçok

şey-

ler için üzülüp telaş ediyorsun;

fakat

bir şeye ihtiyaç vardır ve Meryem,

kendisinden alınmayacak olan iyi

pa-

yı seçmiştir.

İNCİL, LUKA,

X, 38-42

Öndeyiş

BİR KERVANCININ GETİRDİĞİ KİTABI

ELİNE

aldı Simyacı. Kapağı yoktu kitabın, ama gene de

yazarının

kim olduğunu anladı: Oscar Wİlde'di yazar. Kitabın

sayfa-

larını karıştırırken, Narkissos'u anlatan bir öyküye rastla-

dı.

Narkissos'un, kendi güzelliğini her gün bir gölün

su-

larında seyretmeye giden bu yakışıklı delikanlının

efswesi-

ni biliyordu Simyacı. Bu delikanî kendi görüntüsüne öy-

lesine vurgunmuş ki günün birinde göle düşüp

boğulmuş.

Onun göle düşüp boğulduğu yerde de bir çiçek açmış,

bu

çiçeğe nergis adı verilmiş.

Ama kendi yazdığı öyküyü böyle bitirmiyordu

Oscar

Wilde.

Tatlı su gölünün kıyısına gelen orman tanrıçaları

Ore-

as'ların onu bir acı gözyaşı kavanozuna dönüşmüş olarak

bulduklarını yazıyordu Oscar Wilde.

- Neden ağlıyorsun? diye sormuş Oreas'lar.

- Narkİssos için ağlıyorum, diye yanıtlamış göl.

- Ne vaT bunda şaşılacak, demiş bunun

üzerine or-

mw tanrıçaları. Bizler ormanlarda boşu boşuna onun

pe-

şinde dolaşır dururduk, ama onun güzelliğini yalnızca sen

görebilirdin yakından.

- Narkissos yakışıklı bir genç miydi? diye

sormuş

göi.

- Bunu senden daha iyi kim bilebilir ki? diye

karşılık

vermiş iyice şaşırın Oreas'lar. Her gün senin kıyılarına

ge-

lip sularına bakıyordu!

Göl bir süre sessiz kalmış. Sonra şöyle

konuşmuş:

- Narkİssos için ağlıyorum, ama onun yakışıklı

oldu-

ğunu hiç fark etmemiştim ben. Narkissos için ağlıyorum,

tı. Bundan^ dolayı, kendisini'etkileyen kitapların bazı bö-
lümİlerini kimi zaman onlara okur; kimi zaman da kırlarda
dolaşan biç çobanın yalnızlığından ya da yaşama
sevincin-
den söz ederdi onlara; kimi de uğTamayı alışkanlık
haline
getirdiği kentlerde gördüğü son yenilikleri anlatırdı.
Ama, önceki günden bu yana, dört gün sonra
varacağı
kentte yaşayan genç kızdan başka bir konuşma konusu
aç-
mamıştı. Bir tüccarın kızydı söz konusu olan. Önceki yıl,
yalnızca bir kez gelmişti buraya. Tüccarın bir kumaş ma-
ğazası vardı; alacağı mal koçusunda aldatılmamak için,
ko-
yunların gözünün önünde kırılmasını istiyordu. Bu ma-
ğazayı ona bir arkadaşı anlatmış, çoban da sürüsünü
oraya
götürmüştü. *

"BİRAZ YÜN SATMAK İSTİYORUM,"

DEMİŞTİ

çoban, tüccara.

Dükân kalabalıktı, iş yoğunu; bu yüzden, tüccar
çobana ikindiye kadar beklemesini söyledi. Bunun
üzerine

Çoban gidip mağazanın önündeki kaldırıma oturdu,
heybe-
sinden bir kitap çıkardı.

- Çobanların kitap okuyabildiklerini bilmiyordum,
dedi yanibaşında bir kadın sesi.

Uzun siyah saçları, eski Mağripli fatihleri belli-
belirsiz
anımsatan gözleriyle, tepeden tırnağa tam bir Endülüs kı-
zıydı konuşan.

- Koyunlar kitaplardan daha öğreticidir, diye
yanıtla-
dı genç çoban.

İki saatten fazla sohbet ettiler. Endülüs kıızı,
tüccarın
kızı olduğunu söyledi, her günü birbirine benzeyen köy
yaşamını anlattı. Çoban, Endülüs kırlarından, uğradığı
kentlerde gördüğü son yeniliklerden söz etti. Koyunlarıyla
konuşmak zorunda kalmadığı için mutluydu çoban.

- Okumayı nasıl öğrendiniz? diye sordu genç
kız.

- Herkes gibi, diye yanıtladı çoban. Okulda.

- Peki ama, okuma bildiğinize göre niçin

çobanlık

yapıyorsunuz?

Delikanlı bu soruyu yanıtlamamak için

duymazlıktan

geldi. Vereceği yanıtı genç kızın anlamayacağından

emin-

di. Bu yüzden, yolculuk öyküleri anlatmayı sürdürdü.

Genç kızın Mağripli küçük gözleri, merak ve şaşkınlıktan
kocaman açılıyor, kimi de iyice küçülüyordu. Zaman geç-
tikçe, zamanın hiç geçmemesini, genç kızın babasının
işle-

rini bitirememesini ve kendisinden üç gün daha

beklemesi-

ni istemesini dilemeye başladı delikanlı. Şimdiye kadar

hi^

duymadığı birşeyler hissettiğini fark etti: Sonsuza dek bir yere yerleşmek istiyordu. Kara saçlı genç kızın yanında, kuşkusuz, günler birbirine benzemezdi.

Ama sonunda tüccar gelip dört koyun kırkmasını is-tedi. Borcunu ödedikten sonra çobanın ertesi yıl da uğra-masını söyledi.

18

ŞİMDİ BU KASABAYA ULAŞMAK İÇİN ÖNÜN-

de dört gün vardı çobanın. Heyecandan içi içine sığmıyor-du, ama yüreğini koyu bir kaygı da sarmıştı: Belki de genç kız unutmuştu onu. Yün satmak için oraya uğrayan bir yıl-ğın çoban vardı.

- Pek önemli değil, dedi koyunlarıyla konuşurken.

Ben de başka yerlerde başka kızlar tanıyorum.*

Ama, yüreğinin derinliklerinden biliyordu ki, öyle *pek önemli değil* diyecek durumda değildi. Çobanların da, tıpkı denizciler ve gezgin satıcılar gibi, kendilerini yer-yüzünde başıboş dolaşmaktan vazgeçirtecek birinin yaşadığı bir kente uğrayabileceklerini biliyordu.

*

1
9

GÜNÜN İLK IŞIKLARI TANYERİNDEN YÜK-

selmeye başlarken, çoban koyunlarını gündoğusu yönün-de sürmeye başladı. 'Hiçbir zaman bir karar vermek gereksinimi duymuyorlar/ diye düşündü. 'Belki de bu yüz-den hep benim yanımda kalıyorlar.' Su ve yiyecekten baş-

ka bir şeye gereksinim duymuyordu koyunlar. Onların çobanı olarak Endülüs'ün en iyi otlaklarını bildiği sürece, kendisiyle her zaman dost kalacaklardı. Güneşin doğuşu ile batışı arasında eğleşen, uzun saatlerden oluşan günlerin biri ötekinden farklı olmasa da; kısacık yaşamları boyunca tek bir kitap okumasalar, köylerde olup bitenleri anlatan delikanlının insan dilini anlamasalar da. Yiyecek ve suyla yetiniyorlardı ve bu onlar için yeterliydi. Buna karşılık, yünlerini, arkadaşlıklarını ve kimi zaman da etlerini cömertçe sunuyorlardı.

'Günün birinde bir canavara dönüşsem ve tek tek

hepsini öldürsem, sürünün hepsini boğazladıktan sonra ancak işin farkına varırlardı,' diye düşündü delikanlı.

'Çünkü bana inanıyorlar ve artık kendi içgüdülerine güvenmiyorlar. Bu böyle, çünkü onları otlığa ben götürüyorum.'

Delikanlı kendi düşüncelerine şaşmaya, onları tuhaf

bulmaya başladı. İçinde firavuninciri bitmiş kilise belki de

cinli-periliydi. Belki de aynı düşü bu nedenle yeniden görüyor ve her zaman sadık dost saydığı koyunlara kirşi öfke duyuyordu. Önceki akşam yemeğinden kalma şarabından içti biraz ve yamçısına sarımdı. Birkaç saat sonra, güneşin yükselmesiyle artan bunaltıcı sıcaklar yüzünden sürüsünü kırdı dolduramayacağını biliyordu. Yazın bu saatte bütün İspanya uykuya dalardı Sıcak, gece ininceye kadar

sürerdi, ama bu arada yamçısını yın.naa t^rrr.A 20-ın daydı. Her şeye karşın, bu yükten /ak.r.-r. < - k*, -'.p? zaman, sabah ayazını bu yük sayesinde _>ı..j;etme:.Igi'~ anımsıyordu kuskusuz.

'Havanın beklenmedik değişimi.u.\lerı.-e ka.-şı \cArr ya her zaman hazır olmalıyız,' dht: uüşu'. ^ord- r zöman; yamçının ağırlığına katılmayı minnetle kabailiyordu.

Yamçının da bir varlık nedeni vardı, tıpkı delikanlının hikmeti vücudu gibi. Orası senin, burası benim Endülü ovalarını iki yıl dolaştıktan sonra, belgenin bütün kentlerini ezbere öğrenmişti; yaşamına anlam veren |ey gezip dolaşmaktı.

Basit bir çobanın neden okuma bildiğini., bu ke/genç kıza açıklamak niyetindeydi: On akı yaşına kadar papız okuluna gitmişti. Anababası, onun din adamı olmasını istemişlerdi; tıpkı koyunları gibi, yalnızca su ve yiyecek için çalışan yoksul bir köylü ailesi için gurur kaynağı Jı böyle bir şey. Latince, İspanyolca ve dinbilim okumuşt'-i. Ama, daha küçüklüğünden itibaren dünyayı tanımayı hayal e" misti, Tanrıyı ya da insanın günahlarını öğrenmek.:. :ok daha Önemliydi böyle bir şey. Bir akşam, ailesini g-,n.ıe't giderken, bütün cesaretini toparlayıp t^hasma r vhip oimak istemediğini söyledi. Yolculuk yapmak istiyordu.

- Dünyanın bütün insanları sim üye kad"r t-j köyden gelip geçtiler, oğlum. Buraca yeni peyler anmayı geldiler, ama hiç değişmediler. Şatoyu gezmek için tepeye çıktılar ve geçmişin günümüzden daha iyi olduğuna karar verirler. Saçlarının rengi ister açık, ister koyu olsun, hepsi de köyümüzün insanlarına benzerler

- Ama ben, bu insanların geMikbri ülkelerdeki "to-ları bilmiyorum, diye yanıtladı delikanlı.

- Bu insanlar, tarlalarımız!, kadnianımızı görünce, her zaman burada yaşamak istediklerini seklerle;. dır-sürdüdü baba.

- Onların geldikleri yerlerin kadınlarını ve topraklarını tanımak istiyorum, dedi oğul bunun üzerine. Çünkü hiçbiri bizimle kalmıyorlar burada.

- Ama bu insanların cepleri para dolu, dedi baba.

Bi-zim burada, yalnızca çobanlar başka yerleri görebilirler.

- Öyleyse, ben de çoban olacağım.

' Bunun üzerine baba hiçbir şey söylemedi. Ertesi

gün,
içinde üç eski ispanyol altın lirası bulunan bir kese verdi
oğluna.

- Bunları bir gün tarlada bulmuştum. Rahipliğe ka-
bul edilme töreninde kiliseye vermeyi düşünüyordum.
Git, kendine bir sürü al ve en iyisinin bizim şatomuz, en
güzel kadınların da bizim kadınlarımız olduğunu öğrenin-
ceye kadar dünyayı dolaş.

Ve baba oğlunu kutsadı. Delikanlı, babasının
gözle-
rinde de dünyayı dolaşma isteğinin bulunduğunu gördü.
Her gece uyumak, yemek ve içmek için hep aynı yerde
ka-
larak yıllarca kurtulmaya çalışmış olmasına karşın, hâlâ
canlı kalan bir istekti bu.

22

UFUK KIZARDI, SONRA GÜNEŞ GÖRÜNDÜ.

Delikanlı, babasıyla yaptığı konuşmayı anımsadı ve
kendi-
ni mutlu hissetti; daha şimdiden birçok şato, birçok kadın
tanımıştı (ama bu kadınlardan hiçbiri, iki gün sonra göre-
ceği kadının eline su bile dökemezdi). Bir yamçısı, bir
baş-
kasıyla değıstokuş edebileceği bir kitabı ve bir sürüsü var-
dı. Bununla birlikte, en önemlisi, her gün yaşamının bü-
yük düşünüyü gerçekleştiriyordu: Geziyordu. Endülüs
ovaları-
rından bıkmıca, koyunlarını satıp denizeci olabilirdi. Deniz-
den usandığı zaman da birçok kent, birçok kadın
tanımış,
birçok mutluluk olanağı yaşamış olurdu.

'Papaz okuluna, Tanrıyı aramaya nasıl
gidebilirim?'
diye düşündü, doğan güneşe bakarak. Bunun olası
olduğu
durumlarda, bir yolunu bulup bir başka yolculuğa çıkıyor-
du. Buradan kaç kez geçmiş olmasına karşın, bu harap
kili-
seye kadar hiç gelmemişti. Dünya büyüktü, sonu gelmi-
yordu. Kısa bir süre de olsa, koyunlarının kendisine yol
göstermesine izin verse, sonunda bir yığın ilginç şeyler
keşfederdi. "Sorun şu ki, her gün yeni bir yere gittiklerinin
farkına varmıyorlar. Otlakların değıstiğini, mevsimlerin
birbirine benzemediğini anlamıyorlar. Çünkü yiyecek ve
sudan başka bir kaygıları yok.'

"Belki de herkes için durum böyledir,' diye
düşündü
çoban. Tüccarın kızına rastladığımdan bu yana başka bir
kadın düşünmeyen benim için bile.'

Gökyüzüne baktı. Hesaplamalarına göre, öğle
yeme-
ğinden önce Tarifa'da olacaktı. Orada, kitabını daha kalın
bir kitapla değıstirebilir, şışesini şarapla doldurur, saç-
sakal
tırışı olabilirdi; kızın yanına gitmeden önce iyice hazırlan-
malıydı. Daha fazla koyunu olan bir başka çobanın,
kendi-

2

3

sinden önce davranıp genç kıza talip olma olasılığını düşünmek bile istemiyordu.

"Bir düşü gerçekleştirmeye olasılığı yaşamı ilginçleştiriyor," diye düşündü, güneşin durumuna tekrar bakıp adımlarını hızlandırarak. Tarifa'da düş yorumcusu bir yaşlı kadının yaşadığını ammsamıştı. Daha önce bir kez görmüş olduğu bu düşü, bu gece de görmüştü.

24

YAŞLI KADIN, DELİKANLIYI EVİN ARKASIN-

daki bir odaya götürdü, odayı salondan rengârenk bir plasketik perde ayırıyordu. Odada bir masa, bir İsa'nın Kutsal Yüreği tasviri ve iki sar dalye vardı.

Yaşlı kadın oturdu, delikanlıya da oturmasını söyledi.

Sonra delikanlının iki elini ellerinin arasına aldı ve usulca dua etmeye başladı.

Söyledikleri bir Çingene duasına benziyordu. Şimdiye

kadar, dolaşırken bir yağm Çingeneye rastlamıştı. Bu insanlar da dolaşıyorlardı, ama koyunlarla ilgilenmiyorlardı. Söylenenlere bakılırsa, bir Çingenenin işi-gücü durmadan insanları aldatmaktı. Şeytanla anlaşma yaptıkları, çocukla-

rı kaçırp gizli barınaklarında bunları köle gibi kullandıkları da söyleniyordu. Genç çoban, çocukken, Çingeneler tarafından kaçırılmaktan korkmuştu her zaman. Yaşlı kadın ellerim tutunca bu eski korkuyu anımsadı delikanlı.

'Ama burada İsa'nın Kutsal Yüreği tasviri var,' diye

düşündü, kaygılarından kurtulmak isterken. Elinin titremeye başlamasını, yaşlı kadının da onun bu ürküntüsünü

fark etmesini istemiyordu. Sessizce bir Tanrı Babamız du-

ası okudu.

- İlginç... dedi yaşlı kadın, gözlerini delikanlının elinden ayırmaksızın. Ve tekrar sustu.

Delikanlı, giderek sinirlendiğini hissediyordu. Ama elinin titremesine engel olamadı ve yaşlı kadın fark etti bu-

nu. Hemen ellerini çekti kadının ellerinden.

- Buraya el falına baktırmak için gelmedim, dedi.

Bu eve geldiği için artık, pişmanlık duyuyordu. Bir an, kadına İsa'nın Tann sevgilinin limgeji. (Çrv.)

2

5

ücretini ödemenin ve hiçbir şey öğrenmeden buradan ayrılmamanın daha iyi olacağını düşündü. Ne var ki, üst üste gördüğü aynı düşün ne anlama geldiğini öğrenmek çok önemliydi onun için.

- Gördüğün düşler hakkında bilgi almaya geldin, de-

di bunun üzerine yaşlı kadın. Ama düşler Tanrının diliyle

konusurlar. Tanrı dünyanın diliyle konuşursa bunun yorumunu yapabilirim. Ama senin ruhunun diliyle konuştuğu zaman bunu yalnızca sen anlayabilirsin. Gene de danış-

ma ücreti ödeyeceksin bana.

'Gene bir dalavere,' diye düşündü delikanlı. Her şeye karşın, tehlikeyi göze almaya karar verdi. Bir çoban, kurt ya da kuraklık tehlikesiyle her zaman karşı karşıyadır; ama, çobanlık mesleğini çekici kılan da budur zaten.

- Aynı düşü iki kez üst üste gördüm.

Koyunlarımla bir otlaktaydım. Derken bir çocuk göründü ve koyunlarla oynamaya başladı. İnsanların koyunlarımla oynamasından pek hoşlanmam; tanımadıkları insanlardan korkarlar. Ama kendileriyle oynamaya gelen çocuklardan korkmazlar. Neden bilmem. Hayvanların, insanların yaşını bilmeleri şaşırtıcı bir şey.

- Sözü gördüğün düşe getir, dedi yaşlı kadın.

Ateşte tencerem var. Hem zaten fazla paran da yok, bütün zamanımı alamazsın.

- Çocuk bir süre koyunlarla oynuyor, diye sürdür-

dü konuşmasını çoban, biraz sıkıntıyla. Ve birden elimden tutuyor, beni Mısır Piramitlerine götürüyor.

Yaşlı kadının Mısır Piramitlerinin ne olduğunu bilip bilmediğini anlamak için bir an sustu. Ama kadın sessizliğini bozmadı.

- Sonra, Mısır Piramitlerinin (yaşlı kadının iyice anlaması için bu sözcükleri tane tane söylüyordu) önünde, çocuk bana, 'Buraya gelersen, gizli bir hazine bulacaksın,' diyor. Ve tam bana hazinenin yerin'i göstereceği sırada uyanıyorum, iki kez oldu.

26

Yaşlı kadın bir süre sustu. Sonra, delikanlının ellerini tuttu, dikkatle inceledi.

- Artık senden para istemiyorum, dedi sonunda.

Ama hazineyi bulacak olursan onda birini isterim.

Delikanlı gülmeye başladı. Sevinçten gülüyordu.

Böylece, gördüğü hazine düşleri sayesinde, cebindeki pek az parayı da harcamamış oluyordu! Bu yaşlı kadın ger-

çekten bir Çingene olmalıydı. Çingeneler biraz tuhaftırlar.

~ İyi de, nasıl yorumluyorsunuz bu düşü? diye sordu delikanlı.

- Önce yemin edeceksin. Sana söyleyeceklerime karşılık, hazinenin onda birini bana vereceğine dair yemin edeceksin.

Delikanlı yemin etti. Yaşlı kadın, gözlerini İsa'nın Kutsal Yüreği tasvirinden ayırmaksızın tekrarlamasını

istedi.

- Dünya Dili'nde bir düş bu, dedi ardından. Bunu yorumlayabilirim, ama çok zor bir yorum. İşte bu yüzden bana vereceğin paya değer.

- Yorumum şöyle: Mısır Piramitlerine gitmelisin.

Neyin nesidir bunlar bilmiyorum, ama bir çocuk gösterdiğine göre, gerçekten vardır bunlar. Orada bir hazine bulup zengin olacaksın.

Delikanlı önce şaşırды, sonra öfkelendi. Bu kadar az

bir şey için bu cadı kariya gelmesi gerekmezdi. Ama, para

ödemek zorunda olmadığını anımsadı.

- Eğer buysa, bunun için vakit kaybetmeye değmez, dedi.

- Hadi çanım! Sana, gördüğün düşü yorumlamann

zor olduğunu söylemiştim. Basit şeyler, en olağanüstü şey-

lerdir ve yalnızca bilginler anlayabilirler bunları. Bir bilgin

olmadığım için, başka şeyler de bilmem gerekiyor: El falı-

na bakmak, mesela.

- Peki, nasıl gideceğim Mısır'a?

2
7

- Ben yalnızca düşleri yorumluyorum. Bunları gerçe-

ğe dönüştürecek gücüm yok benim. Bu yüzden de kızları-

mın bana verdikleriyle yaşamak zorundayım.

- Ama ya Mısır'a yaramazsam?

- Eh, o zaman bir şey ödemezsin bana. Zaten ilk kez

olmayacak.

Ve yaşlı kadın bu sözlerine hiçbir şey eklemedi. Deli-

kanlıdan gitmesini istedi. Çünkü onunla epeyce zaman kaybetmişti.

28

ÇOBAN, FALCININ YANINDAN HAYAL KIRIK-

rıklığı içinde ayrıldı; bir daha asla düşlere inanmamaya ka-

rar vermişti. Bu arada yapacak bir yığın işi olduğunu anımsadı: Önce gidip karnını doyurdu, kitabını daha kalın

bir kitapla değiştirdi ve yeni satın aldığı şarabı rahatça iç-

mek için kasabanın alanına gidip bir sıraya oturdu. Sıcak bir gündü, ama şarap o akıl-sır ermez gizemiyle çobanın

içini biraz serinletti. Koyunlar, yeni edindiği bir dostun kent girişinde bulunan ağılmdaydılar. Bu yörelerde bir yı-

ğın arkadaşı vardı - ve bu da yolculuk yapmayı neden bunca sevdiğini açıklıyor. Her gün birlikte olmak gereksi-

nimi duymaksızın, insan her zaman yeni dostlar edinir. Papaz okulunda olduğu gibi, insan her zaman aynı insanla-

rı görürse, bunları yaşamının bir parçası saymaya başlar. İyi, ama bu kişiler de bu nedenle, yaşamımızı değiştirmeye kalkışır. Bizi görmek istedikleri gibi değilsek hoşnut olmazlar, canları sıkılır. Çünkü, efendim, herkes bizim nasıl yaşamamız gerektiğini elifi elifine bildiğine inanır. Ne var ki, hiç kimse kendisinin kendi hayatım nasıl yaşaması gerektiğini kesinlikle bilmez. Tıpkı şu, düşleri gerçeğe dönüştürmeyi beceremediği halde düş yorumculu-ğuna kalkışan cadı gibi.

Koyunlarım alıp kırlara açılmadan önce güneşin alçalmasını beklemeye karar verdi. Üç gün sonra tüccarın kızını görecekti.

Tarifa papazından aldığı kitabı okumaya başladı. Kalın bir kitaptı, daha ilk sayfada bir cenaze törenini anlatıyordu. Ayrıca, kahramanlarının adları da son derece karmaşıktı. 'Günün birinde bir kitap yazacak olursam,' diye düşündü, okurları, kahramanların adlarını bir anda öğren-

2
9

mek zorunda bırakmamak için onları teker teker sunacaktı.

Okumaya iyice daldığı sırada (cenaze karda gömüldü-ğü ve bu da yakıcı güneşin altında serinlik duygusu uyardığı için hoşuna gidiyordu okuma), yaşlı bir adam gelip yanına oturdu ve onunla konuşmaya başladı:

- Bu insanlar ne yapıyorlar? diye sordu yaşlı adam,

alandan geçenleri göstererek.

- Çalışıyorlar, diye yanıtladı çoban, soğukça ve oku-

duğu kitaba kendini iyice kaptırmış gibi Aslında, tüccarın kızının önünde koyunlarını kırktığını ve kızın da çobanın nasıl yaman biri olduğuna gözleriyle tanıklık ettiğini hayal ediyordu. Bu sahneyi daha önce onlarca kez hayal etmişti.

Koyunların arkadan öne doğru kırılmaları gerektiğini genç kıza anlatmaya başlayınca onun kendisini kendinden

geçercesine dinlediğini gözünün önüne getiriyordu her za-

man. Bir yandan koyunları kırırken, bir yandan da genç kıza anlatacak ilginç öyküler anımsamaya çalışıyordu. Bunlar çoğunlukla kitaplarda okuduğu öykülerdi, ama o bunları sanki kendisi yaşamışçasına anlatıyordu. Genç kız

okuma bilmediği için işin aslını hiçbir zaman öğrenemeyecekti.

Ne var ki, direndi yaşlı adam. Yorgun ve susamış, ol-

duğunu söyledi ve bir yudum şarap içmek istedi.

Delikanlı

şişeyi verdi ona; belki kendisini rahat bırakır, diye düşün-

dü.

Ama yaşlı adam mutlaka gevezelik etmek istiyordu. Çobana, okumakta olduğu kitabın nasıl bir şey olduğunu sordu. İçinden adama kaba davranıp oturduğu sırayı değiş-tirmeyi geçirdi, ama babası ona yaşlı insanlara karşı saygılı olmayı öğretmişti. Bunun üzerine kitabı yaşlı adama uzattı. Bunu iki nedenden dolayı yaptı: Birincisi, kitabın adını iyi söyleyemiyordu, - ikincisi, yaşlı adam okuma bilmiyorsa, küçük düşmemek için kendisi sıra değiştirmek isteyecekti.

30

- Hımm! dedi yaşlı adam, sanki tuhaf bir nesneymiş gibi, bütün dikkatiyle incelerken. Önemli bir kitap, ama çok sıkıcı.

Çoban çok şaşırıldı. Demek yaşlı adam da okuma biliyordu ve bu kitabı daha önce okumuştur. Onun dediği gibi sıkıcı bir kitapsa, değiştirmek için hâlâ zamanı vardı.

- Bütün kitaplar gibi aynı şeyden söz eden bir kitap, diye sürdürdü konuşmasını yaşlı adam. İnsanların kendi yazgılarını seçmek şansından yoksun bulduklarından söz ediyor. Ve sonunda da, dünyanın en büyük yalanma inandığını söylüyor.

- Peki dünyanın en büyük yalanı ne? diye sordu delikanlı,

- Ne mi? Hayatımızın belli bir ânında, yaşamımızın denetimini elimizden geçiririz ve bunun sonucu olarak hayatımızın denetimi yazgının eline geçer. Dünyanın en büyük yalanı budur.

- Benim için böyle olmadı, dedi delikanlı. Rahip ol-

mamı istiyorlardı, ben kendim çoban oldum.

- Böylesi daha iyi, dedi yaşlı âdâm. Çünkü sen gez-meyi seviyorsun.

"Düşüncelerimi okuyor," diye geçirdi içinden SANTI-ago.

Bu sırada, pek öyle umursamadan kalın kitabın sayfa-larını karıştırıyordu yaşlı adam. Çoban onun giysilerinin tuhaflığını fark etti: Arap'a benziyordu, ama bu yörelerde olağanüstü bir şey değildi bu. Tarifa'dan ancak birkaç saat uzaktaydı Afrika. Çoğu zaman kente alışveriş yapmak için Araplar gelirdi, - günde birkaç kez tuhaf hareketler yaparak dua ettikleri görülürdü.

- Neredensiniz? diye sordu delikanlı.

- Birçok yerden.

- Kimse birçok yerden olamaz, dedi delikanlı.

Ben bir çoban olarak değişik yerlerde bulunabilirim, ama aslım bir yerdendir: Çok eski bir şatosu olan bir kent. Orada

doğdum.

3

1

- Peki, diyelim ki, ben de Salem'de doğdum.

Çoban, Salem'in nerede olduğunu bilmiyordu,

ama bilgisizliğinden dolayı küçük düşmemek için de soru sormak istemiyordu. Bir süre alana baktı. İnsanlar gidip-geliyor, işleri başlarından aşkmmış gibi görünüyorlardı.

- Nasıl bir yer Salem? diye sordu sonunda, bir

ipucu yakalamak için.

- Her zamanki gibi, her zaman nasılsa öyle.

Doğrusu bir ipucu değildi yanıtı. Ama en azından

Salem'in Endülüs'te bulunmadığını biliyordu. Yoksa, bilirdi bu kenti.

- Peki, ne yapıyorsunuz Salem'de?

- Salem'de ne mi yapıyorum? Yaşlı adam ilk

kez kahkahayla gülmeye başladı. Salem Kralyım ben, ne soru!

insanlar bir yağın acayip şeyler söylüyorlar. Bazen, koyunlarla birlikte yaşamak çok daha iyi, konuşmaz koyunlar, yiyecek ve su aramaktan başka bir şey yapmazlar.

Ya da kitaplar, dinlemek isterseniz size ilginç öyküler anlatır kitaplar. Ama insanlarla konuşurken durum başka, öylesine tuhaf şeyler söylerler ki, konuşmayı nasıl sürdüreceğinizi bilemezsiniz.

- Benim adım Melkisedek,2 dedi yaşlı adam.

Kaç tane koyunun var?

- Yeteri kadar, diye yanıtladı çoban. Yaşlı adam onun hayatı hakkında daha fazla şeyler öğrenmek istiyordu.

- Öyleyse, bir sorunumuz var. Yeteri kadar koyunun olduğunu düşündüğün sürece sana yardım edemem.

Delikanlı içinde bir kızgınlık hissetmeye başladı.

Hiçbir yardım istediği yoktu. Şarap isteyen, sohbet etmek iste-

yen, kitabıyla ilgilenen yaşlı adamın kendisiydi.

'Tevrat'ta adı geçen bir kent (Tefevm, XIV, 18) (Çev.)

? Salem Kralı (Tevrat Teinin, XIV. 18); Yü<* Al'ah'tn

rahıb", AbıWt (İbrahim Pey-

gamber) mübarek kıldı (Çrv)

32

- Kitabı geri verin bana, dedi. Koyunlarımın yanma

gidip yola çıkmalıyım.

- On koyundan birini bana ver, dedi yaşlı adam. O

zaman, gizli hazineye ulaşmak için ne yaptın

gerektiğini
öğretirim sana.

Delikanlı bunun üzerine düşünüyü annjnsadı ve
birden
her şey apaçık ortaya çıktı. Yaşlı kadın para istememişti
kendisinden, bu yaşlı adam (belki de kaçjbnm kocasıydı)
gerçekle hiçbir ilişkisi olmayan bir bilgi karşılığında daha
fazla para sızdıracaktı. Bu da bir Çingene olmalıydı.

Ama, delikanlı daha ağzını açmadan, yaşlı adam
yere
eğilip bir ince dal parçası aldı ve alanın kumu üzerine bir-
şeyler yazmaya başladı. Yaşlı adam eğildiği anda
göğsünde
bir şey parladı ve öylesine parladı ki, delikanlının gözleri
hiçbir şey görmez oldu. Ama, yaşından beklenmeyecek
bir çabuklukla, harmanisiyle göğsünü örttü yaşlı adam.
Delikanlının göz kamaşması geçti ve yaşlı adamın
yazmak-
ta olduğu şeyleri açık seçik görmeye başladı.

Küçük kentin alanının kumları üzerinde,
babasının ve
annesinin adlarını okudu. Hayatının o âna kadarki öykü-
sünü, çocukken oynadığı oyunları, papaz okulunun
soğuk
gecelelerini okudu. Şimdiye kadar hiç kimseye
anlatmadığı
şeyleri okudu: Karaca avlamak için babasının tüfeğini
giz-
lice alışı ya da yalnız başına yaptığı ilk cinsel deneyini.

- Ben Salem Kralıym, demisjti yaşlı adam.
- Bir kral niçin bir çobanla çene çalsın? di^e

sordu
delikanlı; tedirgin olmuş, alabildiğine şaşırılmıştı.
- Bunun birçok nedeni var. Ama diyelim ki,
bunun
en önemli nedeni senin Kişisel Menkıbe'nin gerçekleştir-
mek gücüne sahip oluşun.

Mtnkıbt: Din büyüklerini n ya da tarihe geçmiş, ünlü
kifileri yaşamlarım ve olağanüs-
tî davranışlarımı anlatan öykü. 'Yazgı'ya gönderme
yapılıyor. (Çev,)^

Simyacı 33/3

Delikanlı 'Kişisel Menkıbe'nin ne anlama geldiğini
bilmiyordu.

- SenİN her zaman gerçekleştirmek istediğin
şeydir.
Hepimiz, gençken, Kişisel Menkıbe'mizin ne olduğunu bi-
liriz.

- Hayatın bu döneminde, her şey açık seçiktir,
her
şey mümkündür ve hayal kurmaktan, hayatında
gerçekleş-
tirmek istediği şeylerin olmasını istemekten korkmaz.
Ama zaman geçtikçe, gizemli bir güç, Kişisel
Menkıbe'nin
gerçekleştirilmesinin olanaksız olduğunu kanıtlamaya
baş-
lar.

Yaşlı adamın söylediklerinin genç çoban için
önemli
bir anlamı yoktu. Ama şu 'gizemli güçler'in ne olduğunu

öğrenmek istiyordu: Anlattığı zaman tüccarın kızının ağzı

bir karışık .kalacaktı.

Olumsuz gibi görünen güçlerdir bunlar, ama aslında

sana Kişisel Menkıbe'ni nasıl gerçekleştireceğini öğretirler.

Zihnini ve iradeni bunlar hazırlarlar, çünkü dünyada bir büyük gerçek vardır: Kim olursan ol, ne yaparsan yap, bü-

fcürü' yüreğinle gerçekten bir şey istediğin zaman, Evrenin Ruhu'nda bu istek oluşur. Bu senin yeryüzündeki özel gö-
revindir.

- İnsan yalnızca yolculuk yapmak istese? Ya da bir

kumaş tüccarının kızıyla evlenmek istese? Ya da hazine aramak istese. Dünyanın Ruhı insanların mutluluğuyla beslenir. Ya da mutsuzluklarıyla, arzusuyla, kıskançlıkla.

Kendi Kişisel Menkıbe'sini gerçekleştirmek insanların biricik gerçek yükümlülüğüdür. Her şey bir ve tek şeydir. Ve bir şey istediğin zaman, bütün Evren arzunun gerçekleşmesi için işbirliği yapar.

Ahır ve gelip geçenleri seyrederek bir süre sustular.

lif önce vasi' adam bozdu:

M-Ju k-*'- "p güdü\ örsün?

<j-.<". •< / it- vîr-.ak l- "suma gidiyor.

Yaşlı adam, alanın köşesinde, kırmızı arabasında pat-

lamış mısır satan adamı gösterdi.

- Çocukken \>\ı adam da yolculuk yapmak istiyordu.

Ama patlamış mısır satmak, yıllar boyu para biriktirmek için bu arabayı satın almayı seçti. Yaşlandığı zaman bir ay-

lığına Afrika'ya gidecek. İnsanın düşlediği şeyi gerçekleştirmesi için her zaman olanak bulunduğunu bir türlü anlamadı.

'Çobanlığı da seçebilirdi,* diye düşündü delikanlı.

Bu düşüncesini yüksek sesle tekrarladı.

- Bunu pekâlâ düşündü, dedi yaşlı adam. Ama patla-

mış mısır satıcıları, çobanlardan daha önemlidirler. Patlamış mısır satıcılarının başlarını sokacakları bir çatı vardır, oysa çobanlar yıldız palasta uyurlar. İnsanlar kızlarını çobanlardan çok patlamış mısır satıcılarıyla evlendirmek is-

terler.

Tüccarın kızını düşünen çoban, yüreğinde bir acı his-

setti. Kızın yaşadığı kentte kuşkusuz bir patlamış mısır sa-

tıcısı vardı.

- Sonuç olarak, insanların patlamış mısır satıcıları ve

Çobanlar hakkında düşündükleri, onlar için, Kişisel Menkıbe'den daha Önemli olur.

Yaşlı adam kitabın sayfalarını karıştırdı, bir yeri egle-

nerek okudu. Çoban biraz bekledi, sonra, daha önce

yaşlı
adamın yaptığı gibi, araya girdi:
- Bunları neden söylüyorsunuz bana?
- Çünkü sen, kendi Kişisel Menkıbe'ni
yaşamaya ça-
lışıyorsun. Ve bundan vazgeçmek üzeresin.
- Peki siz hep böyle durumlarda mı ortaya
çıkarsı-
nız?
- Her zaman böyle değil, ama her zaman bir
şey yap-
maktan geri durmadım. Bazen, iyi bir fikir, bir çözüm yo-
lu olarak görüldüm. Kimi zaman, çok nazik bir anda,
işle-
ri kolaylaştıracak şekilde davrandım. Böyle şeyler işte,
ama çoğu insan hiçbir şeyin farkına varmadı.

3

5

Bir hafta önce, bir maden arayıcısına bir taş
biçiminde
görünmek zorunda kaldığımı anlattı. Zümrüt aramak için
her şeyini terk etmişti bu adam. Beş yıl boyunca]bir ırma-
ğın kıyısında çalışmış, dokuz yüz doksan dokuz bin
dokuz
yüz doksan dokuz taş kırmıştı, bir zümrüt parçası arar-
ken. İşte o anda vazgeçmeyi düşünmüş, oysa
zümrüdünü
bulması için bir taş, bir tek taş kalmıştı. Kişisel Menkıbe'si
üzerine bahse girmiş bir insan olduğu için madenci, yaşlı
adam işe karışmaya karar vermiş. Bir taşa dönüşüp
maden-
cinin ayaklarına yuvarlanmış. Başarısız geçen beş yıl yü-
zünden eziklik duyan madenci taşı öfkeyle alıp uzaklara
fırlatmış. Taşı öylesine bir hızla fırlatmış ki, başka bir taşa
çarpan taş parçalanmış ve ortaya dünyanın en güzel
züm-
rüdü çıkmış.

- insanlar yaşama nedenlerini pek çabuk
öğreniyor-
lar, dedi yaşlı adam, gözlerinde beliren acıyla. Belki de
ge-
ne aynı nedenle hemen pes ediyorlar. Ama, dünyanın
hali
böyle işte.

Delikanlı, konuşmanın gizli hazine yüzünden
başla-
mış olduğunu anımsadı.

- Hazineleri, seller toprağın altından çıkartırlar,
gene
seller toprağa gömerler, dedi yaşlı adam. Hazinenin
hakkın-
da daha fazla şey öğrenmek istiyorsan, sürünün onda
biri-
ni bana vereceksin.

- Hazinenin onda biri yetmez miydi?
Yaşlı adam hayal kırıklığına uğrar gibi oldu.
-* -^^Tienüz sahip olmadığım bir şeyi vaat ederek
gidecek
olursan, onu ele geçirmek arzunu yitirirsin.

Çoban bunun üzerine hazinenin onda birini
Çingene

kadına söz verdiğini söyledi yaşlı adama.

- Çingeneler kurnazdır, diye içini çekti yaşlı adam.

Ama ne olursa olsun, hayatta her şeyin bir bedeli

olduğu-

nu öğrenmek senin için iyi bir şey. Işığın Savaşçıların

öğ-

retmeye çalıştıkları da bümür zaten.

Delikanlıya kitabımı geri verdi.

36

- Yarın sürünün onda birini bana getireceksin.

Gizli

hazineyi nasıl bulacağımı söyleyeceğim sana. Haydi, iyi

ak-

şamlar.

Sonra alanın bir köşesinde gözden kayboldu.

3

7

DELİKANLI KİTABI YENİDEN OKUMAYI

DE-

nedi, ama bütün dikkatini kitap üzerinde yoğunlaştırama-

dı. Yaşlı adamın doğru söylediğini bildiği için sinirli ve

gergindi. Patlamış mısır satıcısını bularak bir torba patla-

mış mısır satın aldı. Yaşlı adamın anlattıklarını adama

ak-

tarmalı mıydı, yoksa susmalı mıydı? Düşünüyordu, ama

bir türlü karar veremiyordu. "Bazen işi olurluna bırakmak,

ilişmemek daha iyidir,* diye düşündü ve adama bu

konuda

bir şey söylemedi. Konuşacak olsaydı, satıcı günlerce

kafa

patlatacağı: Her şeyi yüzüstü bıraksın mı yoksa bırakma-

sın mı? Ama küçük arabasına da iyice alışmıştı.

Adamı, kendisinin yol açacağı kararsızlık

işkencesin-

den kurtarabilirdi. Kentte dolaşmaya başladı, limana

kadar

uzandı. Limanda küçük bir bina vardı, bu binanın pençe-

reye benzer bir deliğinden insanlar bilet satın alıyorlardı.

Mısır ülkesinin Afrika'da olduğunu öğrendi.

- Arzunuz? diye sordu gişedeki memur.

- Belki, yarım, diye yanıtladı delikanlı

uzaklaşırken.

Koyunlarından birini satarak boğazın karşı yakasına

geçe-

bilirdi. Bu düşünce ürkütüyordu onu.

- Al sana bir hayalperest daha, dedi gişedeki

adam ar-

kadaşına, delikanlı uzaklaşırken. Bilet alacak parası yok.

Delikanlı gişenin Önünde koyunlarını düşünmüş

ve

onların yanına gitmekten korkmuştu. İki yıl içinde, ko-

yun yetiştiriciliği konusunda her şeyi öğrenmişti. Her tür-

lülü koyun bakımını, koyun kırkmayı ve sürüyü kurtlardan

korumayı öğrenmişti. Endülüs'ün bütün kır ve otlaklarını

taniyordu. Koyunlarının her birinin alış ve satış fiyatlarını

biliyordu.

38

Arkadaşının ağılına en uzun yoldan gitmeye

karar verdi. Kentin bir şatosu vardı; kaleye tırmanıp surların üzerinde oturmak istedi canı. Yukarıdan, Afrika'yı görebilirdi. Neredeyse bütün İspanya'yı uzun süre İşgal etmiş olan MağripHlerin buradan geldiklerini söylemişti biri, bir zamanlar. MağripHlilerden nefret ediyordu. Çingeneleri onlar getirmişlerdi.

Yukarıdan, yaşlı adamla gevezelik ettiği alan da aralarında olmak üzere kentin büyük bir bölümünü de görebilirdi.

*Şu ihtiyara rastladığım âna lanet olsun,' diye düşündü. Gördüğü düşleri yorumlayabilecek bir kadın bulmaya gitmişti yalnızca. Ne kadın, ne de yaşlı adam, kendisinin bir çoban oluşunu umursuyorlardı. Hayatta hiçbir şeye artık inanmayan, çobanların bir gün duygusal olarak koyunlarına bağlanabileceklerini anlayacak durumda olmayan yalnız insanlardı bunlar. Kendisi koyunlarını çok iyi tanıyordu: Hangisi topallıyor, hangisi iki ay sonra kuzulayacak, hangileri tembeldir, hepsini biliyordu. Onları kırkmayı ve kesmeyi de biliyordu. Gitmeye karar verecek olursa, koyunları acı çekerdi.

Rüzgâr çıktı. O, bu rüzgârı tanıyordu: Gündoğusu diyorlardı bu rüzgâra, imansız sürüleri bu rüzgârla birlikte gelmişlerdi. Tarifa'ya gelmeden önce, Afrika'nın bu kadar yakın olduğunu hiç düşünmemişti. Çok büyük bir tehlikeydi bu: MağripHler ülkeyi yeniden istila edebilirlerdi.

Gündoğusu daha sert esmeye başladı.

'Koyunlarımla hazine arasında kaldım,* diye tlışündü. Karar vermek, alıştığı şey ile sahip olmayı çok istediği şey arasında bir seçim yapmak zorundaydı. Ayrıca tüccarın kızı da vardı, ama kız koyunlar kadar önemli değildi, çünkü kendisine bağımlı değildi kız. Kesin olan bir şey vardı: Ertesi gün kız kendisini görmese, bunun farkına bile varmazdı: Kız için bütün günler birbirinin aynıydı ve bütün günler birbirine benzediği zaman da insanlar, güneş gökyüzünde hareket

3
9

ettikçe, hayatlarında karşılarına çıkan iyi şeylerin farkına varamaz olurlar

'Annemi, babamı, doğduğum kentin şatosunu terk ettim. Onlar bu duruma alıştılar, ben de alıştım. Koyunlar da benim yokluğuma alıştırlarsa iyi ederler,' diye düşündü.

Yukarıdan alana baktı. Seyyar satıcı patlamış mısırlarını satmayı sürdürüyordu. Bir süre önce yaşlı adamla sohbet ettiği sıraya bir genç çift gelip oturdu ve Öpüşmeye başlandı.

'Patlamış mısır satıcısı,' diye mırıldandı, ama

cümlesi-
ni bitirmedi. Çünkü gündeğusu daha da sert esmeye
başla-
mıştı; rüzgârı yüzünde hissetti. Kuşkusuz Mağriplileri
geti-
riyordu bu rüzgâr, ama çölün ve peçeli kadınların da ko-
kusunu taşıyordu buralara. Bir gün, Bilinmez'in peşine
düşmüş, altın, serüven ve piramitleri aramaya çıkmış in-
sanların terini ve hayallerini de getiriyordu. Rüzgârın öz-
gürlüğünü kıskandı delikanlı ve onun gibi olabileceğini
an-
ladı. Kendisinden başka hiçbir şey engel değildi buna.

Koyunlar, tüccarın kızı, Endülüs kırları onun
Kişisel
Menkıbe'sinin menzillerinden başka bir şey değillerdi.
40

ERTESİ GÜN ÖĞLEYİN YAŞLI ADAMIN
YANI-

na gitti delikanlı. Yanında altı koyun götürdü.

- Çok şaşırdım, dedi yaşlı adama. Arkadaşım
sürüyü
satın aldı hemencecik. Ömür boyu çoban olmayı hayal et-
tiğini söyledi bana; iyiye alamet.

- Hep böyle olur, diye karşılık verdi yaşlı adam.
Biz

buna Lütuf Kuralı adını veririz. İlk kez kâğıt oynadığın za-
man, kesinlikle kazanırsın. Acemi talihi.

- Peki neden böyle oluyor?
- Çünkü hayat senin Kişisel Menkıbe'ni
yaşamamı is-
tiyor.

Sonra altı koyunu incelemeye başladı ve bir
koyunun
topalladığını fark etti. Delikanlı bunun önemsiz bir şey ol-
duğunu, çünkü bu koyunun, koyunlarının en akıllısı oldu-
ğunu ve çok yün verdiğini söyledi.

- Hazine nerede? diye sordu.
- Mısır'da, Piramitlerin yanında.

Çoban irkildi. Yaşlı kadın aynı şeyi söylemiş,
üstelik
para da almamıştı.

- Hazineye ulaşmak İçin işaretlere dikkat etmen
gere-
kiyor. Tanrı, herkesin izlemesi . gereken j yolu yeryüzüne
çizmiştir, yazmıştır. Senin yapman gereken, senin için
yaz-
dıklarını okumak yalnızca.

Delikanlı konuşmaya başlamadan önce,
kendisiyle
yaşlı adam arasında bir pervane havalandı. Dedesini
anım-
sadı; dedesi pervanelerin şans simgesi olduklarını
söylemiş-
ti çocukluğunda. Tıpkı cırcırböcekleri, yeşil çekirgeler,
küçük gri kertenkeleler ve dört yapraklı yoncalar gibi.

4
1

- Doğrudur, dedi, delikanlının düşüncelerini
okuyan

yaşlı adam. Tıpkı sana dedenin öğrettiği gibi. Birer işaret-
tir bunlar.

Sonra sarındığı harmaniye açtı. Delikanlı daha
önce görmüş olduğu şeyden çok etkilenmişti; bir gün önce
göz-
lerini kamaştıran parıltıyı anımsadı. Değerli taşlarla süslü
som altından kocaman bir göğüslük vardı göğsünde
yaşlı
adamın.

Gerçek bir kraldı yaşlı adam. Haydutların
saldırısına uğramamak için böyle gizleniyordu.

- Al! dedi, göğüslüğünün ortasına kakılmış biri
be-
yaz, biri siyah iki taş çıkartarak. Birinin adı Urim,2 Öteki-
nin adı da Tummin'dir. Siyah olanı 'evet* demektir, be-
yaz olanı 'hayır' anlamına gelir. İşaretleri yorumlamayı
başaramadığın zaman sana yardım ederler. Ama her
za-
man nesnel sorular sor.

- Ama, mümkünse, kendi kararlarını kendin
al. Ha-
zine Piramitlerin yakınında bulunuyor, bunu biliyorsun
zaten. Bana altı koyun vermek zorunda kaldım, çünkü
ka-
rar vermene ben yardımcı oldum.

Delikanlı iki taşı heybesine koydu. Artık
kararlarını kendisi verecekti.

- Her şeyin bir ve tek şey olduğunu asla
unutma.
Simgelerin dilini unutma. Ve özellikle, Kişisel Menkı-
be'nin sonuna kadar gitmeyi unutma.

- Ama şimdi sana küçük bir öykü anlatmak
istiyo-
rum.

Bir tüccar Mutluluğun Gizi'ni öğrenmesi için
oğlunu
insanların en bilgesinin yanına yollamış. Delikanlı bir çöl-
1 TYvrat'ı Çtkj bölümünün *Vr s"ı İsrail oğullan
arasından bana kâhinlik etmesi için.
kardeşin Harun'u v* kruditivîf be rabcr oğullanın, Harun'u
vr oğullan Nadab w Abi-
huvu, Eleazar vr İtaman yanına getir.' cüm.rsiyle bajayan
28 'inci babında, yapılacak
"vaplar (göğüslük vr f f od ve "itan vr takıç gömlek,
tank vr kırçak) sayılır. Mrtindr
grçrn 'göğüslük' Tevrat'taki gOğfBIOğt- g&n<tranr
yapmaktadır. (Çrv.)
İrını vr Tutmam: Büvök rahibin gğfulûğQude bulurun
vr Tanrı iradelinin jıncıi
olan iki taş. "Ve Urim ilf Tummin.i hftküm gögöjlüğö içiif
koyacaksın ve RABBİN
ftıfu.f gırdığ zaman Harun'un vörrğ, fizfnndf olacaklar ve
Hann RABBİN jtnflıdr
İsrail oğullanını hükmün fi dûma vûrfği üzerimir
taşıyacak.' (TVvrat, Çtkif, 29 : 30)

42

de kırk gün yürüdükten sonra, sonunda bir tepenin üye-
rinde bulunan güzel bir şatoya varmış. Söz konusu bilge
burada yaşıyormuş.

Bir ermişle karşılaşmayı bekleyen bizim kahraman,

girdiği salonda hummalı bir manzarayla karşılaşmış: Tüccarlar girip çıkıyor, insanlar bir köşede sohbet ediyor, bir orkestra tatlı ezgiler çahyormuş; dünyanın dört bir yanından gelmiş lezzetli yiyeceklerle dolu bir masa da varmış. Bilge sırayla bu insanlarla konuşuyormuş ve bizim delikanlı kendi sırasının gelmesi için iki saat beklemek zorunda kalmış.

Delikanlının ziyaret nedenini açıklamasını dikkatle dinlemiş bilge, ama Mutluluğun Gizi'ni açıklayacak zamanı olmadığını söylemiş ona. Gidip sarayda dolaşmasını, kendisini iki saat sonra görmeye gelmesini salık vermiş.

"Ama, sizden bir ricada bulunacağım," diye eklemiş bilge, delikanlının eline bir kaşık verip sonra bu kaşığa iki damla sıvıyağ koymuş. 'Sarayı dolaşırken bu kaşığı elinizde tutacak ve yağı dökmeyeceksiniz.'

Delikanlı sarayın merdivenlerini inip-çıkmağa başlamış, gözünü kaşıktan ayırmıyormuş. İki saat sonra bilgenin huzuruna çıkmış.

"Güzel, demiş bilge, peki yemek salonumdaki Acem halılarını gördünüz mü? Bahçıvan Baş'ının yaratmak için on yıl çalıştığı bahçeyi gördünüz mü? Kütüphanemdeki güzel parşömenleri fark ettiniz mi?"

Utanan delikanlı hiçbir şey göremediğini itiraf etmek zorunda kalmış. Çünkü bilgenin kendisine verdiği iki damla yağı dökmemeye çabalamış, başka bir şeye dikkat edememiş.

'Öyleyse git, evrenimin harikalarını tanı,* demiş ona bilge. 'Oturduğu evi tanımadan bir insana güvenemezsin.'

İçini rahatlatan delikanlı kaşığı alıp sarayı gezmeye çıkmış. Bu kez, duvarlara asılmış, tavanları süsleyen sanat yapıtlarına dikkat ediyormuş. Bahçeleri, çevredeki dağları, çiçeklerin güzelliğini, buldukları yerlere yakışan sanat

4
3

yapıtlarının zarafetini görmüş. Bilgenin yanına dönünce, gördüklerini bütün ayrıntılarıyla anlatmış.

'Peki sana emanet ettiğim iki damla yağ nerede?*' diye sormuş bilge.

Kaşığı bakan delikanlı, iki damla yağın dökülmüş olduğunu görmüş.

Teki,* demiş bunun üzerine bilgeler bilgesi, *sana ve-rebileceğim tek bir öğüt var: Mutluluğun Gizi dünyanın bütün harikalarını görmektir, ama kaşıktaki iki damla yağı unutmadan/

Çoban ağzını açıp konuşmadı. Yaşlı kralın anlattığı öykünün anlamını kavramıştı. Bir çoban gezmeyi sevebi-

lır, ama koyunlarını asla unutmaz.

>Yaşlı adam, delikanlıya baktı ve sonra, açık elleriyle, delikanlının başının üzerinde bazı tuhaf işaretler yaptı. Sonra koyunlarını önüne katıp uzaklaştı oradan.

44

KÜÇÜK TARIFA KENTİNİN YUKARI KESİ-
minde Mağriplilerin yaptırdığı eski bir kale vardır; kale surlarına oturan biri aşağıda bir alan, bir patlamış mısır sa-
tıcısı ve karşıda da bir parça Afrika görebilir.

Salem Kralı Melkisedek o akşam kale surlarına oturdu ve yüzünde gündeğusu adı verilen rüzgârı hissetti. Sahip değışikliğinin ve kargaşaların altüst ettiği tedirgin koyunlar biraz ileride kıvıldanıp duruyorlardı. Bütün arzuları yalnızca yiyecek ve içecekti.

Melkisedek limandan uzaklaşan küçük gemiye baktı. Genç çobanı bir daha hiç görmeyecekti, tıpkı aşar vergisi-
ni ödedikten sonra Abram'ı bir daha hiç görmediği gibi. Ama işinin özelliğiydi bu.

Tanrıların dilekleri olamaz, çünkü tanrıların Kişisel Menkıbeleri yoktur. Bununla birlikte, Salem Kralı yüreğinin derinliklerinden, delikanlının başarıya ulaşmasını dile-
di.

*Ne yazık! Yakında adımı unutacak," diye düşündü, 'Ona adımı birkaç kez tekrarlatmalıydım. Benden söz etti-
ği zaman, benim Salem Kralı Melkisedek olduğumu söyle-
meliydi.'
' "Ve Abram (tbrahim. Ö.I.), Kederlaomer ve beraberinde olan kralları vurup döndük-
ten sonra, Şave Vâdisinde Sodom Kralı onu karptamava çıktı (bu Kralın VâdUidir). Ve Salem Kralı Melkisedek ekmek ve şarap çıkardı vı Yüce Allahın kahini idi. Ve onu mü-
barek kılıp dedi: Göklerin ve yerin sahibi Yüce Allah tarafından Abram mübarek ol-
tun; senin düşmanların eline teslim eden Yücr Allah mübarek olsun. Ve her peyden kendisine ondalık verdi. Ve Sodom Kralı Abram'a dedi: Canlan bana ver ve malı kendi-
ne al. Ve Abram Sodom Kralına dedi: Göklerin ve yerin sahibi Yüce Allaha, RABBE,
ne bir iplik, ne bir çank bağı, ut de sana ait olan bir şeye almamaya elimi kaldırdım, ta-
ki: Abram'ı zengin ettim, demeyesin. Ancak gençlerin yediklerinden ve benimle giden adamlann, Aner, Ejkol ve Mamre'nin payyukn başkası bana olmasın; bunlar paylarını alımlar. (Tevrat, Ttkvm, XIV, 17-23) (Çev.)

Sonra gözlerini gökyüzüne kaldırdı,

düşündüklerin-

den utanmıştı: Biliyorum: Boşların boşu.1 Senin de söyle-

diğin gibi, Tanrım. Ama bazen bir ihtiyar kral da kendi-

siyle gururlanmak gereksinimi duyabilir.

'Tevrat, VWz, 1:2. (Çrv.)

46

'NE TUHAF BİR MEMLEKET ŞU AFRİKA!'

Dİ-

ye düşündü delikanlı.

Kentin daracık sokaklarında dolaşırken gördüğü

öteki

kahvehanelere benzeyen bir kahveye oturmuştu,

insanlar,

ağızdan ağıza dolaştırdıkları devsel pipolar içiyorlardı.

Bir-

kaç saat içinde, el ele tutuşarak dolaşan erkekler"

yüzleri

peçeli kadınlar, yüksek kulelerin tepesine çıkıp şarkı

söyle-

yen din adamları, bunların çevresinde de diz çöküp

alnla-

rmı yere vuran insanlar görmüştü.

'İmansızların tapınmaları,' diye düşündü.

Çocukken,

köylerindeki kilisede, bir kır ata binmiş Ermiş Santiago

Matamoros'un1 heykelini görürdü: Kılıcını çekmiş, ayak-

larının altında buranın insanlarına benzeyen insanlar.

Ken-

dini tedirgin ve yalnız mı yalnız hissediyordu. İmansızla-

rm korkunç kötücül bakışları vardı.

Üstelik, yola çıkmanın büyük telaşı içinde, bir

ayrın-

tırı unutmuştu, uzun süre kendisini hazinesinden uzak

tu-

tabilecek bir tek ayrıntıyı: Bu ülkede herkes Arapça konu-

şuyordu.

Kahvenin sahibi yaklaştı; delikanlı yandaki

masaya

getirildiğini gördüğü bir içeceği parmağıyla işaret etti. İşa-

ret ettiği çaydı, acı çay. Oysa şarap içmek isterdi.

Ama şimdi böyle şeylerle kaygılanacak zaman

değildi.

Hazinesinden başka bir şey düşünmemeliydi, onu nasıl

ele

geçireceğini düşünmeliydi. Koyunların satışından

oldukça

önemli bir para sağlamıştı ve paranın büyüdü bir gücü ol-

1 Böyük Yıkub (Saiuc Jarqgrt t Majeur): tta'nı. on iki

havariindru biri. Dört incil'den

birini yazmış olan Yuluuna'nın 'Balıkçı' lakabıyla anılan

kardeşi. Kral Hiroctn tarafın.

dan kılıçla öldürüldü (İncil, Rnuüeru tflfri, 12: 2).

ispanya'da çok özrl bir yrri olan ha-

vari. (Çev.)

- Koskoca Sahra ölünü geçmek gerek, dedi

Arap çocuk. Bunun için de para gerekir. İlk yeterince paran var mı bakalım, bunu bilmek isterim.

Delikanlı bu soruyu biraz tuhaf buldu. Ama onun, yaşlı adama güveni vardı ve yaşlı adam ona, gerçekten bir şey yapmak istiyorsanız, bütün evrenin sizin yararınız için işbirliği yapacağımı söylemişti.

Parasını cebinden çıkartıp yeni arkadaşına gösterdi.

Kahve patronu biraz daha yaklaşp yakından baktı. İki adam aralarında Arapça birşeyler konuştular. Patron öfke-

lenmiş benziyordu.
- Buradan gidelim, dedi Arap delikanlı. Burada kal-

mamızı istemiyor patron.

Delikanlı kendini daha rahatlamış hissetti. Borcunu ödemek için ayağa kalktı, ama patron onu kolundan tutup noktasız, virgülsüz uzun bir söylev çekmeye başladı. Deli-

kanlı güçlü olmasına güçlüydü, ama yabancı bir ülkede bu-

lunuyordu. Yeni arkadaş kahve patronunu kenara İtip de-

likanlıyı dışarı çıkardı.
- Parana göz koymuş, dedi. Tanca, Afrika'nın öteki

yerlerine benzemez. Burası bir liman, limanlar da hırsız yuvasıdır.

Zor bir durumdayken kendisine yardım eden bu yeni arkadaşına demek ki güvenebilirdi. Cebinden çıkartarak parayı saydı.

- Yarın tPiramitlere ulaşabiliriz, dedi öteki, parayı alırken. Ama iki deve satın almam gerekiyor.

Tanca'nın daracık sokaklarında birlikte yürüdüler.

Her köşe bucakta satılacak mal sergileri vardı. Sonunda

Simyacı 49/4

pazarın kurulduğu büyük alana geldiler. Binlerce insan pa-

zarlık ediyor, alıp-satıyordu; sebzelerle halılar, türlü çeşitli pipolar yan yana sergilenmişti. Delikanlı yeni arkadaşının üzerinden gözlerini ayırmıyordu. Bütün parasının artık onun ellerinde olduğunu unutmuyordu. Parayı ondan geri

istemeyi aklından geçirdi, ama bunun kabalık olacağını düşün- şündü. Şimdi üzerinde dolaşmakta olduğu bu yabancı top-

rakların gelenek ve göreneklerini bilmiyordu.
- Gözüm üzerinde olsun, bu yeterli, diye düşündü.
Kendisi ondan daha güçlüydü.
Birden bu korkunç karmakarışık eşya yığınının

orta-
sında, şimdiye kadar görmediği kadar güzel bir kılıca ilişti
gözleri. Kıını gümüşlendi, siyah kabzasına değerli taşlar
ka-
kılmıştı. Mısır dönüşü bu kılıcı almaya karar verdi.
- Satıcıya kılıcın fiyatını soruver, dedi
arkadaşına.
Ama silahı seyrederken iki saniye dalmış olduğunu da
fark
etti.

Sanki birdenbire göğüs kafesi daralmış gibi yüreği
sı-
kıştı. Kendisini neyin beklediğini bildiğinden, yan tarafa
bakmaya korktu. Gözleri güzel kılıcın üzerinde, bir an
öy-
le kaldı, sonra, bütün cesaretini toparlayarak başını çevir-
di.

Çevresinde pazar alanı vardı, gidip-gelen, bağı-
rıp-çağırın, halı" fındık, bakır tepsilerin yanında kıvrırcık
marullar, sokakta el ele tutuşmuş erkekler, peçeli
kadınlar,
değişik yiyeceklerin hoş kokuları vardı. Ama hiçbir yer-
de, kesinlikle hiçbir yerde, arkadaşının gölgesi bile yoktu.

Birbirlerini kaybetmelerinin bir rastlantı olduğuna
İnanmak istedi. Ötekinin geri döneceğini umarak bulun-
duğu yerde kalmaya karar verdi. Bir süre sonra, şu
malûm
kulelerden birine bîr adam çıkıp şarkı söylemeye başladı;
bunun üzerine orada bulunanlar diz çöküp alınlarını
yere
vurdular ve onlar da şarkı söylemeye başladılar. Daha
son-
ra, iş Sacında bir karmca yuvası gibi barakalarını bozup
VI,'Â ktvuldular.

50

Güneş de batmaya başladı. Genç adam, alanı
çevrele-
yen beyaz evlerin arkasında yitinceye kadar uzun süre
gü-
neşe baktı. Aynı güneş bu sabah doğarken, kendisinin bir
başka anakarada bulunduğunu; orada çobanlık yaptığını,
altmış koyunu olduğunu ve bir genç kızla buluşacağını
dü-
şündü. Sabahleyin kırlarda dolaşırken başına
geleceklerin
hepsini biliyordu.

Oysa şimdi güneş batarken bir başka ülkede
bulunu-
yordu, dillerini bile anlamadığı insanların yaşadığı bir ya-
bancılığa bir yabancıydı o. Artık çoban değildi, kendi-
sine ait hiçbir şeyi yoktu; ülkesine geri dönmek ve her şe-
ye yeniden başlamak için gerekli olan parası bile.

"Bütün bunlar aynı güneşin doğup batışı arasında
ol-
du," diye düşündü. Daha duruma alışmadan göz açıp
kapa-
yuncaya kadar kısa zamanda, hayatta kimi zaman
koşulla-
rın değiştiğini düşünerek kendisine acıdı.

Ağlamaya utanıyordu. Koyunlarının karşısında
hiçbir
zaman ağlamamıştı. Ama pazar alanı bomboştu ve

kendisi

yurdundan uzaktaydı.

Ağladı. Tanrı adil olmadığını, kendi düşlerine

ina-

nan insanları bu şekilde ödüllendirdiği için ağladı.

"Koyun-

larımın yanında mutluydum ve mutluluğumu çevremde

bulunanlarla paylaşıyordum. Geldiğimi gören insanlar be-

ni iyi karşılıyorlardı. Şimdi kederli ve mutsuzum. Ne ya-

pacağım? Daha katı olacağım ve bir insan bana ihanet

etti-

ği için de artık kimseye güvenmeyeceğim. Kendi

hazinemi

bulamadığım için gizli hazine bulan herkesten nefret

ede-

ceğim. Ve bütün dünyayı kucaklayamayacak kadar

küçük

biri olduğum için, sahip olduğum az bir şeyi her zaman

korumaya çalışacağım.'

İçinde ne var diye bakmak için heybesini açtı;

gemi-

deyken yediği börekten bir parça kalmıştı belki. Ama ko-

caman kitaptan, yamçıdan ve yaşlı adamın kendisine

verdi-

ği o iki tajtan başka bir şey bulamadı.

Bu taşları görünce, büyük bir teselli hissetti

İçinde.

Altı koyununu, altın bir göğüslükten çıkartılan bu taşlarla

5

1

değiş tokuş etmişti. Bunları satıp dönüş bileti alabilirdi.

"Bundan böyle artık daha kurnaz olacağım," diye

düşündü,

iki taşı heybeden alıp cebine soktu. Burası bir limandı ve

Arap çocuğun kendisine söylediği tek doğru şey de

buydu:

Bir Umanda her zaman bir sürü hırsız vardır.

Kahve patronunun umutsuz çabalarını şimdi

anlıyor-

du: Bu adama güvenmemesini söylemeye çalışıyordu.

*Ben

de herkes gibiyim: Dünya gerçeklerine oldukları gibi değil

de olmalarını istediğim gibi bakıyorum.'

Taşlara bir süre baktı. Onları usulca okşadı,

sıcaklıkla-

rını, kaygan yüzeylerini parmaklarının ucunda hissetti.

Hazinesiydi onun bu taşlar. Onlara dokunmak yatıştırıcı

onu. Taşlar ona yaşlı adamı anımsattı.

"Bir şeyi gerçekten istersen," demişti yaşlı adam

ona,

"onu gerçekleştirmen için bütün evren işbirliği yapar."

Delikanlı bunun doğru olup olmadığını anlamak

iste-

di. Bomboş bir pazar alanındaydı, ne cebinde tek kuruş,

ne de geceleyin bekleyeceği koyunları vardı. Ama bu

taşlar

onun bir krala rastlamış olduğunun kanıtıydı; onun Kişi-

sel Menkıbesi'ni bilen, babasının silahıyla ne yaptığından,

ilk cinsel deneyiminden haberi olan bir krala rastlamıştı.

"Taşlar kâhinlik yapmaya yararlar. Adları Urim ile

Tummim."

Taşları heybesine koydu tekrar ve bir deney yapmaya karar verdi. Yaşlı adam, taşlar ancak insan ne istediğini bilmediği zaman işe yaradığı için onlara açık-seçik sorular sormak gerektiğini söylemişti.

Bunun üzerine, yaşlı adamın kutsamasının hâlâ kendi üzerinde olup olmadığını sordu.

Taşlardan birini çıkardı. *Evet* idi çıkan taş.
- Hazinemi bulacak mıyım? diye sordu.

Elini heybeye soktu, taşlardan birini almak istedi. Ama taşlar heybedeki bir delikten aşağıya düştüler. Heybede bir delik Mıduğunu fark etmemişti. Ürüm ile Tummim'i veciziyi .İUP hevheve kovmak için eğildi. Ama onları göremedi.

"Simgelere saygılı olmayı ve onları izlemeyi öğren," demişti yaşlı kral.

Bir işaret. Delikanlı kendi kendine gülmeye başladı. Sonra taşları yerden alıp heybesine koydu. Deliği dikmeye niyetli değildi; taşlar canlarının istediği zaman bu delikten düşebilirlerdi. Kendi yazgısından kaçmamak için bazı şeylerin sorulmaması gerektiğini öğrenmişti.

TCendî kararlarımı kendim almaya söz veriyorum/ dedi içinden.

Ama taşlar, yaşlı adamın her zaman onun yanında olduğunu söylemişlerdi, bu yanıt kendine yeniden güven duymasını sağlamıştı. Yeniden boş pazar yerine baktı, önceden hissettiği umutsuzluğu artık hissetmedi. Artık yabancı bir dünya değildi burası: Yeni bir dünyaydı.

Doğrusu, tam olarak onun istediği de buydu zaten: Yeni dünyalar tanımak. Piramitlere hiçbir zaman varamayacak olsa da tanıdığı bütün çobanlardan çok daha uzaklara gitmişti şimdiden.

"Ah! vapurla iki saat ötede ne çok değişik şeyler olduğunu bir bilselerdi..."

Yeni dünya boş bir pazar yeri halinde karşısında duruyordu, ama burayı cıvılcıvılcı hayat doluyken de görmüştü daha önce ve bir daha hiç unutmayacaktı. Kılıcı anımsadı; bir an dalıp onu seyretmeyi çok pahalı ödemişti, ama şimdiye kadar ona benzer bir şey de görmemişti hayatında. İster bir hırsızın kurbanı olarak, ister hazine peşine düşmüş bir serüvenci olarak olsun, dünyaya bakabileceğini anladı birden.

'Bir hazine peşine düşmüş bir serüvenciyim ben,' diye düşündü, yorgunluktan bitkin durumda uykuya

dalmadan
önce.

5
3

BİRİNİN OMZUNDAN SARSTIĞINI HİSSEDE-

rek uyandı, şimdi yeniden canlanmakta olan pazar alanının ortasında uyumuştı.

Koyunlarını arayarak çevresine bakındı ve o zaman artık başka bir dünyada olduğunu anladı. Bundan hüznü duyacağına, tam tersine kendini mutlu hissetti. Su ve yiyecek peşine düşmek zorunda değildi artık ve şimdi bir hazine aramaya başlayabilirdi. Cebinde tek metelik yoktu, ama hayata olan inancı tamdı. Önceki akşam, okuma alışkanlığı edindiği kitaplardaki kahramanlar gibi bir serüvenci olmayı seçmişti.

Acele etmeden alanı dolaşmaya başladı. Satıcılar barakalarını kurmaya başlamışlardı; şekerleme satan birinin barakasını kurmasına yardım etti. Bu adamın yüzünde başkalarının benzemeyen bir gülümseme vardı: Neşeliydi, hayata açıktı, zorlu bir İş gününe başlamaya hazırdı. Gülümsemesi, bir bakıma şu yaşlı adamı, bir süre önce tanışmış olduğu şu gizemli yaşlı kralı anımsatan bir gülümsemeydi. *Bu tüccar yolculuk yapmak ya da bir tüccar kıyıyla evlenmek için şekerleme imal etmiyor. Hayır, bu mesleği sevdiği için şekerleme üretiyor,' diye düşündü derlikan. Adamın, o yaşlı adamın yaptığını yapabileceğini fark etti: Birinin kendi Kişisel Menkıbe'sine yakın ya da uzak olduğunu bir bakışta anlamak. 'Kolay bir şey, ama ben henüz bunu anlamaktan uzağım.'

Baraka kurulunca, satıcı hazırladığı ilk tatlıyı delikanlıya sundu. Delikanlı tatlıyı büyük bir hazla yedi, teşekkür etti ve yola koyuldu. Biraz uzaklaşmıştı ki, barakayı iki kişinin kurduğu aklına geldi, bunlardan biri Arapça, öteki İspanyolca konuşuyordu.

54

Yine de pek güzel anlaşmıştı ikisi.
'Sözcüklerin ötesinde bir dil var,' diye düşündü.

'Daha önce koyunlarla böyle bir deneyimim olmuştu, şimdi de aynı şeyi insanlarla yapıyorum.'

İşte böyle yeni ve değişik şeyler öğrenmekteydi. Daha önce de yaşadığı şeylerdi bunlar, ama gene de yeniydiler, çünkü daha önce karşılaştığı, ama varlıklarının farkına varmadığı şeylerdi bunlar. Bu şeylere alıştığı için böyle olmuştu. 'Sözcüklere gereksinim duymayan bu dili çözümlenmeyi öğrenmeyi başarırısam, dünyayı kavramayı başaraca-

ğim.'

"Her şey bir tek ve aynı şeydir," demişti yaşlı adam.

Tanca'nın daracık sokaklarında kaygısızca dolaşmaya karar verdi: Simgeleri algılamayı ancak bu şekilde başara-

bilirdi. Bu hiç kuşkusuz büyük bir sabır gerektiriyordu, ama sabır bir çobanın öğrendiği ilk erdemdir. Koyunların kendisine öğretmiş olduğu dersleri bu ya-

bancı dünyada uygulamaya koyduğunu bir kez daha anla-

5
5

BİLLÛRİYECİ, GÜNEŞİN DOĞMAKTA
OLDU-

ğunu gördü ve her sabah duyduğu sıkıntı duygusunu gene hissetti. Neredeyse otuz yıldır aynı yerdedi, müşterilerin pek ender ayak bastığı yokuş yukarı bir sokağın sonundaki bu dükkânda. Şimdi artık herhangi bir şeyi değiştirmek için çok geçti: Hayatı boyunca Öğrendiği tek şey billûriye alıp-satmaktı. Bir zamanlar dükkânı pek ünlüydü, pek çok insan bilirdi bu dükkânı: Arap tüccarlar, Fransız ve İngiliz yerbilimciler, Alman askerler, yani her zaman cepleri para dolu insanlar, O sıralar billûriye satıcılığı olağanüstü bir serüvendi ve nasıl zengin olacağını, yaşlandığı zaman'sahip olacağı güzel kadınları hayal ederdi.

Sonra yavaş yavaş zaman geçti ve kent değişti. Septe kenti, Tanca kadar zenginleşti ve ticaretin niteliği değişti. Komşular başka yerlere taşındılar ve bir süre sonra tepede birkaç dükkândan başka bir şey kalmadı. Birkaç önemsiz dükkân için hiç kimse yokuşu tırmanmayı göze almıyordu.

Ama Billûriye Tüccarının seçim şansı yoktu. Hayatının otuz yılını kristal eşya alıp satarak yaşamıştı; hayatına,

yeni bir yön vermek için artık çok geçti. Bütün sabah dar sokaktan gelip geçenlere baktı, pek az insan gelip geçmişti. Yıllardır böyleydi bu; geçenlerin hepsinin alışkanlıklarını biliyordu.

Öğle yemeği vaktinden birkaç dakika önce, genç ya-bwç1 vitrinin önünde durdu. Herkes gibi giyinmişti genç adam, ama Billûriye Tüccarının deneyimli gözleri bu gençin cebinde para olmadığına karar verdi. Her şeye karşın

56

dükkâna geri dönmeye, genç adam gidinceye kadar birkaç

dakika beklemeye karar verdi.

5

7

KAPIDA, DÜKKÂNDÂ BİRÇOK YABANCI DİL

konusulduğunu belirten bir tabela vardı. Delikanlı tezgâhın gerisinden birinin çıktığını gördü.

-İsterseniz, dedi, bu vazoları temizleyebilirim. Bu durumda hiç kimse satın almak istemez bunları. •

Tüccar hiçbir şey söylemeden delikanlıya baktı.

-* Buna karşılık, karnımı doyumam için bana

bırşey-

ler verirsiniz, tamam mı?

Adam konuşmuyordu. Delikanlı kararı kendisinin vermesi gerektiğini anladı. Heybesinde yamçısı vardı, çölde ona gereksinimi olmayacaktı. Yamçıyı çıkardı ve vazoları silmeye başladı. Yarım saat içinde, vitrinde bulunan bütün kristalleri silmişti. Bu süre içinde, iki müşteri gelip birçok billûriye aldı.

Her şeyi temizleyince, dükkân sahibinden yemek için

bırşeyler vermesini istedi.

- Haydi yemeğe gidelim, dedi Billûriye Tüccarı.

Kapıya bir tabela astı ve yokuşun sonunda

bulunan

küçük bir aşevine gittiler. Aşevinde bulunan tek masaya oturdukları zaman Billûriye Tüccarı gülümseyerek konuştu:

- Aslında herhangi bir şey temizlemen

gerekmezdi.

Kur'an'ın yasası aç insanları doyumayı buyurur.

- Peki öyleyse neden benim bunu yapmama

izin ver-

diniz? diye sordu delikanlı.

- Çünkü kristaller kirliydi. Ve benim gibi senin

de

kafamızdaki kötü düşünceleri temizlememiz gerekiyordu.

Yemekleri bitince delikanlıya döndü Tüccar:

- Dükkânımda çalışmanı isterdim. Bugün sen

kristal-

leri silerken iki müşteri geldi: İyi bir işaret.

58

"insanlar durmadan işaretlerden söz ediyorlar/

diye

düşündü çoban. 'Ama tam olarak neden söz ettiklerini bil-

miyorlar. Tıpkı, yıllardır benim koyunlarımla sözcüksüz

bir dille konuşmuş olduğumu fark etmemiş olmam gibi.'

- Benimle çalışacak mısın? diye sorusunu

yineledi

Billûriye Tüccarı.

- Günün geri kalan süresinde çalışabilirim, diye

ya-

ntladı delikanlı. Dükkândaki bütün kristalleri sabaha ka-

dar temizlerim. Buna karşılık yarın benim MısırJa gitmem

için gereken parayı ödersiniz.

Yaşlı adam birden gülmeye başladı.

- Dükkândaki kristalleri bütün bir yıl silsen de,

satı-

lan her şeyden yüklü bir komisyon da alsan, Mısır'a git-

mek için epeyce borç para bulman gerekir. Tanca ile

Pira-

mitler arasında binlerce kilometrelik bir çöl var.

Bunun üzerine öyle bir sessizlik oldu ki kent

birden-

bire uykuya dalmış izlenimi uyandırdı. Sanki artık pazar

mazar yoktu, satıcılar arasındaki tartışmalar sona ermiş,

minarelere çıkıp şarkı söyleyen insanlar toz olmuş,

kabza-

ları kakmalı güzel kılıçlar uçup gitmişti. Umut ve serüven,

yaşlı krallar ve Kişisel Menkıbeler yoktu artık. Ne hazine,

ne de Piramitler vardı. Delikanlının ruhu sessizliğe gömül-

düğü için sanki bütün dünya dilsiz kesilmişti. Ne dert, ne

acı, ne hayal kırıklığı: Yalnızca küçük aşevinin küçük ka-

pısından geçip giden boş bir bakış ve uçsuz bucaksız

ölüm

arzusu, aynı anda her şeyin sonsuza dek bittiğini görmek

dileği.

Tüccar ona şaşkın şaşkın baktı. Bu sabah

çevresinde

gördüğü bütün neşe sanki bir anda uçup gitmişti.

- Ülkene geri dönmen için gereken parayı sana

veri-

rim, oğlum, dedi Billûriye Tüccarı.

Delikanlı sessiz kaldı. Sonra ayağa kalktı,

giysilerine

çekidüzen verdi ve heybetsini aldı.

- Sizinle çalışacağım, dedi.

5

9

İkinci

Bölüm

Ve uzun bir sessizlikten sonra, sözünü bitirmek

için

ekledi:

- Birkaç koyun almak için paraya gereksinimim

var.

NEREDEYSE BİR AYDIR BİLLÛRİYE

TÜCCA-

rının'yanında çalışıyordu delikanlı. Ne var ki, onu tam an-

lamıyla mutlu edecek türden bir iş sayılmazdı. Tüccar,

hiç-

bir şey kırmaması için çok dikkatli olması gerektiğini dur-

madan anımsatarak, tezgâhın arkasında bütün gün

homur-

danıp duruyordu.

Yine de orada çalışmayı sürdürüyordu delikanlı.

Çün-

kü, adam dırdırcı olmasına dırdırcıydı, ama adaletsiz biri

de değildi; satılan her parça üzerinden oldukça iyi bir ko-

misyon alıyordu satıcı ve daha şimdiden biraz para birik-

tirmeyi bile başarmıştı. Sabahleyin hesaplamıştı: Her gün

böyle, bu koşullarda çalışacak olsa, birkaç koyun

alabilme-

si için bir yıl çalışması gerekiyordu.

- Kristaller için bir sergi tablası yapmak

istiyorum,

dedi patronuna. Dışarıya bir tabla konulabilir; bu da ge-

çenlerin dikkatini çeker taa yokuşun başından itibaren.

- Şimdiye kadar hiç böyle bir şey yapmadım,
diye
yanıtladı Tüccar. İnsanlar geçerken tablaya takılır, kristal-
ler de kırılır.

- Koyunlarımla kırları dolaşırken, yılan
sokmalarına
kurban gidebilirlerdi. Ama bu tehlike koyunlarla çobanla-
rın hayatlarının bir parçasıdır.

Tüccar, bu arada, üç kristal vazo almak isteyen
bir
müşterinin yanına gitti. Artık her zamankinden daha fazla
satış yapıyordu, sanki eski zamanlar geri dönmüş gibiydi,
sokağın Tanca'nın en çekici sokaklarından biri olduğu za-
manlar gibi.

- Gelip geçenler giderek çoğalıyor, dedi
delikanlıya,
müşteri gittiği zaman. Bu sayede daha iyi yaşayabiliyo-

6
3

rum, sen de kısa bir süre sonra koyunlarına
kavuşabilecek-

sin. Hayattan daha fazlasını neden istemeli?

- Çünkü işaretleri izlemek zorundayız, diye
yanıtladı delikanlı, hiç düşünmeden. Tüccar ömür boyu bir kral-
la tanışmak olanağı bulamamış olduğu için onunla böyle
konuştuğuna pişman oldu delikanlı.

- Buna Lütuf Kuralı denir, demişti yaşlı kral.

Acemi
talihi. Çünkü hayat senin Kişisel Menkıbe'ni yaşamayı is-
tiyor.

Bununla birlikte, delikanlının kendisine söylemek
is-
tediği şeyi çok iyi anlıyordu Tüccar. Delikanlının dükkân-
da bulunuşu bile bir işaretti. Zaman geçtikçe, kasa
paracık-
larla doldukça, İspanyol delikanlıyı işe almış olmaktan en
küçük pişmanlık duymuyordu. Kuşkusuz, delikanlı hak
ettiğinden fazlasını kazanıyordu; her zaman, satışların bu
kadar çoğalacağını aklına bile getirmemiş olduğu için,
deli-

kanlıya oldukça yüksek komisyon ödemişti; önsezisi deli-
kanlının kısa bir süre sonra koyunlarının yanına
döneceği-
ni söylüyordu.

- Neden Piramitleri görmeye gitmek istiyorsun?
diye
sordu, konuşmayı sergi tablasından başka yere çevirmek
için.

- Çünkü çok sık sözünü ettiler bana, diye
yanıtladı delikanlı, gördüğü düşleri es geçerek. Hazine artık acı bir
anıydı ve bunu aklına getirmemeye çalışıyordu.

- Sadece Piramitleri görmek için çölü geçmek
isteye-
cek birini tanımıyorum buralarda, dedi Tüccar. Bir taş yı-
ğınından başka bir şey değiller. Kendi bahçene kendi
pira-
mitini dikebilirsin.

- Siz hiç yolculuk düşleri görmemişsiniz, dedi deli-
kanlı, dükkândan içeri giren bir başka müşterinin yanına

giderken.

iki gün sonra, sergi tablası konusunu açtı Tüccar:

- Değişikliklerden pek hoşlanmam, dedi. Ne

sen, ne

de ben para babası tüccar Hasan'a benziyoruz. Bir şey sa-

64

tın alırken bir hata yapacak olsa, vız gelir ona. Ama bizler,

hatalarımızın bedelini ödemek zorundayız.

- Söyledikleri doğru, diye düşündü delikanlı.

- Bu sergi tablasını neden istiyorsun? dîy*

sordu Tüccar.

- Bir an önce koyunlarımı kavuşmak istiyorum.

Ta-

lih bizden yanayken, bundan yararlanmalıyız; talihin bize yardımcı olması için biz de ona yardımcı olacak şekilde davranmalıyız, gereken ne varsa yapmalıyız. Buna Lütuf Kuralı derler. Ya da "acemi talihi.'

f Yaşlı tüccar bir süre ağzını açmadı. Sonra konuştu:

- ^Peygamberimiz bize Kur'an*ı verdi ve ömür

boyu

yalnızca beş kurala uymamızı zorunlu kıldı. En önemli

• şart şudur: Bir tek Allah vardır. Öteki şartlara gelince:

. Günde beş vakit namaz kılmak, Ramazan'da oruç tutmak

ve yoksullara zekât vermek.

Sustu. Peygamber'den söz ederken gözleri

yaşarmıştı.

Yüreği coşku dolu bir insandı. Kimi zaman sabırsız

görün-

se de islâm'ın kurallarına uygun olarak yaşamaya çalışıyordu.

- Peki beşinci şart hangisi? diye sordu delikanlı.

- Sen bana iki gün önce benim hiç yolculuk

düşleri

görmediğimi söyledin, diye yanıtladı Tüccar, iyi bir Müslüman için beşinci şart bir yolculuk yapmaktır. Hayatımızda hiç olmazsa bir kere kutsal kent Mekke'ye gitmek zorundayız.

- Mekke, Piramitlerden çok daha uzakta.

Gençken,

sahip olduğum az bir parayı bu dükkânı açmak için kullandım. Günün birinde Mekke'ye gidecek kadar zengin ol-

mayı umuyordum. Doğrusunu istersen para kazanmaya

başladım, ama kristalleri kimseye emanet edemedim; tabii,

kristallere çok dikkat etmek gerekir, naziktirler. Bu süre içinde, Mekke'ye giden* bir yığın insan uğradı

dükkânıma.

Aralarında hizmetçileriyle, develeriyim birlikte yola çıkan zengin hacı adayları vardı, ama çoğu benden daha

yoksul

İnsanlardı.

- Hepsi mutlu gidip mutlu dönüyor ve evlerinin

ka-

pısına hacca gittiklerini gösteren alametler asıyorlardı. Bunlardan biri, hayatını ayakkabı tamir ederek kazanan bir kunduracı, çölu geçmek için bir yıl yürüdüğünü söyledi, ama şimdi kösele almak için Tanca sokaklarında yürümek zorunda kalınca kendisini daha yorgun hissediyormuş,

- Peki Mekke'ye şimdi neden gitmiyorsunuz?

diye

sordu delikanlı.

- Beni hayatta tutan Mekke'dir. Hepsi birbirine

ben-

zeyen günlere, raflara dizilmiş şu vazolara, iğrenç bir aşevinde öğle-akşam yemek yemeye katlanacak güç veriyor

bana. Düşümü gerçekleştirmekten korkuyorum, çünkü o zaman yaşamak için bir sebebim olmayacak.

- Sen, koyunları ve Piramitleri hayal ediyorsun.

Sen

benim gibi değilsin, çünkü sen' düşlerini gerçekleştirmek istiyorsun. Oysa benim istediğim, Mekke'yi düşlemek- sadece. Çölu geçişimi, Kutsal Taş Hacer-i Esved'in

bulundu-

ğu meydana varışımı, ona el sürmeden önce çevresinde

ye-

di kez dönüşümü binlerce defa hayal ettim. Yanımda

kim-

lerim olacağım, önümde kimin olacağını, konuşacağımız şeyleri, birlikte edeceğimiz duaları bile hayal ettim. Ama büyük bir hayal kırıklığına uğramaktan korkuyorum; bu yüzden hayal kurmakla yetinmeye çahfıyorum.

Tüccar, o gün sergi tablası yaptırması için izin

verdi

delikanlıya. Herkes kendi düşlerini aynı şekilde göremez; kendince görür.

66

İKİ AY DAHA GEÇTİ. SERGİ TABLASI

BİLLÛ-

riye dükkânma daha çok müşteri çekti. Delikanlı altı ay daha böyle çalışırsa İspanya'ya cfonüp altmış koyun alabi-

leceğini hesapladı. Hatta fazladan bir altmış koyun daha alabilecekti. Bir yıldan kısa süre içinde, sürüsünü ikiye katlamış ve Araplarla pazarlık edebilecek duruma gelmiş olacaktı, çünkü bu tuhaf dili öğrenmeyi başarmıştı. Billû-riye Tüccarı için Mekke nasıl uzak bir hayalse, onun için de Mısır uzak bir hayale dönüşmüş olduğu için, pazar yerinde yaşadığı şu malûm sabahtan bu yana, Urim ve Tum-

mim'e bir daha başvurmamıştı. Ama işinden hoşnuttu şimdi ve başarıya ulaşmış olarak Tarifa'da karaya ayak ba-

sacağı günü aklından çıkarmıyordu.

"Her zaman, ne istediğini bilmek zorunda

olduğunu

anımsa," demişti yaşlı kral. Ne istediğini biliyordu delikanlı ve bu amaç doğrultusunda çalışıyordu. Belki de bu il-

ginç ülkeye gelip bir hırsıza rastlamak ve bir kuruş harcamadan sürüsünü ikiye katlamaktı onun hazinesi.

Kendisiyle gurur duyuyordu. Önemli şeyler öğren-

mişti: Billûriye ticareti, sözcüksüz dil ve simgeler gibi. Bir öğleden sonra, yokuşun başında bir adam gördü, yokuşu tırmandıktan sonra birşeyler içecek uygun bir yer bulamaktan yakınıyordu. Delikanlı artık işaretlerin dilini biliyordu, konuşmak için patronunun yanına gitti:

- Yokuşu çıkan insanlara çay ikram etmeliyiz,

dedi

ona.

- Çay içebilecekleri bir yığın yer var, diye

yanıtladı

Tüccar.

- Ama biz kristal bardaklarda çay ikram

edebiliriz.

Bu sayede insanlar çayı çok beğenecekler ve kristal eşya ai-

67

mak isteyecekler. Çünkü-insanları en çok etkileyen şey gü-zelliktir.

Tüccar hiçbir şey söylemeden uzun uzun yardımcısı-

na baktı. Ama o akşam, akşam namazını kılıp dükkânı ka-

pattıktan sonra kaldırıma oturdu ve onu nargile içmeye, Arapların tüttürdüğü şu garip pipodan tüttürmeye davet etti.

- Neyin peşinde koşuyorsun? diye sordu yaşlı

Bilû-

riye Tüccarı.

- Size neyin peşinde olduğumu söyledim daha

önce:

Koyunlarımı geri almak zorundayım. Bunun için de para gerek.

Yaşlı adam nargilesine yeniden ateş koydu ve uzun

uzun içine çekti marpuçtan.

- Otuz yıldır bu dükkânı işletiyorum. İyi ve kötü

kristal hangisidir biliyorum, ticaretin bütün inceliklerini biliyorum. Dükkânıma, boyutlarma, müşterilerime alıştım. Kristal bardaklarla çay satacak olursan, iş daha da bü-

yüyecek. O zaman da ben yaşama tarzımı değiştirmek zo-

runda kalacağım.

- Peki, iyi bir şey değil mi bu?

- Kendi hayat tarzıma alıştım ben. Sen gelmeden

ön-

ce, dostlarım, benim aksime değişirken, işleri kötüye ya da

iyiye giderken, burada bütün zamanımı kaybettiğimi düşünüyordum. Bu da alabildiğine üzüyordu beni. Şimdi

du-

rumun böyle olmadığını biliyorum: Gerçekten de dükkân tam benim hayal ettiğim durumda şimdi. Değişmek istemiyorum, çünkü nasıl değişeceğimi bilmiyorum. Artık tam anlamıyla kendime alışmış durumdayım.

Delikanlı ne diyeceğini bilmiyordu. Bunun üzerine konuşmasını sürdürdü yaşlı adam:

- Benim için beklenmedik bir talih oldun,

Tanrının

lütfü oldun. Şimdi eskiden bilmediğim bir şeyi biliyorum:

Değeri bilinmeyen her lütuf felakete dönüşüyor. Artık hayattan bir şey beklemiyorum. Ama sen, şimdiye kadar aklima bile getirmediğim zenginliklere ve ufuklara bakmaya

68

zorluyorsun beni. Oysa, şimdi bunların neler olduğunu bildiğim, önümdeki büyük olanakları gördüğüm için, kendimi eskiden olduğundan daha kötü hissedeciğim.

Çünkü

her şeye sahip olacağımı biliyorum ve istemiyorum bunu.

'İyi ki patlamış mısır satıcısına hiçbir şey söylememi-

şim,' diye düşündü delikanlı.

Güneş batarken, bir süre daha nargile içmeyi sürdür-

düler. Aralarında Arapça konuşuyorlardı, Arapça, konuşa-

bildiği için çok mutluymuştu delikanlı. Bir dönem, yeryüzünde bulunan her şeyi kendisine, koyunlarının

Öğretebilece-

ğine inanmıştı. Ama koyunların Arapça öğretmeleri olanaksızdı.

*Yeryüzünde koyunların öğretemeyeceği daha başka

şeyler olmalı/ diye düşündü, hiçbir şey söylemeden Tüccar'a bakarak. 'Çünkü su ve yiyecekten başka bir şey ara-

mıyorlar. Galiba onlar öğretmiyorlar: Ben öğreniyorum.'

- Mektup, dedi sonunda Tüccar.

- Ne anlama geliyor dediğiniz şey?

- Bunu anlamak için Arap olarak doğmak

gerekir.

Ama çevirisi 'yazılı* gibi bir şey.

Ve nargilenin ateşini söndürürken, delikanlıya, müşteri-

rilere kristal bardakta çay ikram edebileceğini söyledi.

Öyle zamanlar vardır ki, insan hayat ırmağının

akış

yönünü değiştiremez.

6

9

İNSANLAR SOKAĞIN YOKUŞUNU

TIRMANI-

yx>rlar ve yukarıya varınca yorgunluk hissediyorlardı.

Ama yokuşun başında, birbirinden güzel kristaller satılan

bir bîlûriye dükkânı vardı ve bu dükkânda da iç ferahlatıcı nane çayı ikram ediliyordu. İnsanlar, göz kamaştırıcı kristal bardaklarda sunulan nane çayını içmek için dükkâna giriyorlardı.

- Vallahi karımın aklına hiç gelmedi böyle bir şey, diyordu adamın biri; ve bu akşam evine konuklar

geleceği,

kristal bardakların güzelliğinden etkilenecekleri için, birkaç kristal bardak satın alıyordu. Bir başka müşteri, kristal

kaplarda sunulan çayın çok daha iyi olduğunu kendi payına doğruluyordu, çünkü çayın rayıhası uçup gitmiyordu.

Üçüncü müşteri de, büyümlü güçlere sahip olması nedeniyle-

le, çayı kristal içinde ikram etmenin Doğu'ya özgü bir ge-

lenek olduğunu ileri sürüyordu.

Haber kısa sürede yayıldı ve insan kabileleri, çok eski bir ticaret âlemine bu yeniliği getirmiş olan dükkânı görmek için yokuşun tepesine tırmanmaya başladılar. Bunu görenler, kristal bardaklarda çay sunulan başka dükkânlar açtılar, ama bunlar yokuş yukarı bir sokağın tepesinde bulunmadıkları için müşteri yerine sinek avladılar.

Kısa bir süre sonra, Tüccar iki yeni müstahdem daha aldı işe. Ayrıca yeniliklere susamış erkek ve kadınların isteklerini karşılamak için dizi dizi kristaller, çuval çuval çay getirtmek zorunda kaldı.

Böylece altı ay geçti.

70

"DELİKANLI, GÜNEŞ DOĞMADAN
UYAftDL

anakarasına ayak bastığından bu yana tamı tamına on bir ay dokuz gün geçmişti. Özellikle bugün için satırı almış olduğu beyaz renkli Arap kılığını giyindi. Deve derisi bir halkayla sarılı türbanını başına geçirdi. Sonunda yeni sandaletlerini giyip gürültüsüzce aşağı indi.

Kent hâlâ uykudaydı. Susamlı simit yiyip kristal bir bardaktan sıcak çay içti. Ardından dükkânın eşğine oturup tek başına nargile tütürmeye başladı.

Hiçbir şey düşünmeden tütürdü nargileyi. Çöl kokusu taşıyarak esen rüzgârın uğultusundan başka bir ses duyuyordu. Sonra, nargile içmeyi bitirince, elini ceplerinden birine soktu ve çıkardığı şeye bir süre baktı.

Yüklüce bir para tutuyordu elinde. Yüz yirmi koyun, dönüş bileti ve kendi ülkesi ile şu anda bulunduğu ülke arasında bir ihracat-ithala't ruhsatı almaya yetecek kadar para. *

Yaşlı adamın uyanıp dükkânı açmasına kadar sabırla bekledi. Birlikte çay içmeye gittiler.

- Ben bugün gidiyorum, dedi delikanlı.

Koyunlarımı almaya yetecek kadar param var. Sizin de Mekke'ye gidecek kadar paranız var.

Yaşlı adam hiçbir şey söylemedi.

- Hayır duanızı istiyorum sizden, diye üsteledi deli-

kanlı. Bana yardım ettiniz.

Yaşlı adam ses çıkarmadan çay hazırlıyordu.

Sonun-

da, bir süre sonra delikanlıya doğru döndü.

- Seninle gurur duyuyorum, dedi. Billûriye

dükkânı-

ma bir ruh verdin. Ama ben Mekke'ye gitmeyeceğim, bili-

7

1

yorsun bunu. Tıpkı senin koyun satın almayacağını bildiğin gibi.

- Kim söyledi bunu size? diye sordu delikanlı,

şaşkınlıkla.

•- Mektup, dedi kısaca, yaşlı Bilûriye Tüccarı.

Ve onun için hayır dua okudu.

72

DELİKANLI ODASINA GİTTİ VE

EŞYALARINI

topladı. Tıka basa dolu üç meşin çanta. Tam ayrılmak üzere-

reyken, odanın bir köşesinde eski çoban heybesinin durduğunu gördü. Acınacak durumdaydı, varlığı tamamen ak-

lından çıkıp gitmişti. İçinde, her zaman olduğu gibi kitabı ve yamçısı vardı. Sokakta karşısına çıkan ilk çocuğa arma-

ğan etmeyi düşündüğü yamçıyı heybeden çıkartırken yere

iki taş düştü. Urim ile Tummim.

O zaman yaşlı kralı anımsadı, anımsayınca da, bu

rastlaşmayı uzun süredir düşünmemiş olduğunu fark ederek şaşırıp kaldı. Bütün bir yıl durmadan çalışmış, İspanya'ya başı önde dönmek için gereken parayı kazanmak-

tan başka bir şey düşünmemişti.

"Hayallerinden asla vazgeçme, demişti yaşlı kral.

Sim-

gelere dikkatli ol."

Urim ile Tummim'i yerden aldı ve yeniden kralın

yanlarında bir yerde olduğu duygusuna kapıldı. Garip bir duyguydu bu. Yıl boyu acımasızca çalışmıştı ve işaretler gitme zamanının geldiğini gösteriyordu.

'Geriye dönüp kaldığım yerden devam edeceğim,' dedi-

ye düşündü delikanlı. 'Ne var ki, Arapçayı koyunlardan öğrenmedim.'

Ama koyunlar çok önemli başka bir şey öğretmişler-

di: Yeryüzünde herkesin anladığı bir dil vardır ve kendisi, dükkânı geliştirirken bu dilden yararlanmıştı. Bu coşkunun dilidir, arzu edilen ya da inanılan bir şeyi gerçekleştirmek için sevgi ve tutkuyla yapılan girişimlerin dilidir.

Tanca artık onun için yabancı bir kent değildi. Burayı fetheettiği gibi bütün dünyayı fethedebileceğini hissetti.

7

3

"Bir şeyi gerçekten istediğin zaman, arzunu gerçekleştirmeni sağlamak için bütün evren işbirliği yapar," demişti yaşlı kral.

Ama hırsızlardan, uçsuz bucaksız çöllerden, düşlerinin ne olduğunu bilen, ama bunları gerçekleştirmek iste-

meyen insanlardan söz etmemiști yaşı kral. Piramitlerin bir taş yığından başka bir şey olmadığını ve isteyenin kendi bahçesine taş yığabileceğim söylememiști yaşı kral.

Ve eski sürünüzden daha büyüğünü satın alacak kadar paranız olduğunda, bu sürüyü satın almayı kendiniz için görev bildiğimizi de söylemeyi unutmuştu.

Heybeye/toparladı ve öteki çantalarla birlikte aldı. Merdiveni inim; öteki müşteriler kristal bardaklardan çaylarını yudumlarken bir yabancı çifte hizmet etmekteydi yaşı adam. Sabahın bu erken saatinde, iyi bir başlangıçtı güne. Delikanlı, bulunduğu yerden, Billûriye Tüccarının saçlarının yaşı kralın saçlarına tamamen benzediğinin farkına vardı ilk kez. Yersiz-yurtsuz, yiyecek-içecek-siz durumda Tanca'da uyandığı ilk gün rastladığı şeker tüccarının gülümsemesini anımsadı; bu gülümseme de yaşı kralı anımsatıyordu.

"Sanki buradan geçmiş ve bir iz bırakmış gibi/ diye düşündü. "Sanki bu insanlar yaşamlarının herhangi bir döneminde kralla karşılaşmışlar gibi.* Üstelik kendi Kişisel Menkıbesini yaşayan kimseye her zaman görüldüğünü de söylemişti.

Billûriye Tüccarı ile vedalaşmadan ayrıldı oradan. Kuşkusuz onu görebilirdi, ama ağlamak istemiyordu. Ne var ki buradaki yaşantısını, Öğrendiği iyi şeyleri özleyecekti. Kendine iyice güveni vardı ve dünyayı ele geçirmek isteği duyuyordu.

Ama eskiden tanıdığım kırlara gidip gene koyun güdeceğim. Ancak, artık bu karardan dolayı mutlu değildi. Bütün bir yıl, bir düşü gerçekleştirmek için çalışmıştı, ama bu düş, her dakika, giderek önemini yitiriyordu. Belki de gerçekte böyle bir düşü yoktu.

74

"Kimbilir, belki de Billûriye Tüccarı gibi olmak daha iyidir? Mekke'ye hiç gitmeden oraya gitme arzusuyla yaşamak.' Ama Urim ile Tummin'i elinde tutuyordu ve bu iki taş yaşı kralın gücünü ve iradesini kendisine aktarıyordu. "Bir rastlantı sonucu -ya da bir işaret/ diye düşündü- buraya geldiği ilk gün uğradığı kahveye geldi. Hırsız orada değildi. Patron bir bardak çay getirdi.

'Yeniden çoban olabilirim,' dedi kendi kendine.

"Koyunlara bakmayı öğrendim ve onların nasıl bir şey olduklarını unutmam kesinlikle. Ama belki de Mısır Piramitlerine gitme olanağım olmayacak bir daha hiçbir zaman. Yaşı adamın göğsünde altın bir göğüslük vardı ve benim geçmişimi biliyordu. Gerçek bir kraldı, bir bilge kral.'

Endülüs ovalarıyla arasında vapurla iki saatlik bir me-

safe vardı ancak, ama kendisiyle Piramitler arasında bir çöl

vardı. Delikanlı durumu bir başka açıdan da

görebileceğini düşündü: Aslında şimdi hazinesine iki saat daha az uzaktaydı. Bu iki saatlik menzile varmak için aşağı-yukan bir yıl harcamış olsa bile.

"Koyunlarıma neden kavuşmak istediğimi çok iyi biliyorum. Koyunları çoktandır tanıyorum; insana fazla yük olmazlar ve sevebilirim onları; hazinemi çöl gizliyor, ama Çölü sevecek miyim, sevmeyecek miyim, bunu bilmiyorum. Hazineyi bulamayacak olursam, gene yurduma dönebilirim, işte, hayat ihtiyacım olan parayı bir anda verdi bana ve gereken zamanım da var. Öyleyse neden olmasın?"

O anda içinde müthiş bir rahatlama hissetti. İstedığı anda tekrar çobanlık yapabiliirdi. Canının çektiği anda kristal satıcısı olabiliirdi. Belki de dünya başka hazineler de gizliyordu, ama kendisi bir tek düş görmüş ve bir krala rastlamıştı. Bu da herkesin başına gelmezdi.

Kahveden çıkarken çok mutluydu. Tüccara mal sağlayan müteahhitlerden birinin, kristalleri, çölü geçen karvanlarla getirdiğini anımsamıştı. Urim ile Tummîm'i ellerine aldı; bu iki taş sayesinde, işte yeniden hazinenin izini sürüyordu.

7
5

"Ben her zaman kendi Kişisel Menkıbesini yaşayanların yanındayım," demişti yaşlı kral.

Piramitlerin gerçekten de çok uzakta olup olmadıklarını öğrenmek için ambara kadar yürüse ne kaybederdi?
76

TÜRLÜ TÜRLÜ HAYVAN, TER VE TOZ
KO-
kan bir binanın içinde oturuyordu İngiliz. Artık buraya ambar demek olanaksızdı; tam anlamıyla bir hayvan ahırıydı.

'Demek bütün ömrümü böyle bir yere ulaşmak için harcamışım,* diye düşündü, bir kimya dergisinin sayfalarını dalgın dalgın karıştırarak. *On yıl öğrenimden sonra bir hayvan ahırına ulaştım.'

Ama sürdürmek gerekiyordu. Simgelere inanmak gerekiyordu. Bütün hayatının, gördüğü öğrenimlerin bir tek amacı vardı: Evrenin konuştuğu biricik gerçek dili bulmak. Başlangıçta Esperanto dilini öğrenmiş, ardından dilleri incelemiş ve sonunda simyaya merak sarmıştı. Esperantoca konuşmayı biliyordu, değişik dinlerin hepsini eksiksiz anlıyordu, ama henüz bir simyacı değildi. Kuşkusuz, birçok önemli sorunu çözmeyle başarmıştı. Ama araştırma-

ları öyle bir evreye ulaşmıştı ki, bundan öteye gitmesi ola-
naksız gibiydi. Herhangi bir simyacıyla ilişki kurmak iste-
miş, ancak bunda başarılı olamamıştı. Ne var ki, tuhaf in-
sanlardı şu simyacılar, kendilerinden başkasını düşünmü-
yorlar ve ona yardımcı olmayı kabul etmiyorlardı,. Kimbi-
lir, belki de Sihirli Taş'm1 -başka bir deyişle, Felsefe Ta-
Ş'ınm- gizini keşfedememişlerdi ve belki de bu yüzden ses-
sizliğe gömülüyorlardı?

Felsefe Taş'ını boş yere ararken, babasından kalan ser-
vetin bir bölümünü harcamıştı. Dünyanın en büyük kü-
tüphanelerine gitmiş, simyacılıkla ilgili en önemli, en en-
der kitapları satın almıştı. Bu kitaplardan birinde, ünlü bir
1 SJmyacılar göre madenim altına çrviren taş.. (Çfv.)

7
7

Arap simyacının bundan yıllar önce Avrupa'yı ziyaret et-
tiğini okumuştı. Kitapta, bu Arap simyacının iki yüzyılı
aşkın bir süre önce, Felsefe Taş'ını ve Ebedî Hayat İksi-
ri'nİ keşfettiğini yazıyordu. Bu öykü İngiliz'i etkilemişti.
Ama dostlarından biri çöle yaptığı bir arkeoloji
gezisinden sonra, olağanüstü güçleri olan bir Arap'tan söz etmemiş
olsaydı, bunun da tıpkı ötekiler gibi bir efsaneden başka
bir şey olmadığını düşünecekti.

"Fayoum Vahası'nda yaşıyor," demişti, "insanlar,
ya-
şının iki yüz yılı aştığını ve herhangi bir madeni, altına dö-
nüştürme gücüne sahip olduğunu söylüyorlar."

Kendinden geçen İngiliz müthiş heyecanlanmıştı.
Bu-
nun üzerine, önceden yapmış olduğu bütün anlaşmaları
bozdu, en önemli kitaplarını yanına aldı, ve işte dışarıda
Sahra'yı geçecek büyük bir kervan hazırlanırken, kendisi
şimdi bir hayvan ahırına benzeyen ambarda bulunuyordu.

Ve bu kervan AL-Fayoum'dan geçecekti.
"Şu lanet olasıca Simyacıyı mutlaka bulmalıyım,*
diye
düşündü İngiliz.

Ve hayvanların kokusu daha bir katlanılır oldu.
İngiliz'in bulunduğu binaya çantalar yüklenmiş bir
Arap genci girdi ve onu selamladı.

- Nereye gidiyorsunuz? diye sordu genç Arap.
- Çöle, diye yanıtladı İngiliz; ve tekrar okumaya
dal-

dı. Şu anda kimseyle konuşmak istemiyordu. Simyacı
ken-
disini kuşkusuz sınavdan geçireceği için on yıl içinde öğ-
renmiş olduklarını anımsaması gerekiyordu.

Arap genç de bjr kîtsp çıkartıp okumaya başladı.

Ki
tap İspanyolca yazılmıştı. 'Bir şans,' diye düşündü İngiliz
İspanyolcayı, Arapça'dan daha iyi konuşuyordu ve bu de
likanlı da Fayoum'a gidecekse, önemli şeylerle uğraşmad
ğı zamanlar yanında sohbet edecek biri olacaktı.

'ÇOK GARİP/ DİYİ DÜŞÜNDÜ DELİKANLI, öykünün başında yer alan cenaze törenini yeniden /okurken. 'Kitabı okumaya başlayalı neredeyse iki yıl olacak bir süre sonra, ama bu sayfalardan öteye geçemedim.' Yanın-

da kendisine engel -olacak bir kral bulunmasa da, dikkatini kitapta toplayamıyordu. Ama şimdi önemli bir şeyi anlıyordu: Bir şeye karar vermek başlangıçtan başka bir şey değildir. İnsan bir şeye karar verdiği zaman, karar verdiği sırada hiç öngörmediği, düşünde bile aklına gelmeyen bir yöne doğru, şiddetli bir akıntıya kapılıp gidiyordu.

'Hazînemi aramaya karar verdiğimde, bir billüriye dükkânında çalışacağım hiç aklıma gelmemişti,' diye düşündü, düşüncesini doğrulamak için. 'Aynı şekilde, bu kervan, almış olduğum bir karara uygun olabilir, ama güzergâhı bir giz olarak kalacak her zaman.'

Karşısında, kendisi de bir kitap okumakta olan Avru-palı vardı. Sevimsiz bir adamdı: İçeri girdiğinde kendisine küçümseyerek bakmıştı. Belki dost olabilirlerdi, ama Avru-palı hemen susmuştu.

Delikanlı kitabını kapattı. Bu Avrupalı ile arasında herhangi bir benzerlik kurulmasına olanak verecek hiçbir şey yapmak istemiyordu. Cebinden Urim ile Tummim'i çıkartıp taşlarla oynamaya başladı.

Yabancı bir çığlık attı:

- Bir Urim ile bir Tummim!

Delikanlı taşları hemen cebine koydu.

- Satılık değiller, dedi.

- Pek bir şey etmezler, dedi İngiliz. Alt tarafı iki

ka-ya kristali, hepsi bu. Yeryüzünde milyonlarca kaya kristali

~ 79

var, ama wlayanlar için, Urim ile Tummim bunlar. Dünyanın bu bölgesinde bulduklarını bilmiyordum.

- Bunları bana bir kral armağan etti, dedi

delikanlı.

Yabancı şaşırıp kaldı. Sonra elini cebine sokup titreyerek iki benzer taş çıkardı.

- Bir kraldan söz ediyordunuz, dedi.

- Sanki bir kralın bir çobanla konuşmayacağına

ina-nıyorsunuz, dedi delikanlı. Bu kez konuşmayı kendisi sona erdirmek istiyordu.

- Tam tersine. Çobanlar, kimsenin tanımak

istemedi-ği bir krala saygı gösteren ilk insanlardır. Bu nedenle, kralların çobanlarla konuşmasının olağanüstü bir yanı yok.

Ve delikanlının söylediklerim iyi anlamamasından

çe-kinerek ekledi:

- İncil'de geçer. Bu Urim ile bu Tummim *i

yapmayı bu kitaptan öğrendim. Bu taşlar Tanrı'nın izin verdiği biricik kâhinlik araçlarıdır. Rahipler altından bir göğüslükte taşlardı bunları.

Delikanlı birden burada olduğu için mutlu hissetti kendini.

"Belki de bir işaretir bu," dedi İngiliz, sanki yüksek sesle düşünüyormuşçasma.

- Size işaretlerden kim söz etti?

Delikanlı'nın ilgisi her an giderek artıyordu.

- Hayatta, her şey işaretir, dedi İngiliz,

okumakta

olduğu dergiyi kapatarak. Evren, herkesin anlayacağı bir dilde varolmuştur, ama insanlar unutmuştur bu dili. BİR-çok şeyle birlikte bu Evrensel Dil'i arıyorum ben. Bu yüzden buradayım. Çünkü bu Evrensel Dil'i bilen birini bulmam gerekiyor. Bir Simyacı.

Konuşma ambar yöneticisinin araya girmesiyle kesil-

1 Matta İncit'i'nin 2 Babında sözü fâdılın müneccimlere (çobanlara) gönderme yapılıyor.

Mctndc grçen "bir kral* ne İM Prygambr rdır. (Çev.)

80

- Sizlerin talihiniz var, dedi şişko Arap. Bu

öğleden

sonra bir kervan yola çıkıyor Al-Fayoum için.

- Ama ben Mısır'a gideceğim, dedi delikanlı.

- Ai-Fayoum da Mısır'dadır, diye yanıtladı

şişman

adam. Tuhaf bir Araplık var sende!

Delikanlı aslında İspanyol olduğunu söyledi. İngiliz sevindi buna: Arap gibi giyinmiş de olsa, hiç değilse bir Avrupalıydı.

- İşaretleri Talih" diye tanımlıyor adam, dedi

İngiliz,

şişko Arap dışarı çıkınca. Becerebilsem, 'talih' ve 'rastlantı* sözcükleri üzerine büyük bir ansiklopedi yazardım. Evrensel Dil bu sözcüklerle yazılır.

, Sonra konuşmayı sürdürdüler. İngiliz, delikanlıya kendisini elinde Urim ile Tummim'le bulmasının bir rastlantı olmadığını söyledi. Ona, onun da Simyacıyı aramaya

gidip gitmediğini sordu.

- Ben bir hazine aramaya gidiyorum, diye

yanıtladı

delikanlı ve bunu söylediğine hemen pişman oldu.

Ama İngiliz onun bunu söylemesine pek önem vermi-

yormuş gibi görünüyordu.

- Bir bakıma ben de, dedi.

- Ama ben simyanın ne anlama geldiğini bile

bilmi-

yorum, diye ekledi delikanlı, ambar yöneticisinin kendilerini dışarıdan çağırdığı sırada.

*

Simyacı

81/6

"BEN KERVAN BAŞIYIM," DEDİ UZUN

SAKAL-

lı, siyah gözlü bir adam. Kılavuzluk ettiğim herkesin üzerinde ölüm ve kalım hakkım vardır. Çünkü çöl, erkekleri bazen çıldırtan kaprisli kadına benzer.

Ortalıkta iki yüze yakın insan ve bunun iki katı kadar

da hayvan vardı. Hec'in develeri, atlar, katırlar, kuşlar. Kadınlar ve çocuklar da vardı ve birçok İnsan belinde kılıç ya da omzunda uzun namlulu silah taşıyordu. İngiliz'in yanında içi kitap dolu bir yığın yolculuk sandığı vardı. Alanda bir harrangürre ki demeyin gitsin. Doğal olarak, Kervan Başı herkesin iyice anlaması için aynı söylevi birkaç kez tekrarladı:

- Burada her milletten insan var ve bu insanların yüreğinde türlü çeşitli tanrı var. Benim tek Tanrım Allah'tır ve Allah adına yemin ederim ki çölde bir defa daha alt etmek için, elimden gelen her şeyi ve en iyisini yapacağım. Amma ve lakin, herkesin, inandığı Tanrı adına bütün kalbiyle yemin etmesini istiyorum ki bana her zaman bilâkayd-ü-şart itaat edecektir. Zira, çölde itaatsizliğin anlamı ölümdür.

Kalabalıkta boğuk bir fısıltıdır gitti. Herkes kendi tanrısının tanıklığında mırıldanarak yemin ediyordu. Delikanlı İsa için yemin etti. İngiliz ağzını açmadı. Mırıldı basit bir yeminden daha uzun sürdü, insanlar Tanrı'nın esirgemesi için de dua ediyorlardı.

Uzun uzun bir boru çaldı ve herkes binitlerine birferdi. Delikanlı ile İngiliz binit olarak deve satın almışlardı, bu yüzden hayvanlara binmekte epeyce zorlandılar. Delikanlı, ağır kitap sandıkları yüklenmiş olan İngiliz'in devesine acıdı.

82

- Rastlantı yoktur, dedi İngiliz, ambarda başlamış oldukları konuşmayı sürdürerek. Buraya gelmeme bir arkadaşım sebep oldu, çünkü bu arkadaşım bir Arap tanıyordu ki bu Arap...

Ama kervan yola koyuldu ve anlattıklarını duymak olanaksızlaştı. Delikanlı neyin söz .konusu olduğunu çok iyi biliyordu: Bir şeyi bir başka şeye bağlayan, kendisini Çoban olmaya yönlendiren, aynı düşü birkaç kez görmesi- ne, Afrika'ya yakın bir kente gelmesine, bir alanda bir krala rastlamasına, bir hırsız tarafından soyulmasına ve bunun sonucu olarak da bir billûriye tüccarıyla tanışmasına, vb... yol açan gizemli bir zincir, gizemli bir bağ.

'insan, hayaline yaklaştıkça, Kişisel Menkıbe daha çok gerçek yaşama nedeni oluyor,* diye düşündü delikanlı.

Kervan, gündeğusu yönünde yola koyuldu. Gün bo-yu yol alıyor, güneş azgınlaşmaya başlayınca mola veriyor, sonra güneş inmeye başlayınca tekrar yola koyuluyorlardı. Delikanlı, zamanının çoğunu kitap okumakla geçiren İngiliz'le pek konuşmuyordu.

Bu nedenle, çölde ilerleyen insan ve hayvanları sessizce gözlemlemeye koyuldu. Yola çıktıkları güne göre şimdi her şey farklıydı. O gön bir hay huy, bağırıp çağırma, kü-

çük çocukların zırlıkları, at kişnemeleri birbirine karışıyor ve bu kargaşanın içinde rehberlerle tüccarların sabırsız komutları duyuluyordu.

Ama çölde, sürekli esen rüzgâr ve hayvanların ayak seslerinden başka bir şey yoktu. Rehberler bile artık kendi aralarında konuşmuyorlardı.

- Şu gördüğün kum enginliklerini birçok kez geçtim daha önce, dedi bir akşam bir deveci. Ama çöl öylesine ge-niş ve ufuk öylesine uzaklarda ki, insan kendini küçücük hissediyor ve susuyor, ağzını açamıyor.

Şimdiye kadar hiç çöl geçntemiş olmasına karşın, de-vecinin ne demek istediğini anladı delikanlı. Çünkü ne zaman bir denize ya da bir ateşe baksa, doğa olaylarının son-

I

8
3

suzluk ve gücünün derinliklerine dalıp ağzını açmadan saatler geçirebilirdi.

'Koyunlardan, kristallerden çok şey öğrendim,' diye düşündü. "Aynı şekilde çölden de birşeyler öğrenebilirim. Çünkü hem daha yaşlı, hem daha bilge.'

Rüzgâr durmadan esiyordu. Tarifa'da, surların üzerin-de oturduğu sırada yüzünde hissettiği rüzgarın bu rüzgar olduğunu anımsadı. Belki de aynı rüzgâr, şu anda su ve yi-yecek peşinde Endülüs kırılarında dolaşan koyunların yünü-nünü okşayarak geçiyordu.

Artık benim koyunlarım değiller, diye düşündü, ger-çek bir özlem duymaksızın. 'Başka bir çobana alıştılar ve kuşkusuz unuttular beni. Böylesi çok iyi. Koyunlar gibi dolaşmaya alışmış kimse, ayrılık vaktinin geleceğini her zaman bilir.'

Sonra tüccarın kızını anımsadı: Hiç kuşkusuz çoktan evlenmişti kız, bundan emindi. Belki de bir patlamış mısır sancısıyla, ya da okuma bilen ve ona olağanüstü öyküler anlatmayı beceren bir başka çobanla. Herhalde bunları be-cerebilen yalnızca kendisi değildi. Ama bu önsezi içini altüst etti. Kendisi de, kimbilir bütün insanların geçmişine ve şimdisine tanıklık eden şu ünlü Evrensel Dil'i öğrenmekteydi belki? "Önseziler," derdi annesi sık sık. Önsezilerin, içinde bütün insan hayatlarının bir bütün oluşturacak şekilde birbirine bağlandığı hayat ırmağının evrensel akışına ruhun yaptığı ani dalışlar olduğunu anlamaya baş-lamıştı: Öyle ki, her şey yazılı olduğu için, her şeyi bilebi-lirdik.

- Mektup, dedi, Billûriye Tüccarını düşünerek.

Çöl kimi yerde kumlarla, kimi yerde de taşlarla kap-

lydi. Kervan bir taş kütleyle karşılaşınca çevresini dolaşı- yordu; taş yığıyla karşılaşınca bu yığınların sınırını izli- yordu. Deve ayaklarına ince gelen kumla karşılaşınca, ku- mun daha sağlam olduğu bir geçit aranıyordu. Kimi za- man, tuzla kaplı kurumuş göl yataklarıyla karşılaşılıyorlar-

84

di. Hayvanlar zorlanıyor, bunun üzerine deveçiler aşağı at- layıp hayvanlara yardım ediyorlardı. O zaman, yükleri kendi sırtlarına alıp tehlikeli yeri geçtikten sonra hayvan- lara yeniden yüklüyorlardı. Bir rehber ölürse ya da hasta- lanırsa, deveçiler onun yerini doldurmak için kendi arala- rında kura çekiyorlardı.

Ama bütün bunların bir tek nedeni vardı: Hep aynı hedefi amaçladığı için, kervanın bunca dolaşmasının pek bir Önemi yoktu. Bütün engeller aşılmca, vahanın hangi yönde bulunduğunu gösteren yıldızı karşısında buluyor- du. Ve insanlar sabahın erken saatlerinde gökyüzünde pa- rıldayan bu yıldızı görünce, onun kendilerine kadınların, suyun, palmyelerin ve hurmaların bulunduğu yeri göster- diğini biliyorlardı. Bunları bir tek İngiliz fark etmiyordu: Çoğunlukla kitaplarından birini okuyor oluyordu.

Delikanlının da yolculuğun ilk günlerinde okumayı denediği bir kitabı vardı. Ama o, k-ervanı gözlemlemeyi, rüzgârın sesini dinlemeyi çok daha ilginç buluyordu. De- vesini daha iyi tanımayı öğrenip de ona yakınlık duymaya başlar başlamaz, kitabı bir yana attı. Bununla birlikte bir boşıncı da vardı: Bu kitabı ne zaman açsa, önemli bir in- sana rastlayacağını düşünüyordu.

Sonunda, sürekli olarak yanında giden bir deveçiyle dost oldu. Akşam konaklamalarında, ateşin çevresinde din- lenirken, ona çobanlık yaptığı sırada başından geçen ilginç olayları anlatıyordu.

Deveci bu sohbetlerden birinde ona kendi hayatını anlatmaya başladı.

- El-Kairoum yakınlarındaki bir köyde oturuyor- dum, dedi. Bir bostanım, çocuklarım ve ölümüne kadar değişmeyecek bir hayatım vardı. Bir yıl ürün her zaman- kinden daha bol oldu, biz de Mekke'ye gittik ve böylece o zamana kadar yerine getirmemiş olduğum bir farızımı eda etmiş oldum. Artık gönül rahatlığıyla ölebilirdim ve öldü- ğüm için de mutlu olurdum.

8

5

Bir gün yer titremeye başladı ve kabaran Nil, yatağın- dan taşı. O zamana kadar yalnızca başkalarının başına gel-

diğini sandığım şey benim de başıma geldi. Komşularım, sel yüzünden zeytin ağaçlarım yitireceklerinden korktular; karım çocuklarının sulara kapılıp gitmesinden korktu. Ben de sahip olmayı başardığım şeylerin yok olacağı düşüncesiyle korkuya kapıldım.

Ama çaresi yoktu bunun. Topraktan elde edilecek bir şey kalmamıştı artık, ben de yaşamak için başka bir çare aradım. Şimdi devecilik yapıyorum. Ama bu sayede Allah'ın kelâmını anlayabildim: Kimse bilinmezden korkmamalı, çünkü herkeş istediği ve ihtiyaç duyduğu şeyi ele geçirebilir.

İster hayatımız, ister ekin tarlalarımız olsun, sahip olduğumuz şeyleri yitirmekten korkarız. Ama hayat hikâyemiz ile dünya tarihinin aynı El tarafından yazılmış olduğunu anladığımız zaman, bunu anıyar anlamaz, bu korku uçup gider.

86

BAZEN, AKŞAM KONAĞLAMALARINDA KER-

vanlar karşılaşıyorlardı. Sanki her şey bir Yüce El tarafından yazılmış gibi, bir kervanın gereksinim duyduğu şey ötekinde bulunuyordu. Deveciler kum fırtınaları konusunda birbirlerine bilgi veriyorlar; ateşin çevresinde toplanıp çöle ilgili öyküler anlatıyorlardı.

Kimi zaman, yüzleri peçeli gizemli insanlar da geliyordu: Kervanların izlediği yolu gözetleyen bedevilerdi bunlar. Soyguncular, asi kabileler konusunda bilgi veriyorlardı. Koyu renkli cellabyalarla ve yalnızca gözlerini açıkta bırakan kefyelerine sarımsık olarak, sessizce gelip sessizce gidiyorlardı.

Bu gecelerden birinde, ateşin önünde oturan delikanlı ile İngiliz'in yanına deveci de geldi.

- Kabileler arasında savaş söylentileri var, dedi.
Üçü birden sustular. Genç ispanyol, kimse ağzını açıp bir şey söylememesine karşın, ortalığı bir korku sardığını fark etti. Sözsüz dili, Evrensel Dil'i bir kez daha anlıyordu.

Bir süre sonra tehlike olup olmadığını sordu İngiliz.

- Çöle giren kimse için geri dönüş yoktur, diye yanıtladı deveci. Gerideki dönemine göre, çaresi yok, en iyi nasıl ilerler, o yolu bulacaktır. Tehlike de dahil olmak üzere gerisini Allah bilir.

Ve sözünü gizemli "Mektup!" sözcüğüyle bitirdi.

- Kervanlara daha çok dikkat etmelisiniz, dedi delikanlı İngiliz'e, deveci yanlarından ayrılınca. Dolambaçlı bir yol İzliyorlar, ama hep aynı noktaya gidiyorlar.
1 Kuzey Afrika'da erkek ve kadınların giydikleri uzun kollu, balıklı giysi. (Çrv.)
2 Araplarda, erkeklerin püf küllü bjrç örtü j û. (Çrv.)

- Siz de dünya konusunda daha çok şey okumalısınız, diye yanıtladı İngiliz. Kitaplar tıpkı kervanlara benzerler.

Uzun insan ve hayvan dizisi bundan sonra daha hızlı ilerlemeye başladı. Artık sessizlik yalnızca gündüzleri ege- men değildi. Akşamları, insanların sohbet etmek için ateş başında toplanmaya alıştıkları saatte de yavaş yavaş sessiz- lik hüküm sürmeye başladı. Bir gün kervan başı, geceleyin dikkat çekmemek için ateş yakılmamasına karar verdi.

Bunun üzerine yolcular, üşümek için hayvanların oluşturduğu bir çemberin ortasında hep birlikte uyumaya başladılar. Kervan başı ayrıca konak yerinin çevresine göz- cüler koydu.

Bu gecelerden birinde, bir türlü uyuyamayan İngiliz, gidip genç İspanyolu buldu; birlikte, yakınlardaki kumularda gezdiler. Dolunay vardı. Delikanlı bütün hayat öyküsünü İngiliz'e anlattı.

İngiliz, delikanlının çalışmaya başlamasından sonra her gün daha bir gelişen billûriye dükkânı evresine özel bir ilgi gösterdi.

- Her şeyi temel kural yönlendiriyor, dedi. Buna simyada Evrenin Ruhü adı verilir. Bütün kalbimizle bir şey istediğimiz zaman, Evrenin Ruhü'na daha yakın oluruz. Olumlu bir güçtür.

Ayrıca, bunun insanlara özgü bir ayrıcalık olmadığını söyledi: İster bir maden, ister bir bitki, İster bir hayvan ya da düşünce olsun, yeryüzünde bulunan her şeyin bir ruhu vardı.

- Toprağın altında ve üzerinde bulunan her şey dur- madan değişir, çünkü toprak canlıdır ve bir ruhu vardır. Bizler bu Ruh'un bir parçasıyız ve onun bizim yararımıza çalıştığını çok az biliriz. Billûriye dükkânında, vazoların da sizin başarımıza katkıda bulduklarını anlamalısınız, nız.

Delikanlı, ayı ve beyaz kumları seyrederek bir süre konuşmadı,

- Çölde ilerleyen kervanı gözlemlerim, dedi sonun- da. Kervan ve çöl aynı dili konuşuyorlar; çöl, kervanın ilerlemesine bu nedenle izin veriyor. Kendisiyle kusursuz bir eşyüm içinde olup olmadığını anlamak için, kervanın her adımını hissediyor; ve durum böyleyse, kervan vahaya ulaşacaktır. Ama, içimizden biri ne kadar cesur olursa olsun, bu dili anlamayacak olsaydı, daha ilk gün ölürdü.

Birlikte ayışığını seyretmeyi sürdürdüler.

- Simgelerin büyüü, diye sürdürdü konuşmayı

deli-
kanlı. Rehberlerimizin, çölün işaretlerini nasıl okudukları-
nı, kervanın ruhunun çölün ruhuyla nasıl konuştuğunu
gördüm.

Bir süre sonra İngiliz konuşmaya başladı:

- Gerçekten de kervana biraz daha dikkat
etmeliyim,

dedi sonunda.

- Ben de kitaplarınızı okumalıyım, diye yanıtladı

de-
likanlı.

8
9

TUHAF KİTAPLARDI BUNLAR. CIVADAN,
tuzdan, ejderhalardan ve krallardan söz ediyorlardı, ama
o
hiçbir şey anlamıyordu. Ne var ki, sanki bütün kitaplarda
sürekli tekrarlanan bir düşünce var gibiydi: Her şey bir ve
tek şeyin belirtisidir.

Bu kitaplardan birinden, simyanın en önemli
metni-
nin yalnızca birkaç satırdan oluştuğunu ve bir zümrüt
üze-
rine yazılı olduğunu öğrendi.

- Zümrüt levha, dedi İngiliz, arkadaşına bir şey

öğ-
rettiği için gurur duyarak.

- Ama öyleyse neden bu kadar çok kitap var?

- Bu birkaç satırı yorumlamak için, dedi İngiliz.

As-
lında kendisi de bu yanıtı tam olarak inanmış değildi.

Delikanlının en çok ilgi duyduğu kitapta, ünlü
simya-
cılarının yaşamöyküleri yer alıyordu. Bütün yaşamlarını, la-
boratuvarlarında madenleri arıtmaya adanmış insanlardı
simyacılar; bir maden yıllarca ateşte pişirilecek olursa,
kendine özgü bütün niteliklerinden kurtulacağına ve onun
yerine geriye Evrenin Ruhu'nun kalacağına inanıyorlardı.
Bu Yüce Nesne, simyacıların yeryüzünde bulunan her
şeyi
anlamalarına olanak sağlıyordu. Çünkü bu Yüce Nesne,
bütün nesnelere kendi aralarında iletişim kurmalarını
sağ-
layan dildi. Büyük Marifet ya da Büyük Yapıt adını ver-
dikleri bu bulgu iki parçadan oluşuyordu: Sıvı ve katı.

- Bu dili anlamak için, insanları ve simgeleri

gözlem-
lemek yeterli değil midir? diye sordu delikanlı.

- Her şeyi basitleştirmek gibi bir saplantınız var,

di-
ye yanıtladı İngiliz, öfkeyle. Simya ciddi bir iştir. Sürecin
bütün evrelerini üstatların öğrettikleri gibi izlemek zorun-
ludur.

90

Delikanlı, Büyük Yapıt'ın sıvı kesimine Ebedi
Hayat
iksiri adı verildiğini çıkardı. Bu iksir yalnızca bütün hasta-
lıkları iyileştirmekle kalmıyor, aynı zamanda simyacıların
yaşlanmalarına engel oluyordu. Katı kesimine Felsefe

Taşı

adı veriliyordu.

- Felsefe Taşı'nı bulmak öyle kolay bir iş

değildir,

dedi İngiliz. Simyacılar, madenleri arıtan ateşi gözlemlemek için yıllarca laboratuvarlarına kapanıyorlardı. Ateşe bakmaya kendilerini öylesine veriyorlardı ki, vicdanlarında, dünyanın bütün fani değerlerinden kurtulup arıyorlardı. Ve sonunda, bir gün, madenleri arıtmanın aslında kendilerini arındırmak olduğunu anlıyorlardı.

Delikanlı o zaman Billûriye Tüccarını anımsadı.

Billûriye Tüccarı, ikisini de kötü düşüncelerden kurtardığı için, kristal vazoları temizlemenin iyi bir şey olduğunu söylemişti. Giderek, simyanın gündelik yaşamdan öğrenilmesi gerektiğine inanıyordu delikanlı.

- Üstelik, diye yeniden konuşmaya başladı

İngiliz,

Felsefe Taşı'nın tam anlamıyla olağanüstü bir özelliği

var-

dır. Büyük bir adi maden kütlelerini altına çevirmek için küçük bir parçası yeter.

O andan sonra, delikanlının simyaya olan ilgisi

iyice

büyüdü. Biraz sabırla, her şeyi altına dönüştürebileceğini düşünüyordu. Bunu başarmış olan insanların yaşamöykü-

lerini okudu: Helvetius, Elias, Fulcanelli, Geber. Büyüleyici öykülerdi bunlar: Hepsi kendi Kişisel Menkıbe'lerini sonuna kadar yaşıyorlardı. Yolculuklar yapıyorlar, bilginlerle buluşuyorlar, inançsızların gözlerinin önünde mucizeler yaratıyorlar ve Felsefe Taşı ile Ebedî Hayat İksiri'ni ellerinde bulunduruyorlardı.

Ama kendisi, Büyük Yapıt'a ulaşma yöntemini

öğren-

meye kalkışınca, tam anlamıyla şaşırıp kalıyordu. Bu konuda, desenlerden, şifreli bilgilerden, anlamı karanlık metinlerden başka bir şey yoktu.

, - Neden anlaşılması bunca güç bir dil kullanıyorlar? diye sordu bir akşam İngiliz'e delikanlı.

9

1

Bu arada İngiliz'in oldukça keyifsiz görüldüğünü fark

etti, sanki kitaplarını özlemiş gibi.

- Anlamak için yeterince sorumluluk

duyanların,

yalnızca bunların anlayabilmeleri için, diye yanıtladı İngiliz. Herkesin kurşunu altına dönüştürmeye kalkıştığını düşünün biraz. Bir süre sonra altının hiçbir değeri kalmaz-

dı. Yalnızca, inatçı insanlar, dirençli araştırmacılar Büyük Yapıt'ı gerçekleştirmeyi başarabilirler. Çölün ortasında bulunuşumun nedeni de bu işte. Şifreleri çözmeme yardım

edecek gerçek bir simyacıyı bulmak için.

- Bu kitaplar ne zaman yazıldılar? diye sordu

deli-

kanlı.

- Birkaç yüzyıl Önce.

- O sıralar, basımevi yoktu henüz. Simya bilgisine herkesin ulaşması olanaksızdı. Peki, bu tuhaf dilin, bu sim-gelerin amacı ne?

Bu direktmeye karşı, soruyu yanıtlamadı İngiliz.

Bir- kaç gündür kervanı dikkatle gözlemlediğini ve yeni bir şey keşfetmediğini söyledi. Ancak bir şey fark etmişti: Giderek savaştan daha çok söz ediliyordu.

92

BİR GÜN DELİKANLI, KİTAPLARINI İNGİLİZE geri verdi.

- Epeyce birşeyler öğrendiniz mi bari? diye sordu İngiliz, sabırsız bir merakla. Savaş korkusundan kurtulmak için birisiyle konuşmaya gereksinimi vardı.

- Evrenin bir ruhu olduğunu ve bu ruhu anlayan kimsenin nesnelerin dilini anlayacağını öğrendim. Birçok simyacının kendi Kişisel Menkıbe'sini yaşadığını ve bunun- da Evrenin Ruhunu, Felsefe Taşını, Ebedî Hayat İksiri'ni keşfettiklerini öğrenim.

Özellikle de, bu şeylerin çok basit olduğunu ve bir zümrütün üzerine yazılabileceklerini öğrendim.

İngiliz hayal kırıklığına uğradı. Yıllar süren öğrenim, büyümlü semboller, güçlkle öğrenilen sözcükler, laboratuvar aletleri, bunların hiçbiri delikanlıyı etkilememişti. 'Bu şeyleri öğrenemeyecek kadar yontulmamış bir ruhu olma- h/ diye düşündü.

Kitaplarını alıp devenin semerine asılı duran çantalarını koydu.

- Gidip kervanınızı gözlemlemeyi sürdürün, dedi. Sizin kervan da önemli bir şey öğretmedi bana.

Delikanlı, çölün sessiz enginliğini, hayvanların yürürken kaldırdıkları kumu seyretmeye koyuldu. "Herkesin kendine göre bir öğrenme tarzı var," diye tekrarlıyordu kendi kendine. "Onun öğrenme tarzı benim öğrenme tarzım değil; benim öğrenme tarzım, onun tarzı değil. Ama o da, ben de kendi Kişisel Menkıbe'mizi arıyoruz; bu -yüzden ona saygı duyuyorum/

93

KERVAN, ARTIK HEM GECE, HEM DE GÜN-

düz yol alıyordu. Yüzleri peçeli ulaklar giderek daha sık gelmeye başlamıştı. Şimdilerde delikanlıya arkadaş gibi davranan deveci, kabileler arasında savaş çıktığını söylemişti. Vahaya vaktinde varabilirlerse talihli sayılırlardı.

Hayvanlar bitkin düşmüş, insanlar giderek sessizleşmişlerdi. Sessizlik geceleyin daha ürktütücüydü. Özellikle de bir devenin bozlaması (daha önce, alt tarafı bir deve bozlamıştı) ortalığa korku saldığı zaman: Bir saldırı işa-

reti olabilirdi.

Ne var ki, savaş tebdilinden çokça etkilenmiş gibi

gö-
rünüyordu deveci.

- Yaşıyorum, dedi delikanlıya, aysız ve kamp
ateşsiz
bir gece, hurma yerken. Ve bir şey yerken yemekten baş-
ka bir şey düşünmem. Yürüdüğüm zaman da
yürüyece-

ğim, hepsi bu. Savaşmak zorunda kalırsam, ölüm şu gün
ya da bu gün gelmiş vız gelir tırıs gider. Çünkü ben ne
geç-
mişte, ne de gelecekte yaşıyorum. Benim yalnızca
şimdi

var ve beni sadece o ilgilendirir. Her zaman şimdide yaşa
mayı başarabilirsen, mutlu bir insan olursun. Çölde haya
olduğunu, gökyüzünde yıldızlar olduğunu ve insan
hayatı

ntn özünde bulunduğu için kabile muharıplerinin savaşık
larım anlayacaksın. O zaman hayat bir bayram, bir senlil
olacak, çünkü hayat yaşamakta olduğumuz andan
ibaretti

ve sadece budur.

-v

iki gece sonra, uykuya dalmak üzereyken, yürüyü
yönlerini gösteren yıldız baktı delikanlı. Sanki ufuk bira;
daha yaklaşmış gibiydi, çöl 'n üzerinde yüzlerce yıldız
var

di.

94

95

Orası vaha, dedi deveci.

Öyleyse niçin hemen gitmiyoruz
oraya?

Çünkü uyumamız gerek.

GÜNEŞ UFUKTAN YÜKSELMEYE
BAŞLAR-

ken gözlerini açtı delikanlı. Karşısında, geceleyin küçük
yıldızların parıldadığı yerde, bütün çöl yüzeyini kaplayan
hurma ağacı dizileri uzanıyordu.

- Sonunda geldik! diye haykırdı, uykudan uyanw

İn-
giliz.

Ama delikanlı ağzını açmadı. Çölün sessizliğini
öğren-
mişti; karşısında duran hurma ağaçlarına bakmakla yetin-
di. Piramitlere ulaşmak için önünde hâlâ uzun bir yol var-
dı; ve bu sabah, bir gün, bir anıdan başka bir şey olmaya-
caktı onun için. Ama şimdi, şimdiki andı, devecinin sözü-
nü ettiği bayramdı; bu ânı geçmişin dersleri ve geleceğin
düşleriyle birlikte yaşamaya çalışıyordu. Bir gün, bu bin-
lerce hurma ağacının görüntüsü yalnızca bir anı olacaktı.
Ama bu anda, onun için gölgeyi, suyu ve savaşa karşı
bir

sığmağı simgeliyordu. Aynı şekilde, bozlayan bir deve bir
tehlike işaretine dönüşebilir, hurma ağacı dizileri de bir
mucize yansıtabilirdi.

"Evrenin birden çok dili var," diye düşündü.

96

DA

hızlanıyor,* diye düşündü Simyacı, yüzlerce insan ve hayvanın Vaha'ya geldiğini görerek. Vaha sakinleri bağıra çağıra yeni gelenleri karşılamaya koştular. Kalkan toz, çöl güneşini gölgeliyor; yabancıları gören çocuklar sevinçten havaya sıçırıyordu. Simyacı, kabile reislerinin kervan başının yanma gittiklerini ve hep birlikte gizli bir toplantıya oturduklarını fark etti.

Ama bunların hiçbiri ilgilendirmiyordu Simyacıyı. Daha önce de nice insanların gelip nicelerinin gittiğini görmüştü; Vaha ve çölün sessizliğini hiçbir şey bozamamıştı.

Rüzgârın etkisiyle biçim değiştiren bu uçsuz bucaksız kumlarda taban tepen krallar ve dilenciler görmüştü; ama çocukken gördüğü kumlardan farklı değildi bu kumlar. Her şeye karşın, sarı topraktan, lacivert gökyüzünden sonra, hurma ağaçlarının yeşilinin gözlerinin önünde belirmediğini gören yolcuların hissettikleri neşenin birazını yüreğinin derinliklerinde duymasına engel olamıyordu.

"Belki de Tanrı, çölü, insanlar hurma ağaçlarını görünce sevinirler diye yarattı," diye düşündü.

Ardından daha gündelik sorunlarla ilgilenmeye karar verdi. Bildiği gizlerin bir bölümünü öğreteceği insanın bu kervanla geldiğini biliyordu. İşaretler bunun haberini vermişti. Bu adamı henüz bilmiyordu, ama deneyimli gözleri onu gördükleri anda tanıyacaktı. Bunun da, daha önceki tilmizi kadar yetenekli olacağını umuyordu.

"Bu şeyler neden mutlaka ağızdan kulağa aktarılıyor, doğrusu bilmiyorum/ diye düşündü. Bunların gerçek gizler olmasından değildi hiç kuşkusuz: Tanrı kendi gizlerini bütün yaratıklara özgürce açıyordu.

Simyan

97/7

Ona göre bunun bir tek açıklaması vardı: Kuşkusuz bunlar Saf Hayat'ın parçaları oldukları ve Saf Hayat'ı resim biçiminde ya da söz halinde kavramak çok güç olduğu için, bu şeyleri bu şekiide aktarmak gerekiyordu. Çünkü insanlar resimlerin ve sözcüklerin büyüüne kapılıp sonunda Evrenin Dili'ni unuturlar.

*

98

YENİ GELENLER HEMEN AL-FAYOUM KABİ-

le şeflerinin huzuruna çıkarıldılar. Delikanlı gördüklerine inanmakta güçlük çekiyordu: Birkaç hurma ağacıyla çevrili bir kuyunun (bir tarih kitabında okuduğu bir betimlemeye göre) yerine, Vaha'nın herhangi bir İspanyol köyünden çok daha büyük olduğunu görüyordu. Vaha'da üç

yüz
kuyu, elli bin hurma ağacı ve hurma ağaçlarının arasına
dağılmış çok sayıda çadır vardı.

- Sanki Bin Bir Gece, dedi, Simyacıyı hemen

görmek
için sabırsızlanan İngiliz.

Çevrelerini hemen çocuklar sardı: Binek
hayvanları-
na, develere, gelen insanlara merakla bakıyorlardı.
Erkek-
ler, gelenlerin savaş işaretlen görüp görmediklerini
öğren-
mek istiyorlar; kadınlarsa tüccarların getirdiği kumaş ve
değerli taşlar için çekişiy >r!ardı. Çölün sessizliği arlık
uzak bir hayâl gibiydi; herkes, sanki ruhlar dünyasından
ayrılıp insanların dünyasına gelmiş gibi, durmadan konu-
şuyor, gülüyor ve gırtlak paralıyordu İnsanlar neşeli ve
mutluydular.

Deveci, önceki gece alman önlemlere karşın,
sakinleri-
nin çoğunluğu kadın ve çocuklardan oluştuğu için, çölde
vahaların her zaman tarafsız topraklar sayıldığını
açıkladı
delikanlıya. Eki taraim da kendi vahaları vardı; bu
nedenle
çöünün kumlarında birbirlerini boğazlayan savacılar, birer
sığınak saydıkları vahaların huzurunu bozmuyorlardı.

Kervan başı, biraz güç de olsa adamlarını ve
yolcuıları
bir araya toplayıp kendilerine bilgi verdi. Kabileler arasın-
daki savaş bitinceye kadar burada kalacaklardı. Yolcular,
ziyaretçi olarak Vaha saktniennin çadırlarına konuk edile-
cekler, kendilerine en İyi ye. ier verilecekti. Geleneksel
ko-

9

9

nükseverliğin yasası böyleydi. Sonra, aralarında kendi
nö-
betçileri de olmak üzere herkesin, silahlarını kabile reisle-
rinin görevlendirdiği adamlara teslim etmelerini istedi.

- Savaşın kuralları böyle, diye açıkladı. Böylece
mu-
haripler, vahaları sığınak olarak kullanamazlar.

ingiliz'in, ceket cebinden krom kaplı bir tabanca
çı-
kartıp silahları toplamakla görevli adama teslim ettiğini
gören delikanlının şaşkınlıktan ağzı açık kaldı.

- Tabancayla ne işiniz var? diye sordu delikanlı.
- insanların kararsız kalmamaları konusunda

bana
yardımcı olması için, dedi. Arayışı sona ermiş olduğu için
mutluydu.

Delikanlıya gelince, o hazinesini düşünüyordu.
Haya-
line yaklaştıkça, işler daha güçleşiyordu. Yaşlı kralın
'ace-
mi talihî' adını verdiği şey artık olmuyordu. Şimdi, kendi
Kişisel Menkıbe'sinin peşine düşmüş kimse için direktme
ve
cesaret sınavının söz konusu olduğunu biliyordu. Bu ne-
denle acele etmemeli, sabırsızlık göstermemeliydi.

Yoksa

Tanrı'nın yoluna dizdiği İşaretleri göremeyebilirdi

'Onları yoluma Tanrı dizdi,' diye düşündü, kendi kendine şaşarak. Şimdiye kadar, işaretleri bu dünyaya ait birşeyler olarak görmüştü. Yemek yemek ya da uyumak gibi, aşk ya da iş aramaya çıkmak gibi. Ama bunun, kendi- sine yapması gerekeni göstermek için Tanrı'nın kullandığı bir dil olabileceğini hiç düşünmemişti.

'Sabırsız olma,* diye tekrarladı, kendi kendine.

"Deve- cinin dediği gibi, yemek zamanı gelince yemeği ye. Yürüme zamanı gelince yürü.'

İlk gün, aralarında İngiliz de olmak üzere, yorgunluğa teslim olan herkes uyudu. Delikanlı, aşağı yukarı kendi yaşında beş çocukla birlikte biraz uzaktaki bir çadırda kalıyordu. Çöl çocuklarıydı bunlar, büyük kentleri merak ediyorlardı. Delikanlı çobanlık yaptığı dönemi anlattı; İngiliz girdiği sırada, billûrîve dükkânı serüvenini anlatmaya başlamak üzereydi.

100

- Bütün sabah sizi aradım, dedi, arkadaşını dışarı çıkartırken. Simyacının yerini bulmama yardımcı olmalısınız.

Onu ilkin kendi olanaklarıyla bulmayı denediler.

Bir Simyacı, hiç kuşkusuz Vaha'nın öteki sakinlerinden daha değişik yaşıyor olmalıydı; büyük bir olasılıkla çadırında sürekli yanan bir ocak vardı. Uzun uzun. dolaştıktan sonra, Vaha'nın onların düşündüğünden çok daha geniş olduğunu ve yüzlerce, yüzlerce çadır bulunduğunu anladılar.

- Neredeyse bütün bir günü yitirdik, dedi İngiliz, arkadaşısıyla birlikte Vaha'daki bir kuyunun yanına otururken.

- Sormak belki daha iyi olur, dedi delikanlı.

İngiliz, Al-Fayoum'da olduğunu kimseye belli etmemek istiyordu, bu nedenle karar veremedi. Sonunda, boyun eğdi ve Arapçayı kendisinden daha iyi konuşan delikanlıdan gerekeni yapmasını istedi. Delikanlı, bunun üzerine, koyun derisinden tulumunu doldurmak için kuyuya gelen bir kadına yaklaştı.

- Akşam şerifleriniz hayırlı olsun ya hatun! Bu vahada yaşayan bir Simyacı var, nerede oturduğunu öğrenmek isterdim, dedi.

Kadın böyle birini hiç duymadığını söyledi ve hemen uzaklaştı. Bununla birlikte, siyah giysiler giymiş kadınlarla konuşmaya kalkışmaması konusunda da uyardı delikanlıyı, çünkü evli kadınlardı bunlar. Geleneğe saygı göstermek zorunluydu.

İngiliz büyük bir hayal kırıklığına uğramıştı.

Demek
bu yolculuğu boşu boşuna yapmıştı. Arkadaşı da
üzülmüş-
tü bu duruma. İngiliz de kendi Kişisel Menkıbe'sinin pe-
şinden gidiyordu. Ve bir İnsan bunu yapıyorsa, bütün Ev-
ren, onun aradığını bulmasına yardımcı olmak ister:
Böyle
söylemişti yaşlı kral. Onun yanılması olanaksızdı.
- Şimdiye kadar burada simyacılar söz
edildiğini
hiç duymadım, dedi delikanlı. Yoksa size yardımcı
olmak
İsterdim.

10
1

ingiliz'in gözleri parladı.
- Elbette öyle, diye haykırdı. Belki de burada
bir simyacının kim olduğunu bilmiyordu. Siz, köyde has
talıkları kimin iyileştirdiğini sorun en iyisi.
Siyah giyinmiş birkaç kadın su çekmek için
kuyuya
geldiler, ama İngiliz'in üstelemesine karşın delikanlı
onlar-
la konuşmadı. Sonunda bir erkek geldi.
- Köyde hastalıkları iyi eden birini tanıyor
musu-
nuz? diye sordu ona delikanlı.
-.Bütün hastalıkları Allah iyi eder, diye yanıtladı
adam. Bu yabancılardan açıkça korkmuştu. Siz ikiniz bü-
yücü arıyorsunuz.
Ve Kur'an'dan birkaç ayet okuduktan sonra
yoluna
gitti.
Bir başka adam geldi. Daha yaşlıydı, elinde
sadece kü-
çük bir kova vardı. Delikanlı ona da aynı soruyu sordu.
- Onun gibi bir adamı neden arıyorsunuz? diye
sor-
du Arap, yanıt olarak.
- Çünkü şuradaki dostum, bu adamı tanımak
için ay-
larca yolculuk yaptı.
- Bu adam eğer Vaha'da yaşıyorsa, çok güçlü
biri ol-
malı, dedi yaşlı adam biraz düşündükten sonra. Kabile
şef-
leri bile canlarının istediği zaman göremezler onu. Böyle
bir şeyi onun istemesi gerekir. Siz iyisi mi savaşın sona
er-
mesini bekleyin ve kervanla birlikte yolunuza gidin. Va-
ha'nın hayatına girmeye çalışmayın, diye bağladı konuş-
masını, yanlarından ayrılırken.
Ama İngiliz'in etekleri zil çalmaya başladı.
Demek ki
iyi iz üzerindeler.
Bu sırada bir genç kız görüldü, siyah giysi
giyinme-
mişti. Omzunda bir testi taşıyordu ve başının çevresinde
bir peçe vardı, ama yüzü açıktı. Delikanlı, Simyacıyı sor-
mak üzere yanına yaklaştı.

O wda zaman durmuş gibi oldu; sanki Evrenin Ru-
hu, delikanlının önünde bütün gücüyle ortaya çıkıyormuş gibiydi.

102

Kızın siyah gözlerini, gülümseme ile susma arasında karar veremeyen dudaklarını görünce, dünyanın konuştu-
ğu ve yeryüzünün bütün yaratıklarının yürekleriyle anladıkları dilin, en temel ve en yüce bölümünü anladı delikanlı. Ve Aşk'tı bunun adı, insanlardan da çölden de daha eskiydi, tıpkı kuyunun yanında bu iki bakışın buluşması benzeri, iki bakışın buluştuğu her yerde, her zaman aynı güçle ortaya çıkardı. Dudaklar sonunda gülümsemeye ka-
rar verdiler, ve bir işaretti bu, bütün ömrü boyunca bilmeden beklediği, kitaplarda, koyunların yanında, kristallerde ve çölün sessizliğinde aramış olduğu işaretti.

Evrenin Saf Dili'ydi bu, herhangi bir açıklamaya ge-
reksinimi yoktu, çünkü Evren'in sonsuz zamanda yoluna devam etmek için hiçbir açıklamaya gereksinimi yoktu. Delikanlı o anda, hayatının kadınının karşısında olduğunu ve kızın da hiçbir söze gereksinim duymadan bunu bildiği-
ni biliyordu. Anababası, anababasının anababası, biriyle evlenmeden önce ona kur yapmak, nişanlanmak, onu tanı-
mak ve para sahibi olmak gerektiğini söyleseler de, delikanlı dünyada en çok bundan emindi. Bunun tersini söyle-
yenler, evrensel dilden habersiz kimselerdi. Çünkü bu dili bilen biri, ister çölün ortasında ya da İster büyük kentlerin göbeğinde olsun, dünyada her zaman bir başkasını bekle-
mekte olan biri bulunduğunu kolayca anlayabilir. Ve bu iki insan karşılaşınca ve gözleri buluşunca, bütün geçmiş ve bütün gelecek artık bütün önemini yitirir, yalnızca o an, ve gökkubbe altında her şeyin aynı El tarafından yazıl-
dığı gerçekliği vardır, bu inanılmaz gerçek vardır. Aşk'ı yaratan ve çalışan, dinlenen ve güneş ışığı akında hazineler arayan her kimse için sevicek birini yaratmış olan El. Çünkü, böyle olmasaydı, insan soyunun hayallerinin hiçbir anlamı olmazdı.

'Mektup,' dedi kendi kendine.

Oturmakta olan İngiliz yerinden kalktı ve arkadaşımı sarstı.

- Haydi! Sorun ona!

Delikanlı genç kıza yaklaştı. Kız yeniden gülümsedi.

Delikanlı da gülümsedi.

- Adm ne senin? diye sordu delikanlı.

- Benim adım Fatima, diye yanıtladı, gözlerini

indi-

rerek.

- Geldiğim ülkedeki bazı kadınların adı da

böyledir.

- Peygamberin kızının adıdır, dedi Fatima.

Mücahit-

lerimiz götürdüler oraya.

Güzel kız, mücahitlerden gururla söz ediyordu.

Yan-

larında duran İngiliz ısrar ediyordu. Bunun üzerine delikanlı, genç kıza bütün hastalıkları iyi eden bir adam tanıyıp tanımadığını sordu.

- Dünyanın gizlerini bilen bir adam. Çölün

cinleriy-

le konuşuyor, dedi genç kız.

Cinler, İyilik ve Kötülük perileriydiler. Ve genç kız eliyle güney yönünü gösterdi, bu tuhaf adam o tarafta otu-

ruyordu.

Sonra testisini doldurup uzaklaştı. İngiliz de

Simyacı-

yı aramak için uzaklaştı. Delikanlı uzun süre kuyunun yanında oturdu ve gündoğusu rüzgârının kendi yüzünde bir gün bu kadının kokusunu bıraktığını ve bu kadının yaşadığını bile bilmeden onu sevmiş olduğunu düşündü. Ve bu

kadına duyduğu aşk ona dünyanın bütün gizlerini

açacak-

tı.

trlesi gün genç kıızı beklemek için kuyuya gitti delikanlı. Orada İngiliz'i bulunca şaşırır: İlk kez çölü seyrediyordu.

- Bütün ikindi, bütün akşam bekledim, dedi İngiliz,

İlk yıldızlar doğarken geldi. Kendisine ne aradığını

söyle-

dim. Bana kurşunu, altına dönüştürüp dönüştürmediğini

sordu. Ben de tam olarak işte bunu öğrenmek istediğimi

söyledim. Bunun üzerine denememi söyledi. 'Git de-

ne!'den başka bir şey söylemedi bana.

104

Delikanlı ağzını açmadı. Demek ki, İngiliz

çoktandır

bildiği bir şeyi öğrenme için tepmişti bunca yolu. Ve bu-

nun benzeri bir şey öğrenmek için, kendisinin de yaşlı

kra-

la altı koyun vermiş olduğunu anımsadı.

- Öyleyse deneyin, dedi İngiliz'e.

- Ben de onu yapacağım. İşe hemen koyulacağım.

İngiliz ayrıldıktan az sonra, Fatima su doldurmak

için

kuyuya geldi.

- Sana tek bir şey söylemek için geldim, dedi

delikan-

lı, genç kıza. Benim karım olmanı istiyorum. Seni seviyo-

rum.

Genç kız testi taşırdı.

- Seni her gün burada bekleyeceğim, diye

konuşması-

nı sürdürdü delikanlı. Piramitlerin yakınında bulunan bir

hazineyi aramak için bütün çölü geçtim. Savaş benim için

tam bir talihsizlikti. Aynı savaş şimdi benim için bir talih,

Çünkü burada senin yanında kalıyorum.

- Savaş bir gün bitecek, dedi genç kız.

Delikanlı Vâha'daki hurma ağaçlarına baktı.

Çoban-

lık yapmıştı. Burada da koyunlar vardı. Hazineden daha önemliydi Fatima.

- Muharipler kendi hazinelerini arıyorlar, dedi

genç

kız, sanki onun düşüncelerini keşfetmiş gibi. Ve çöl

kadın-

ları muhariplerinden gurur duyuyorlar.

Sonra, testisini yeniden doldurup oradan

uzaklaştı.

Delikanlı her gün kuyuya gidip Fatima'nın

gelmesini

bekliyordu. Fatima'ya çobanlık hayatını, kralla rastlaşma-

sını, kristal dükkânını anlattı. Dost oldular ve birlikte an-

cak on beş dakika geçiriyor olmalarına karşın, bu süreyi

günün geri kalan bölümünden çok daha uzun buluyordu.

Neredeyse bir aya yakındır Vâha'daydılar. Kervan

Ba-

şı bir p-ün herkesi toplantıya çağırırdı.

- Savaşın ne zaman biteceğini bilm[^] uz ve

tekrar

yola çıkmamız olanaksız, dedi. Savaş kuşkusuz daha

uzun

süre devam edecek, belki de yıllarca. İki taraf da, cesur

ve

10

5

kahraman muhariplerle dolu ve iki ordu da savaşmaktan

gurur duyuyor. Bu iyiler ile kötüler arasındaki bir savaş

değil. Aynı iktidarı ele geçirmek isteyen güçler arasındaki

bir savaş bu ve böyle bir savaşta Allah iki tarafın da

yanın-

dadır.

İnsanlar dağıldılar. Delikanlı o akşam Fatıma'yı

tek-

rar gördü ve ona toplantıda söylenenleri aktardı.

- İkinci görüşmemizde, dedi genç kız, bana

aşkından

söz ettin. Daha sonra bana'Evrenin Dili gibi, Evrenin Ru-

hu gibi çok güzel şeyler öğrettin. Ve bunlar, azar azar

beni

senin parçan haline getirdiler.

Delikanlı onun sesini dinliyor ve bu sesi, hurma

ağaç-

larının yapraklarından esen rüzgârın hışırtısından çok

da-

ha güzel buluyordu.

- Seni beklemek için kuyuya çok erken geldim.

Çok

bekledim. Geçmişimi, geleneği, erkeklerin çöl

kadınlarının

nasıl davranmalarını istediklerini anımsayamıyorum. Kü-

çükken, çölün bir gün bana hayatımın en güzel

armağanı-

nı vereceğini hayal ederdim. Ve bu armağan verildi şimdi

bana, bu armağan sensin.

Delikanlı genç kızın elini tutmak istedi. Ama

Fatima

testinin kulplarından tutuyordu.

- Bana düşlerini, yaşlı kralı ve hazîneyi anlattın.

Ba-

na işaretlerden söz ettin. İşte bu yüzden hiçbir şeyden korkmuyorum, çünkü seni bana bu işaretler getirdiler.

Se-

nin de sık sık tekrarladığım gibi, ben senin düşlerinin ve Kişisel Menkıbe'nin bir parçasıyım. Aynı sebepten dolayı, senin, aramaya geldiğin şeyin doğrultusunda yolunu sürdürmeni istiyorum. Savaşın bitmesini beklemen gerekiyorsa çok iyi. Ama daha erken gitmek zorundaysan, öyleyse Menkıbe'nin yoluna git. Kumullar rüzgârın etkisiyle değişirler, ama çöl hep aynı kalır. Aşkımız da böyle olacak.

- Mektup, dedi genç kız bir kez daha. Ben, senin Menkıbe'nin bir parçasıysam bir gün geri döneceksin.

106

Delikanlı, genç kızın yanından ayrılırken üzgündü. Şimdiye kadar tanımış olduğu insanları düşünüyordu. Evli olan çobanlar, kırlarda dolaşmaları gerektiği konusunda karılarını inandırmakta çokça güçlük çekiyorlardı. Aşk, sevilen nesnenin yanında bulunmayı zorunlu kılıyordu.

Ertesi gün, Fatima'ya bunlardan söz etti Delikanlı.

- Çöl bizden erkeklerimizi alıyor, dedi Fatima, ve her zaman geri getirmiyor onları. Buna alışmak zorundayız. Artık onlar, yağmur yağdırmadan geçen bulutlarda, taşların arasına gizlenen hayvanlarda, topraktan fıskıran cömert suda bulunuyorlar. Artık onlar her şeyin bir parçası oldular, Evrenin Ruhu oldular. Gidenlerin kimileri geri dönüyorlar. O zaman öteki kadımlar mutlu oluyorlar, Çünkü kendi bekledikleri erkekler de günün birinde geri dönebilirler. Eskiden bu kadımlara bakar ve onların mutluluklarını kıskanırdım. Şimdi benim de bekleyecek bir erkeğim olacak. Ben bir çöl kadımıyım ve bundan gurur duyuyorum, istiyorum ki benim erkeğim de kumulların yerlerini değiştiren rüzgâr gibi özgürce dolaşsın. İstiyorum ki onu bulutlarda, hayvanlarda ve suda görebileyim.

Delikanlı İngiliz'in yanına gitti. Ona Fatima'dan söz etmek istiyordu. İngiliz'in, çadırının yanına küçük bir ocak yapmış olduğunu görünce şaşırılmazlık etmedi.

Tu-

haf bir ocaktı, üzerinde saydam bir şişe vardı. İngiliz ateşi odunla besliyor ve çölü gözlemliyordu. Gözleri, kitap okumaya daldığı zamankilerden sanki daha parıltılıydı.

- Çalışmanın bu ilk evresi, dedi. Karışık kükürtü saf-

laştırmam gerekiyor. Ve bunu gerçekleştirmek için, başarı-

sızlığa uğramaktan korkmamak zorundayım.

Başarısızlığa

uğramak korkusu, şimdiye kadar Büyük Yapıt'a girişme- me hep engel oldu. On yıl önce başlamam gereken şeye

ancak şimdi başlayabiliyorum. Ama yirmi yıl beklemiş olduğum için de mutluyum.

Ve çöle bakarak ateşi kotarmayı sürdürdü.

Delikanlı,

çöl, batan güneşin pembe rengini alıncaya kadar bir süre onun yanında kaldı. Sessizliğin, sorularını yanıtlayabilip

bilemeyeceğini anlamak için çöle dalmak istedi, dayanılmaz bir istekti bu.

Vaha'mın hurma ağaçlarını gözden yitirmeden bir sü-
re amaçsızca yürüdü. Rüzgârı dinliyor, ayaklarının altında
Çakıl taşlarını hissediyordu. Kimi zaman, bir kavkı buluyordu ve bu çölün, çok eski çağlarda büyük bir deniz olduğunu biliyordu. Büyük bir taşın üzerine oturdu ve kendisini karşısında duran ufkun büyümesine bıraktı. Aşk, ona bir sahip olma düşüncesi katmaksızın düşünemiyordu. Ama Fatıma bir çöl kadınıydı. Bir şey onun anlamasına yardımcı olabilecekse, bu da kuşkusuz çöldü.

Başımın üstünde bir jeyin kımladığını hissedinceye kadar, orada hiçbir şey düşünmeksizin öyle kaldı. Gökyüzüne bakınca, gökyüzünün enginlerinde uçan iki atmaca gördü.

Yırtıcı kuşlara ve uçarken çizdikleri şekillere dikkatle baktı. Bunlar görünüşte düzensiz çizgilerdi, ama onun için gene de bir anlamları vardı. Ne var ki anlamlarını çözemiyordu. Bunun üzerine kuşların hareketlerini gözleriyle izlemeye karar verdi; böylelikle, belki de bir mesaj okuyabilirdi. Belki de çöl kendisine sahip olmayı gerektirmeyen aşkı açıklayabilirdi.

Uykusunun geldiğini hissetti. Ama yüreği ondan uyu-
mamasını istedi; oysa tam tersine kendini bırakması gerekliyordu.

- İşte Evrenin Dili'ni kavriyorum, dedi ve bu dünyada her şeyin bir anlamı var, atmacaların uçuşuna varıncaya kadar. Bir kadına duyduğu aşk için, içinde derin bir minnet hissetti, insan sevince/ diye düşündü, "nesnelere daha çok anlam kazanıyor.*

• Birden, atmacalardan biri, ötekine saldırmak için pike yaptı. O anda delikanlının gözünün önünde ani ve kısa bir görüntü belirdi- S.'ahlı bir birlik, elde kılıç Vaha'yı işgal ediyordu. Görüntü hemen yok oldu, ama bıraktığı etki çok canlıydı. Sfi'plardan söz edildiğini duymuş ve birkaç serap görmüştü: Çölün kumlarında somutlaşan arzuları

108

bunlar. Ne var ki, hiç kuşkusuz bir ordunun Vaha'yı ele geçirdiğini de görmek istememişti.

Bunları unutmak ve tekrar düşünmeye dalmak istedi; yeniden pembe aşiboyası çöle ve taşlara yönelmek istedi zihnini. Ama yüreğindeki bir şey rahat bırakmıyordu onu.

"Her zaman işaretleri izle," demişti yaşlı kral. Fatı-

ma'yı düşündü. Sonra gördüğü görüntüyü anımsadı ve bu-

nun gerçeklikten pek uzak olmadığını sezdi.

İçini sarı boğuntudan kurtulmaya çalıştı. Ayağa kal-

kıp hurma ağaçlarına doğru yürüdü. Bir kez daha, nesnele-

rin çoğul dilini anlıyordu: Şimdi, Vaha tehlikeyi simgelerken çöl güvenliği temsil ediyordu.

Deveci, bir hurma ağacının dibine oturmuş, güneşin batışını seyrediyordu.

Delikanlının bir kumulun arkasından çıkarak geldiğini gördü.

- Bir ordu yaklaşıyor, dedi delikanlı. Bir görüntü gördüm.

- Çöl, insanların yüreğini hayallerle doldurur, diye

yanıtladı deveci.

Ama delikanlı ona atmacaları anlattı:

Atmacaların

uçuşunu izlerken birden Evrenin Dili'ne dalmıştı.

Deveci hiçbir karşılık vermedi; delikanlının kendisine

anlattığı şeyi wlıyordu. Herhangi bir şeyin, yeryüzünde, her şeyin yaşamını anlatabileceğini biliyordu. Bir kitabın herhangi bir sayfasını açarak, birinin elini inceleyerek, ya da kuşların uçuşuna bakarak, ya da kâğıt falı açarak, ya da

bir başka yöntemle, o anda yaşamakta olduğumuz dene-

yimle bir ilişki kurabiliriz hepimiz. Aslında, nesnelere kendiliklerin hiçbir şey açıklamazlar; insanlar bu nesnelere

gözlemleyerek, Evrenin Ruhu'nu anlama yöntemini keşfe-

debilirler.

Çöl, Evrenin Ruhu'nu kolayca anlayabilmeleri saye-

sinde hayatlarını kazanan insanlarla doluydu. Kâhin adı veriliyordu bunlara; ve kâhinler, kadınlar ve yaşlılardan

10

9

korkarlardı. Savaşçılar bunlara pek ender danışırlardı, çün-

kü insanın ne zaman öleceğini önceden bilerek savaşa git-

mesi olanaksızdır. Savaşçılar, savaştan haz almayı, bilinme-

yen bir şeyden heyecan duymayı yeğlerler; gelecek Allah tarafından yazılmıştır ve Allah ne yazarsa yazsın, insanla-

rın iyiliği içindir. Bu nedenle, savaşçılar yalnızca şimdiki zamanda yaşıyorlardı, çünkü şimdiki zaman beklenmedik

olaylarla doluydu ve bir yığın şeye dikkat etmek zorundaydılar: Düşmanın kılıcı neredeydi, atı neredeydi, ölümden kurtulmak için hangi vuruşu yapmalıydılar?

Deveci bir savaşçı değildi ve şimdiye kadar

kâhinlere danıştığı olmuştur. Aralarından çoğu kendisine doğru şeyler söylemişlerdi,* kimileri de yanlış şeyler söylemişti. Bir gün en yaşlı (ve en ürkütücü) kâhin, deveciye neden bu kadar gelecekle ilgilendiğini sormuştu.

- Birşeyler yapabilmek için, diye yanıtlamıştı deveci.

Ve olmasını istemediğim şeyleri tersine çevirmek için.

- O zaman bu senin geleceğin olmaz ki, diye yanıtladı kâhin.

- Ama belki de olacaklara kendimi hazırlamak için geleceği öğrenmek istiyorum. .

- Bunlar İyi şeylerse hoş bir sürpriz olacaklar, dedi

kâhin. Kötü şeylerse daha gerçekleşmeden acı çekeceksin.

- Bir erkek olduğum için geleceği öğrenmek istiyorum, dedi bunun üzerine deveci. Ve erkekler

geleceklerine bağlı yaşarlar.

Kâhin bir süre konuşmadan durdu. Değnek falıncı uzmanlaşmıştı. Yere attığı değneklerin duruş biçimlerine göre yorum yapıyordu. Ama o gün değneklerini kullanmadı. Bir beze sarıp cebine koydu.

- İnsanların geleceğini okuyarak hayatımı kazanıyorum, dedi. Değnek gizbilimini tanıyorum ve her şeyin yazılı olduğu mekâna girmek için onlardan yararlanmayı biliyorum. Orada geçmişini okuyabilirim, unutulmuş olanları keşfedebilirim ve şimdinin işaretlerini anlayabilirim. İnsanlar bana danışmaya geldikleri zaman, geleceği okumam:

110

Onu sezerim. Çünkü gelecek Tanrı'ya aittir ve yalnızca O

açıklar geleceği ve yalnızca olağanüstü durumlarda. Gele-

ceği nasıl seziyorum? Şimdinin İşaretleri sayesinde. Gizin

kökü şimdidedir; şimdiye dikkat edecek olursan, onu iyileştirebilirsin. Ve şimdiyi iyileştirebilirsen, daha sonra gelecek olan da iyi olacaktır. Geleceği unut ve hayatının

her gününü Şeriat'ın kurallarına uygun olarak ve Tanrı'nın ev-

latlarına bahşettiği inayete güvenerek yaşa. Her gün kendi-

siyle birlikte Ebediyeti getirir.

Deveci, Tanrı'nın geleceği görmeye izin verdiği olağanüstü durumların neler olduğunu öğrenmek istedi:

- Kendisi bizzat onu açtığı zaman. Ve Tanrı gele-

ceği pek ender açıklar ve bunu bir tek gerekçe için yapar:

Değişmek üzere yazılmış bir gelecek söz konusu olduğu

Tanrı delikanlıya bir geleceği göstermiş,' diye düşün-
dü deveci. Çünkü delikanlının kendisine vasıta olmasını is-
tiyordu.
- Kabile reislerinin yanına git, dedi deveci.
Onlara yaklaşan savaşçıları anlat.
- Benimle alay edecekler.
- Bunlar çöl insanlarıdır. Çöl insanları işaretlere alışkındır.
- Öyleyse durumu biliyor olmalılar.
- Kafalarına takmazlar bunu. Allah'ın kendilerine bildirmek istediği bir şeyden haberdar olmaları gerektiğinde, birinin gelip kendilerine haber vereceğine inanırlar.
İş-
te bugün, bu elçi sensin.
Delikanlı Fatima'yı düşündü. Ve kabile reislerinin yanına gitmeye karar verdi.

Vaha'nın ortasına kurulmuş kocaman beyaz çadırın kapısında nöbet tutan muhafıza:
- Çölden bir haber getiriyorum. Reislerle konuşmak istiyorum, dedi.

11
1

Muhafız yanıtlamadı onu. Çadıra girip uzun süre kaldı orada. Sonra beyaz ve altın sarısı giysiler giyinmiş genç bir Arap'la birlikte dışarı çıktı. Delikanlı, orada görmüş olduğu şeyleri anlattı. Arap, ona beklemesini söyleyip çadıra girdi.
Gece oldu. Bu arada Araplar, bir yığın tüccar çadıra girip çıktı. Yavaş yavaş ocaklar söndü ve Vaha çöl kadar sessizleşti. Yalnızca büyük çadırın ışığı yanıyordu. Delikanlı, bu süre içinde hep Fatima'yı düşündü; öğleden sonra yaptıkları konuşmayı hâlâ anlamış değildi.
Sonunda birkaç saat bekledikten sonra muhafız, delikanlıyı içeri aldı.

Gördüğü karşısında heyecanlandı delikanlı. Çölün ortasında böyle bir çadırın olabileceğini hiç düşünmemişti. Yer, şimdiye kadar üzerinde yürümediği güzellikte en güzel halılarla kaplıydı; yukarıya, içlerinde yanan mumlar bulunan, parlak ve işlemeli madenden avizeler asılmıştı. Bol işlemeli ipek yastıklara yaslanmış kabile reisleri çadırın gerisinde yarım daire halinde oturuyorlardı. Hizmetçiler lezzetli yiyeceklerle dolu gümüş tepsilerle gidip geliyor, çay sunuyorlardı. Başka hizmetçiler nargilelerin ateş-

lerini tazeliyorlardı. Havaya pek hoş bir tütün kokusu yayılıyordu.

Sekiz kabile reisi vardı, bunların hangisinin en büyük olduğunu hemen anladı. Beyaz ve altın rengi bir giysi giymiş olan Arap, yarım dairenin ortasına oturmuştu. Onun yanında, biraz önce konuşmuş olduğu genç yer almıştı.

- Mesajdan söz eden yabancı kim? diye sordu reislerden biri delikanlıya bakarak.

- Benim. Ve gördüğü şeyleri anlattı delikanlı.

- Bizim burada kaç kuşaktır yaşadığımızı bildiği halde, çöl böyle bir şeyi bir yabancıya neden söylesin? dedi bir başka kabile reisi.

112

- Çünkü benim gözlerim henüz çöle alışmadı, bu nedenle alışmış gözlerin göremeyeceği şeyleri ben görebilirim.

'Ayrıca ben Evrenin Ruhunun ne olduğunu biliyorum,' diye düşündü. Ama Araplar böyle şeylere inanmadığı için bunu eklemedi sözlerine.

- Vaha tarafsız bir yerdir. Hiç kimse saldırmaz bir vahaya, dedi üçüncü bir reis.

- Ben yalnızca gördüğümü söylüyorum. Bana inanmak istemiyorsanız bir şey yapmazsınız.

Çadıra birden büyük bir sessizlik çöktü, ardından ateşli bir tartışma başladı. Delikanlının anlamadığı bir Arap lehçesi konuşuyorlardı, ama delikanlı dışarı çıkmaya kalkışınca, muhafız kendisine engel oldu. Bunun üzerine korkmaya başladı; işaretler birşeylerin yolunda gitmediğini söylüyordu ona. Bu olayı deveciyle konuştuğuna pişman oldu.

Birden, ortada oturan yaşlı adam belli belirsiz gülümsemişti. Bunu gören delikanlının içi rahat etti. Yaşlı adam tartışmaya katılmamış ve henüz bir şey söylememişti. Ama Evrenin Dili'ne artık alışmış olan delikanlı çadırda dolaşan barış titreşimini hissedebiliyordu. Sezgisi ona gelmekle ilgili ettiğini söylüyordu.

Tartışma sona erdi. Yaşlı adamın konuşmasını dinlemek için herkes sustu. Sonra yaşlı adam, yabancıya döndü.

Şimdi yüzünde soğuk ve kibirli bir ifade vardı. - Bundan iki bin yıl önce, uzak bir ülkede, düşlere inanan bir adamı kuyuya attılar ve onu esir gibi sattılar.

Bizim ülkenin tüccarları onu satın aldılar ve Mısır'a götürdüler. Ve hepimiz Biliyoruz ki düşlere inanan kimse onları yorumlamasını da bilir.'

cAma her zaman gerçekleşti meyi başaramaz onları,5 diye düşündü delikanlı, yaşlı Çingene kadını anımsayarak.

- Firavun'un gördüğü cılız inekler ve semiz inekler düşü sayesinde, bu adam Mısır'ı kıtlıktan kurtardı. Adı _ 'Tevrat'ın Tekvin bölümünün 37-50 babUrı Arasında anlauUn Yusuf'un öyküsü. (Çe\)

Simyac1 113/8

Yusuf'tu bu adamın. Bir yabancı ülkede senin gibi o da ya- bancıydı ve aşağı yukarı senin yaşındaydı.

Sessizlik uzadı. Yaşlı adamın bakışı soğuktu.
- Her zaman Geleneğe uyarız biz, diye sözlerini sür-

dürdü yaşlı adam. Gelenek Mısır'ı açlıktan kurtardı o zaman ve halkını bütün halkların en zengini yaptı. İnsanların çölü nasıl geçeceklerini ve kızlarını nasıl evlendireceklerini Gelenek öğretir. Gelenek, bir vahanın tarafsız bölge olduğunu söyler, çünkü iki tarafın da kendi vahaları vardır ve bu yüzden iki taraf da savunmasızdır.

Yaşlı adam konuşurken kimse ağzını açıp tek sözcük söylemedi.

Ama Gelenek bize çölün mesajlarına inanmamızı da söyler. Bildiğimiz her şeyi bize çöl öğretmiştir.

Yaşlı adamın işareti üzerine bütün Araplar ayağa kalktılar. Toplantı sona ermişti. Nargileler söndürüldü ve muhafızlar yerlerine geçtiler. Delikanlı gitmeye hazırlanıyordu, ama yaşlı adam yeniden konuşmaya başladı:

- Yarın, Vaha sınırları içinde kimsenin silah taşıyamayacağını buyuran anlaşmayı bozacağız. Gün boyunca düşmanı bekleyeceğiz. Güneş, batınca adamlar silahlarını bana teslim edecekler. Öldürülen her düşman İçin bir altın lira alacaksın.

Ama savaşa girmeden silahlar çıkartılmayacak. Silahlar çöl gibi nazlıdır; gereksiz yere çıkartacak olursak da- ha sonra gerektiği zaman ateş almazlar. Silahlar yarın kullanılacak olursa en azından biri kullanılacak demektir: Sana karşı.

114

DELİKANLI ÇADIRDAN DIŞARI ÇIKTIĞINDA

vaha dolunayla yıkaniyordu. Kendi çadırına gitmek için

yirmi dakika yürümesi gerekiyordu.

Tanık olduğu şeyler tedirgin etmişti onu. Evrenin Ru-
hu'na dalmıştı ve bunun badelini kendi hayatıyla ödeyebilirdi. Büyük bir kumar oynamıştı. Ama Kişisel Menkıbe'sinin peşine düşmek için koyunlarını sattığı zaman da büyük bir tehlikeyi göze almıştı. Ve devecinin dediği gibi, yarın ölmek başka bir gün ölmekten daha uygun olurdu. Her gün, yaşamak ya da ölmek içindi. Her şey yalnızca tek bir sözcüğe bağlıydı: "Mektup."

Sessizce ilerledi. Hiçbir şeye pişman değildi. Yarın ölecekse, Tanrı onun geleceğini değiştirmek istemediği için ölecekti. Ama boğazı geçtikten sonra, billûriye dükkânında çalıştıktan sonra, çözü ve Fatima'nın gözlerini tanıdıktan sonra da ölebilirdi. Uzun zaman önce, ülkesinden ayrıldığından bu yana, her gününü yoğun bir şekilde yaşamıştı. Ertesi gün ölecek olursa gözleri açık gitmezdi, çünkü gözleri öteki çobanların gözlerinden çok daha fazlasını görmüştü ve bundan gurur duyuyordu.

Birden bir güreleme duydu ve görülmemiş şiddette esen bir rüzgârın etkisiyle ansızın yere yuvarlandı. Çevreyi, neredeyse ay ışığını örten bir toz bulutu kapladı. Karşısında dev boyutlu bir kır at ürkütücü bir kişnemeyle şaha kalktı.

Olan-biteni pek az görüyordu, ama toz buiutu "j^f hnca o zamana kadar duymadığı müthiş* bîr korku"" kapıldı. Atın binicisi siyahlar giyinmiş bir adamdı, jal & munda bir şahin vardı. Başına bîr türban takm^i Vê r*w zündeki peçeden yaim/" .vA gözleri görünuv .>rdu ~^,'b&f\ hg

bercisi olabilirdi, ama herhangi bir dünyalıdan çok daha güçlü bir kişiliği vardı.

Tuhaf süvari, eğerine asılı kavisli kocaman kılıcını kından çıkardı. Çelik, ayışığımda parıladı.

- Atmacaların uçuşunu yorumlamaya kim cesaret etti? diye sordu. Sesi öylesine gürlü ki, sanki Al-Fayoum* un elli bin hurma ağacı tarafından yankılandı.

- Ben cesaret ettim, dedi delikanlı. Ve hemen, iman-sızları kır atının ayakları altında ezen Ermiş Santiago Matamoros'un heykelini anımsadı. Süvari, Ermiş Santiago Matamoros'a benziyordu, ancak şimdi durum tersineydi.

- Ben cesaret ettim, diye yineledi delikanlı. Ve başını eğerek kılıç darbesine hazırlandı. - Evrenin Ruhu'nu hesaba katmadığımız için birçok insanın hayatı kurtulacak.

Ne var ki, birden inmedi kılıç. Süvarinin eli ağır ağır indi ve kılıcın ucu delikanlının alınına dokundu. Kılıç öylesine keskindi ki bir damla kan belirdi.

Süvari taş gibi kımıldamadan duruyordu. Delikanlı da öyle. Aklına kaçmak bile gelmemişti. Yüreğinin derinliklerinden garip bir neşe yayıldı içine: Kişisel Menkıbe'si için ölecekti. Ve Fatima için. Uzun sözün kısası, simgeler doğruyu söylemişti. İşte düşman ile karşı karşıya bulunuyordu ve madem ki Evrenin bir Ruhu vardı, öyleyse

ölüm
vız gelir tırıs giderdi. Kısa bir süre sonra onun parçası
ola-
caktı. Ve yarın, Düşman da onun parçası olacaktı.
Yabancı, kılıcın ucunu hâlâ delikanlının alnında
tutu-
yordu.
- Kuşların uçuşunu neden yorumladım?
- Ben yalnızca kuşların anlatmak istedikleri şeyi
oku-
dum. Vaha'yı kurtarmak istiyorlar. Siz ve sizinkiler, hepi-
niz öleceksiniz. Vaha'nın adamları sizden daha fazla.
Kılıcın ucu hâlâ delikanlının alnında duruyordu.
- Sen kim oluyorsun da Tann'nın yazdığı yazgıyı
de-
ğiştirmeye kalkışıyorsun?
- Allah orduları yarattı, ama O, kuşları d, yarattı.
Allah bana kuşların dilini öğretti. Her şey aynı bi taraf m-

116

dan yazılmıştır, dedi delikanlı, devecinin sözlerini anımsa-
yarak.

Sonunda süvari kılıcını geri çekti. Delikanlı içinde
bir
rahatlama hissetti. Ama kaçamıyordu.

- Kehânetlerine dikkat et. Bir şey yazılmışsa,
bundan
kurtulmak olanaksızdır.

- Ben sadece bir ordu gördüm, dedi delikanlı. Bir
sa-
vaşın sonucunu görmedim.

Süvari, delikanlının yanıtından hoşnut kalmış
gibiydi.

Ama kılıcını hâlâ elinde tutuyordu.

- Bir yabana, yabancı bir ülkede ne yapıyor?
diye
sordu.

- Kişisel Menkıbe'mi arıyorum. Senin
anlayabilece-

ğin bir şey değil.

Süvari kılıcını kınına soktu ve omzundaki şahin
tuhaf

bir çığlık attı. Delikanlı sakinleşmeye başladı.

- Cesaretini sınavdan geçirmem gerekiyordu,
dedi sü-

vari. Cesaret, Evrenin Dili'ni arayan bir kimse için en bü-
yük erdemdir.

Delikanlı şaşırılmıştı. Bu adam pek az insanın
bildiği

şeylerden söz ediyordu.

- Asla gevşeklik göstermemeli, çok uzaklardan
gelin-

se bile, diye sürdürdü konuşmasını. Çölü sevmek gerekir,
ama hiçbir zaman ona tamamen bel bağlamamalı.

Çünkü

çöl insanlar için bir denektaşdır: Hepsinin adımlarını his-
seder ve dalga geçeni öldürür.

Sözleri, yaşlı kralın sözlerini andırıyordu.

- Savaşçılar gelirse ve başın güneş battıktan
sonra hâ-

lâ yerinde duruyorsa beni görmeye gel, dedi süvari.

Biraz önce kılıcı tutan el bir kırbacı kavradı. At
yeni-

den şahlanarak bir toz bulutu kaldırdı.

- Nerede oturuyorsunuz? diye haykırdı

delikanlı, sü-

vari uzaklaşırken.

Kırbaçtı el güney yönünü işaret etti.

Delikanlı böylece Simyacı ile tanışmış oluyordu.

11

7

. ERTESİ SABAH, AL-FAYOUM HURMA

AĞAÇ-

larının ortasında İki bin silâhli adam vardı. Daha güneş

ba-

şucu noktasına yükselmeden, ufukta beş yüz savaşı

gö-

ründü. Süvariler Vaha'ya kuzeyden girdiler. Görünüşte,

sanki barışçı bir seferdi, ama silahları beyaz maslakların

al-

tına gizlemişlerdi. Ama Vaha'nın ortasında bulunan bü-

yük çadırın yanına gelince, palalarını ve tüfeklerini ortaya

çıkardılar. Ve boş çadıra saldırdılar,

Vaha'nın adamları çöl süvarilerini çembere

aldılar.

Yarım saat içinde, ortalığa dört yüz doksan dokuz ceset

dağılmıştı. Çocuklar hurmalığın Öteki ucunda bulunuyor-

lardı ve hiçbir şey görmediler. Kadınlar çadırlarında koca-

ları için dua ediyorlardı ve onlar da hiçbir şey görmediler.

Ortalığa yayılmış cesetler olmasaydı, Vaha'nın gündelik

olağan hayatını yaşadığı söylenebilirdi.

Yalnızca bir savaşıya dokunulmadı: Saldırganlar

bir-

liğinin komutanıydı. Akşamleyin, kabile reislerinin huzu-

runa çıkartıldı. Ona, Geleneği neden çiğnediğini sordular.

Adamlarının aç ve susuz olduğunu, günlerce süren

savaş

sonunda yorgun düştüklerini ve bu yüzden yeniden

sava-

şabilmek için bir vahayı ele geçirmeye karar verdiklerini

söyledi.

Vaha'nın baş reisi savaşılar için üzüldüğünü,

ancak

koşullar ne olursa olsun Geleneğe saygı göstermek

gerekti-

ğini bildirdi. Çölde değişen tek şey vardır: Rüzgâr estiği

zaman kumullar.

Sonra, baş reis, düşman reisi onur kırıcı bir ölüme

mahkûm etti. Boynu vurulmak ya da kurşuna dizilmek

yerine, kuru bir hurma gövdesine asıldı adam. Cesedi çöl

rüzgârında sallanmaya bırakıldı.

118

Kabile reisi, yabancı genci toplantı yerine çağırdı

ve

ona elli altın lira verdi. Sonra bir kez daha Yusuf'un, Mı-

sır'da başına gelenleri anımsattı ve delikanlıdan bundan

böyle Vaha'nın Müşaviri olmasını istedi.1

1 Kabile Reti, Hravun'un Yvuuf1 a karjı davranırımı

tekrarlıyor. Bk. Tevrat, Tekvin, 1:

37-45 (Çev.)

GÜNEŞ TAMAMEN BATIP DA İLK

YILDIZLAR

çıkma-
ya baş-
layınca (Dolunay olduğu için çok pırıldamı-
yorlardı), delikanlı güney yönünde yürümeye başladı. Ve
o tarafta yalnızca bir tek çadır vardı; ve oradan geçmekte
olan Arapların söylediklerine bakılırsa, cinlerin istilasına
uğramıştı burası. Ama delikanlı orada oturup uzun süre
bekledi.

Ay iyice yükselince Simyacı göründü. Omzunda
iki
ölü atmaca vardı.

- Ben buradayım, dedi delikanlı.
- Buraya gelmemeliydiniz, diye yanıtladı

Simyacı.

Yoksa Kişisel Menkıbe'niz mi buraya gelmenizi istedi?

- Kabileler arasında bir savaş vardı. Çölü

geçmek ola-
naksızdı.

Simyacı attan indi ve kendisiyle birlikte gelmesi
için

delikanlıya işaret etti. Şataf atıyla peri masallarını
çağırıştı-

ran merkez çadırın dışında, Vaha'da gördüğü Öteki
çadırla-

ra benzeyen bir çadırdı. Gözleriyle, simyacılık aletleri,
simya ocakları araştırdı, ama böyle bir şey göremedi.

Yal-

nızca birkaç kitap dizisi, bir yemek fırını ve gizemli
desen-

lerle işlenmiş halılar vardı.

- Sen otur, ben çay yapacağım, dedi Simyacı. Ve
bu

atmacaları birlikte yiyeceğiz.

Delikanlı, bunların önceki gün görmüş olduğu
atma-

calar olup olmadığını düşündü, ama hiçbir şey söylemedi
bu konuda. Simyacı ateş yaktı ve bir süre sonra çadra

ne-

fis bir et kokusu yayıldı. Nargile kokusundan da hoştu bu
koku.

- Beni neden görmek istiyordunuz? diye sordu
deli-

kanlı.

120

- işaretler yüzünden, diye yanıtladı Simyacı.

Rüzgâr

bana senin geleceğini söyledi. Ve yardıma ihtiyacım
olacak-

mış.

- Hayır, sözünü ettiğiniz ben değilim. Öteki
yaban-

cı, İngiliz. Sizi o arıyordu.

- Beni bulmadan önce başka şeyler bulması
gereke-

cek onun. Ama şimdi iyi yolda. Çöle bakmaya başladı.

- Ya ben?

- Bir şey istediğimiz zaman, düşümüzü
gerçekleştir-

memiz için bütün Evren işbirliği yapar, dedi Simyacı,
yaşlı
kralın sözlerini tekrarlayarak.

Delikanlı anladı. Demek ki, onu Kişisel
Menkıbe'sine

götürmek için bir başkası çıkmıştı yoluna.

- Demek ki bana öğreteceksiniz?

- Hayır. Bilinmesi gereken ne varsa biliyorsun

artık.

Ben sadece hazinene giden yolda sana kılavuzluk
edece-

ğim.

-Kabileler arasında savaş var, diye tekrarladı

delikan-

lı.

- Ama ben çölü tanıyorum.

- Ben hazinemi çoktan buldum. Bir devem var,

billû-

riye dükkânından kazandığım para var, elli altın liram var.

Ülkemde belki de zengin biri sayılabilirim.

- Ama bunlar, Piramitlerin yanında bulunanların

karşısında hiç kalır.

- Fatima var. Kazandığım her şeyden daha

büyük bir

hazine.

- O da Piramitlerin yanında değil.

Atmacaları sessizce yediler. Simyacı bir şişe açıp

ko-

nuğunun bardağma kırmızı renkli bir sıvı köydü. Şaraptı

ve ömrü boyunca hiç içmediği en güzel şaraplardan biri.

Ama şarabı Şeriat yasaklamıştı.

- Kötülük, dedi Simyacı, insanın ağzında giren

şey-

de değildir. Kötülük oradan çıkandır.

İçince, kendini tam anlamıyla iyi hissetmeye

başlamış-

tı delikanlı. Ama Simyacı biraz korkutuyordu onu. Çadır-

12

1

dan dışarı çıkıp yıldızları sönmüşleştiren ayışığı

seyretme-

ye koyuldular.

- İç ve keyiflen biraz, dedi, delikanlının giderek

neşe-

lendiğini saptayan Simyacı. Savaşa gitmeden bir savaşçı

na-

sıl dinleniyorsa, sen de dinlen. Ama unutma ki yüreğin

ha-

zinenin bulunduğu yeredir. Ve çıktığın yolda keşfettiğin

şeyin bir anlamı olması için hazineni mutlaka bulmak zo-

rundasın.

- Yarın, deveni satıp bir at al. Haindir develer.

En

küçük bir yorgunluk belirtisi göstermeden binlerce fersah

yol alırlar.' Ve sonra birden diz üstü çöküp ölürler. Oysa

atlar yavaş yavaş yorulurlar. Ve sen onlardan neler

isteye-

bileceğini ve ne zaman öleceklerini bilirsin.

*

ERTESİ AKŞAM SİMYACININ ÇADIRININ

ÖNÜ-

ne bir atla geldi delikanlı. Bir süre sonra Simyac1

göründü:

O da ata binmişti, sol omzunda bir şahin vardı.

- Çölde bana hayatı göster, dedi Simyac1. Çölde

ha-

yatın bulunduğu yeri bulabilen, çöldeki hazineleri de keş-
fedebilir.

Ay aydınlığında, çölün kumlarında yola

koyuldular.

TBilmem ki çölde hayatın bulunduğu yeri bulabilecek mi-
yim?* diye düşündü delikanlı. Henüz çölü tanımıyorum.

Bu düşüncesini dönüp Simyacıya açmak istedi,

ama

ondan korkuyordu. Daha önce gökyüzünde atmacaları

gördüğü taşlık bölgeye geldiler; şimdi her şeye sessizlik

ve

rüzgâr egemendi.

- Çölde hayatın işaretlerini çözmeyi

beceremiyo-

rum, dedi genç adam. Onun var olduğunu biliyorum, ama

onu bulmayı başaramıyor um.

- Hayat hayatı çeker, diye yanıtladı Simyac1.

Ve delikanlı onun ne demek istediğini anladı.

Bunun

üzerine, hemen atının dizginlerini saldı ve at, taşların ve

kumların arasında kendi bildiğince dörtnala ilerlemeye

başladı. Simyac1, onu sessizce izliyordu; böylece

delikanlı-

nın atı yarım saat yol aldı. Artık ikisi de Vaha'mn hurma

ağaçlarını göremiyorlardı, artık yalnızca şu benzersiz ay

aydınlığı ve onun gümüş gibi parlattığı kayalar vardı. Bir-

den şimdiye kadar hiç gelmediği bir yerde atının

yavaşladı-

ğını hissetti delikanlı.

- Burada hayat var, dedi Simyacıya. Ben çölün

dilini

bilmiyorum, ama atım hayatın dilini biliyor.

Atlarından indiler. Simyac1 hiçbir şey söylemedi.

Ses-

sizce ilerleyerek taşlara bakmaya başladı. Birden durdu

ve

17

3

büyük bir dikkatle eğildi. Taşların arasında bir delik vardı

yerde; Simyac1 elini deliğe soktu, sonra omzuna kadar

bü-

tün kolunu. Deliğin içinde bir şey kıvıldadı ve Simyac1-

nın harcadığı çabaya tanıklık eden gözleri (Delikanlı yal-

nızca gözlerini görüyordu onun) kısıldı. Kolu, deliğin için-

de bulunan bir şeyi boğuşuyor gibiydi. Ve birden deli-

kanlıyı korkutan bir hareketle, kolunu çekti Simyac1 ve

hemen ayağa kalktı. Elinde, kuyruğundan yakaladığı bir

yılan vardı.

Delikanlı da sıçradı, ama geriye doğru. Yılan

çılğınca

debeleniyor, çıkardığı sesler ve ışığı çölün sessizliğinde

yankılanıyordu. Bir gözleklü kobra yılanıydı bu ve zehiri

bir insanı birkaç dakika içinde öldürebilirdi.

'Zehire dikkat,' diye düşündü delikanlı. Ama elini

de-

liğe sokmuş olan Simyacıyı çoktan ısırılmıştı yılan. Buna karşın, yüzü son derece sakindi Simyacının. "Simyacı iki yüz yaşındadır," demişti İngiliz. Çölün yılanlarına karşı nasıl davranması gerektiğini biliyor olmalıydı.

Delikanlı, arkadaşının atının yanına gittiğini, hilal

bi-

çimli uzun kılıcını aldığını, bununla yere bir daire çizdiğini ve sürüngenin birden donup kaldığını gördü.

- Korkma, dedi Simyacı. Çizginin dışına

çıkamaz.

Çöldeki hayatı keşfettin, benim için gerekli olan işaretleri.

- Bu neden bu kadar önemli?

- Çünkü Piramitler çölün ortasındadır.

• Delikanlı Piramitler konusunda hiçbir şey duymak istemiyordu. Dün akşamdan bu yana, yüreği sıkıntılı ve ke-

derliydi. Hazineyi aramayı sürdürmek, aslında Fatima'dan ayrılmak zorunda kalmak demektir.

- Çölde sana kılavuzluk edeceğim, dedi bu

sırada

Simyacı.

- Ben Vâha'da kalmak istiyorum, dedi delikanlı.

Fa-

tima ile karşılaştım. Ve benim için hazineden daha

değerli

Fatima.

- Fatima b'ir çöl kızıdır. Erkeklerin geri dönmek

üze-

re gitmek zorunda olduklarını bilir. O çoktan buldu hazi-

124

nesini: Seni buldu. Şimdi senin de kendi aradığın şeyi bulmanı bekliyor. .

- Peki kalmaya karar verirsem?

- Vâha Müşaviri olacaksın. Epeyce koyun ve

deve

alacak kadar paran var. Fatima ile evleneceksin ve ilk yılı

mutlu yaşayacaksınız. Çünkü sevmeyi öğreneceksin ve

elli

bin hurma ağacını tek tek tanyacaksın. Nasıl geliştiklerini

göreceksin ve sana dünyanın -durmadan değiştiğini

göstere-

cekler. Bir süre sonra, işaretleri giderek daha iyi yorumla-

yacaksın, çünkü çöl hocaların hocasıdır.

ikinci yıl, bir hazine vardı, diye hatırlayacaksın. İşa-

retler ısrarla ondan söz etmeye başlayacaklar ve sen

bunla-

rı görmezden ve duymazdan gelmeye çalışacaksın.

Bilgile-

rini yalnızca Vâha ve sakinlerinin iyiliği için kullanacak-

sın. Reisler bundan dolayı sana minnet duyacaklar. Deve-

ler sana para ve güç taşıyacaklar.

Üçüncü yıl, işaretler sana hazinenden ve Kişisel

Men-

kibe*nelen söz etmeyi sürdürecekler. Gece ve gündüz,

Vâ-

ha'da dolaşp duracaksın ve Fatima, kendisi yüzünden

yo-

luna devam edemediğin İçin kederli bir kadın olacak. Ama

sen, onu sevmeyi sürdüreceksin ve o da seni sevecek.

Onun, senden kalmanı istemediğini hatırlayacaksın,
çün-
kü çöl kadını kocasının dönüşünü beklemeyi bilir. Bu
yüzden ona kızmayacaksın. Ama, belki de yoluna devam
etmen, Fatima'ya olan aşkına daha çok güvenmen
gerekti-
ğini düşünerek, çölün kumlarında, hurma ağaçlarının ara-
sında durmadan yürüyeceksin. Çünkü Vaha'da kalma
ne-
denin, aslında bir daha geri dönememek korkundur yal-
nızca. Ve işte o zaman, işaretler sana hazinenin
ebediyen
toprağa gömülü kaldığını söyleyecekler.

Dördüncü yıl, kendilerini dinlemediğin için
işaretler
yüz çevirecekler sana. Kabile reisleri bu durumu anlaya-
caklar ve Müşavirlik görevinden azledileceksin. Deve
sürü-
leri ve mal-mülk sahibi zengin bir tüccar olacaksın o za-
man. Ama bundan sonraki günlerini, Kişisel Menkıbe'ni
gerçekleştirmemiş olduğunu ve bunu yapmak için
vaktin

12

5

Çoktan geçtiğini düşünerek hurmalıkta ve çölde dolaşp
duracaksın.

Aşkın, bir erkeğin kendi Kişisel Menkıbesinin
peşin-
den gitmesine engel olmadığını anlaman gerekiyor.

Böyle
bir şey söz konusu olduğu zaman bil ki Evrenin Dili'ni
konuşan Aşk değildir bu, yani gerçek Aşk değildir.

Simyacı kuma çizdiği çemberi sildi ve kobra
hemen
uzaklaşp taşların arasına girdi.

Delikanlı, her zaman Mekke'ye gitmek istemi;
olan

Billûriye Tüccarı ile bir simyacı arayan İngiliz'i düşünü-
yordu. Çöle güvenen kadını düşünüyordu: Çöl, sevmek
is-

tediği erkeği bir gün getirmişti ona.

Atlarına bindiler. Bu kez, delikanlı izliyordu

Simyacı-

yı. Rüzgâr, Vaha'ntn gürültülerini taşıyordu kulaklarına.
Delikanlı Fatima'nın sesini duymaya çalışıyordu. O gün
savaş yüzünden kuyuya gitmemişti.

Ama geceleyin, bir çemberin içinde hareketsiz
duran

yılana bakarlarken, omzunda şahin taşıyan garip süvari
aşktan ve hazineden, çöl kadınlarından ve Kişisel Menkı-
be'sinden söz etmişti.

- Sizinle gideceğim, dedi delikanlı. Ve birden

çinde

büyük bir huzur hissetti.

- Yarın güneşten önce yola çıkacağız.

Simyacının tek yanıtı bu cümle oldu.

126

DO&
madan önce, çadırda kendisiyle birlikte kalan
çocuklardan
birini uyandırdı ve ondan, Fatima'nın oturduğu yeri gös-
termesini istedi. Birlikte çıkıp oraya gittiler. Delikanlı, ço-
cuğun kılavuzluğuna karşılık ona bir koyun almaya yete-
cek para verdi.

Sonra genç kızın uyuduğu yeri bulmasını, onu
uyan-
dırmasını ve dışarıda kendiğini beklediğini söylemesini
rica
etti. Genç Arap kendisine sö0eneni yaptı ve buna karşılık
bir başka koyun satın almasına yetecek para aldı.

- Şimdi bizi yalnız bırak, dedi çocuğa. Vaha
Müşavi-
ri*ne yardım ettiği için gurur duyan ve koyun alacak para-
sı olduğu için de mutluluktan uçan çocuk, tekrar uyumak
üzere çadırına döndü.

Patıma çadırın kapısında göründü. Birlikte hurma
ağaçlarının arasına yürüdüler. Delikanlı yaptıklarının Ge-
leneğe aykırı olduğunu biliyordu, ama şimdi bunun hiçbir
önemi yoktu.

- Ben gidiyorum, dedi. Ve geri geleceğimi bilmeni
is-
tiyorum. Seni seviyorum, çünkü...

- Hiçbir jey söyleme, diyerek sözünü kesti Fatima.
İnsan sevdiği için sever. Aşkın hiçbir gerekçesi yoktur.

Ama, gene de yanıtladı delikanlı:

- Seni seviyorum, çünkü bir düş gördüm, sonra bir
krala rastladım, billûriye sattım, çölü geçtim, kabileler sa-
vaşa tutuştular ve bir simyacının oturduğu yeri öğrenmek
için bir kuyunun yanına geldim. Seni seviyorum, çünkü
bütün Evren sana ulaşmam için işbirliği yaptı.

Kucaklaştılar. Bedenleri ilk kez birbirine
dokunuyor-
du.

12

7

- Geri döneceğim, dedi bir kez daha delikanlı.

- Önceleri, çöle baktığım zaman içimde bir arzu
du-

yardım. Şimdi içimde umut olacak. Babam bir gün gitti,
ama daha sonra anneme geri döndü ve ne zaman gitse
geri
dönüyor. '

Bundan başka bir şey konuşmadılar. Hurmalıkta
bi-

raz yürüdüler. Delikanlı genç kızı çadırının kapısına kadar
götürdü.

- Baban, annene nasıl dönüyorsa ben de geri
dönece-

ğim, dedi ona.

Fatima'nın gözlerine yaş dolduğunu fark etti.

- Ağlıyor musun?

- Ben bir çöl kadınıyım, diye yanıtladı, yüzünün
ifa-

desini değiştirerek. Ama her şeyden önce bir kadının
ben.

Fatima çadırına girdi. Kısa bir süre sonra güneş
doğa-

çaktı. Güneş doğunca, yıllardır yapmaya alıştığı şeyleri yapmak için dışarı çıkacaktı, ama her şey değişmişti. Deli-kanlı Vaha'dan ayrılmıştı ve Vaha'nın anlamı daha düne kadar sahip olduğu anlam olmayacaktı artık. Gezinlerin uzun bir yolculuktan sonra ulaşınca mutlu oldukları, elli bin hurma ağaçlı, üç yüz kuyulu vaha değildi artık burası. Vaha, bugünden sonra bir boş mekân olacaktı onun için. Bu günden sonra, çöl Vaha'dan daha çok önem kaza-nacaktı. Hazinesini ararken delikanlının kendisine hangi yıldızı kılavuz seçtiğini düşünerek ve çöle bakarak vakit geçirecekti. Delikanlıya rüzgârla öpücükler gönderiyor ve rüzgârın, onun yüzüne dokunacağını ve ona kendisinin hayatta olduğunu, düşlerin ve hazinelerin peşinde yoluna devam eden cesur bir erkeği bekleyen bir kadın gibi onu beklediğini ona söyleyeceğini umuyordu. Bugünden sonra, çöl bir tek şeyin simgesi olacaktı: Onun dönüş umudunun.

128

"ARKADA BIRAKTIĞIN ŞEYLERİ DÜŞÜNME," dedi Simyacı, atlarıyla çölün kumlarında ilerlerlerken. Her şey Evrenin Ruhuna kazanmıştır ve ebediyen orada kalacaktır.

- insanlar gitmekten çok geri dönüşü hayal ediyor- lar, dedi, çölün sessizliğine yeniden alışmış olan delikanlı. - Bulduğun şey saf maddeden yapılmışsa, hiçbir za- man çürümeyecektir. Ve oraya bir gün geri döneceksin. Bir yıldız patlaması gibi bir anlık ışıktan başka bir şey de- gelse, o zaman geri dönüşünde*hiçbir şey bulamayacaksın.

Gene de en azından bir ışık patlaması görmüş olacaksın. Yalnızca bu bile yaşamış olmanın zahmetine değer.

Adam simya-diliyle konuşuyordu. Ama yol arkadaşı- nın Fatima'yı ima ettiğini biliyordu delikanlı.

İnsanın geride bırakmış olduklarını düşünmemesi ola- naksızdı. Çöl, hemen hemen hiç değişmeyen görünümüyle, sürekli olarak düşlerle besleniyordu. Hurma ağaçları, kuyular ve sevdiği kadının yüzü, delikanlının gözünün önünden gitmiyordu. İngiliz ve laboratuvarı, bir hoca olan, ama bunu bilmeyen deveci 'de gözünün önünden git- miyordu. *Belki de Simyacı 'hiç âşık olmamıştır,' diye dü- şündü.

Omzunda şahinle Simyacı Önden gidiyordu. Şahin, Çölün dilini tam anlamıyla biliyordu ve mola verdiklerin- de Simyacının omzundan uçup yiyecek aramaya gidiyor- du. İlk gün bir tavşan getirdi. Ertesi gün iki kuş.

Akşamları yağışları yere seriyor, ama ateş yakmı- yorlardı. Geceleri soğuk olan hava, ay gökyüzünde küçül- dükçe daha karanlık oluyordu. Bir hafta boyunca sessizlik

çinde ilerlediler; savaşın içine düşmemek için alınması
ge-

Simyacı - 129/9

reken önlemler dışında hiçbir şey konuşmuyorlardı. Kabi-
leler arasındaki savaş sürüyordu; kimi zaman "rüzgârın
ge-
tirdiği kanın yavan kokusunu 'duyuyorlardı. Demek ki ya-
kınlarda bir savaş olmuştu ve rüzgâr, gözlerinin
göremedi-
ği şeyleri her zaman göstermeye hazır olan İşaretlerin
Di-
li'nin varlığını delikanlıya anımsatıyordu.

Yolculuklarının yedinci gününün akşamı, her
zaman-
kinden daha erken konaklamaya karar verdi Simyacı.
Şa-
hin av aramaya gitti. Simyacı kırbasını çıkartıp
delikanlıya
su verdi,

- İşte, kısa bir süre sonra yolculuğun sona erecek,
de-
di. Kişisel Menkıbe'nin izinden gittin: Kutlarım seni.

-~ Ama bana hiçbir şey söylemeden kılavuzluk
edi-
yorsunuz. Bildiklerinizi bana öğreteceğinizi sanıyordum.
Bir süre önce, elinde simya kitapları olan biriyle birlikte
çölde yolculuk yaptım. Ama hiçbir şey öğrenemedim.
- Bir tek öğrenme yöntemi vardır, diye yanıtladı
Simyacı. Eylem yöntemi. Bilmen gereken her şeyi sana
solculuk öğretti. Öğrenmen gereken bir tek şey kaldı.

Delikanlı bunun ne olduğunu öğrenmek !>:tedi,
ama
tahinin dönüşünü gözetleyen Simyacı gözlerini ufuğa
dik-
;İ.

- Size neden Simyacı diyorlar?
- Simyacıyı da ondan.
- Peki altın arayıp da bulmayı beceremeyen

öteki
simyacılar neden başaramıyorlar bu işi?

- Altın aramakla yetiniyorlar. Menkıbe'nin kendini
yaşamak istemeksizin, Kişisel Menkıbelerinin hazinesini
arıyorlar.

- Bilmem gereken daha ne var? diye sordu
delikanlı.

Ama gözlerini ufuktan ayırmıyordu Simyacı. Bir
süre
sonra şahin bir avla döndü. Alevlerin ışığını kimsenin
gör-
memesi için bir çukur kazıp içinde ateş yaktılar.

- Bir simyacı olduğum için Simyacıyı ben, dedi,
ye-
meklerini hazırlarken. Bu bilimi atalarından öğrendim, ki
onlar da kenefi atalarından' öğrenmişlerdi bunu. Ve
dünya-

130

nm yaratılışından bu yana bu böyledir. O sıralar bütün
Büyük Yapıt bilimi küçük bir zümrütün üzerine yazılabi-
lirdi. Ama insanlar basit şeyleri önemsemediler ve kitap-

lar, yorumlar ve felsefi incelemeler yazmaya başladılar. Üstelik en iyi yöntemi kendilerinin bildiklerini ileri sürmeye kalkıştılar.

- Zümrüt Levha'da ne yazıyordu? diye sordu

delikanlı.

Simyacı bunun üzerine kuma birşeyler çizmeye başladı ve bu iş beş dakikadan fazla sürmedi. Simyacı çizmeyi sürdürürken, delikanlı yaşlı kralı ve ona rastladığı alanı anımsıyordu; sanki aradan çok uzun yıllar geçmiş gibiydi.

- Zümrüt Levha'nın üzerinde yazılı olan işte buydu, dedi Simyacı, işini bitirdiği zaman.

Delikanlı yaklaşıp kumun üzerinde yazılı olan söz-cükleri okudu.

- Bir şifre bu, dedi, Zümrüt Levha yüzünden biraz hayal kırıklığına uğramış olan delikanlı. Sanki İngiliz'in kitaplarında da yazıyordu böyle bir şey.

- Hayır, diye yanıtladı Simyacı. Atmacaların uçuşuna benzer bu: Yalnızca akılla anlaşılması olanaksızdır. Zümrüt Levha doğrudan doğruya Evrenin Ruhuna giden bir geçittir.

- Bilgeler, doğal dünyanın Cennet'in bir görüntüsünden ve bir surelinden başka bir şey olmadığını anladılar. Tek gerçek şudur ki, var olan bu dünya, bundan daha mükemmel bir dünyanın var olduğunun güvencesidir. Tanrı bu dünyayı, insanlar, görülen nesnelere aracılığıyla manevi öğretileri ile bilgisinin mucizelerini arılayabilsinler diye yarattı. Ben buna Eylem diyorum.

- Benim Zümrüt Levhayı anlamam gerekir mi? diye sordu delikanlı.

- Belki bir simya laboratuvarında olsaydın, şimdi Zümrüt Levha'yı öğrenme yönteminin en iyisini incelemenin tam sırasıydı. Ama çöldesin şimdi. Öyleyse en iyisi çölün içine dal. Dünyayı ve aynı zamanda yeryüzünde

13
1

olan herhangi bir şeyi anlamana yardımcı olur. Çölü anlama bile ihtiyacın yok: Bir tek kum tanesini seyretmen yeter; o zaman orada Evren'in bütün harikalarını göreceksin.

- Çölün içine dalmak için ne yapmalıyım?
- Kendi yüreğini dinle. Yüreğin her şeyi bilir, çünkü Evrenin Ruhundan gelmektedir ve bir gün oraya geri dönecektir.

132

SESSİZCE İKİ GÜN DAHA YOL ALDILAR.

SİM-

yacı, en şiddetli savaşların olduğu yere yaklaştıkları için çok daha dikkatli davranıyordu. Ve delikanlı var gücüyle yüreğini dinlemeye çalışıyordu.

Bu yüreği dinlemek öyle kolay bir iş değildi. Bir zamanlar hep yola çıkmaya hazır tetikte beklerdi, ama gel gör ki şimdi ne pahasına olursa olsun varmak istiyordu. Yüreği kimi zaman, içi özlem dolu öyküler anlatıp duruyordu uzun süre; kimi zaman da çölde, güneşin doğuşu karşısında heyecanlanıyor ve delikanlıyı gizli gizli ağlatıyordu. Ona hazineden söz ettiği zaman hızlı hızlı çarpıyor, ama delikanlının gözleri çölün sonsuz ufkunda yittiği zaman da yavaşlıyordu. Ama delikanlı Simyacı ile tek bir sözcük konuşmasa da bu yürek hiç susmuyordu.

- Yüreğimizi neden dinlemeliyiz? diye sordu,

mola

verdikleri akşam.

- Çünkü yüreğin neredeyse hazinen de

oradadır.

- Yüreğim sıkıntılı, çalkantılı, dedi delikanlı.

Düşler

görüyor, heyecanlanıyor ve bir çöl kızına âşık. Bana bir yağın şey soruyor, çö' kızını düşündüğüm zaman, geceler ve gündüzler boyu beni uykusuz bırakıyor.

- Ne âlâ! Demek ki yüreğin canlı. Onun

söyledikleri-

ni dinlemeye devam et.

Bunu izleyen üç gün boyunca birçok savaşçıyla

karşı-

laştılar, urukta da başka savaşçılar gördüler. Delikanlının yüreği korkudan söz etmeye başladı. Evrenin Ruhu'ndan

duyduğu öyküleri anlatıyordu delikanlıya. Hazinelerini

aramaya çıkan, ama onları hiçbir zaman bulamayan

insan-

ların öyküleriydi bunlar. Kimi zaman da, hazinesine hiç-

bir zaman ulaşamayacağı ya da çölde ölebileceği

düşünce-

13

3

siyle korkutuyordu delikanlıyı. Ya da bazen, gönlünün sultanına rastladığı ve bir yağın altın lira kazanmış olduğu için, şimdi hoşnut olduğunu söylüyordu delikanlıya.

- Yüreğim bir hain, dedi delikanlı Simyacıya,

atlarımı

biraz dinlendirmek için durduklarında. Devam etmemi istemiyor.

- Ne âlâ, diye yanıtladı Simyacı. Bu da yüreğinin

diri

olduğunu gösteriyor. Şimdiye kadar elde etmeyi başardığın

şeyleri bir düşünle değiş-tokuş etmekten korkması

kadar

doğal ne var.

- Öyleyse neden yüreğimi dinlemek zorundayım?

- Çünkü onu susturmayı hiçbir zaman

başaramazsın.

Hatta onu dinlemiyormuş gibi yapsan da o gene

oradadır,

göğsündedir; hayat ve dünya hakkında ne düşündüğünü

sana tekrarlamayı sürdürecektir.

- Bir hain olsa da mı?

- İhanet, senin beklemediğin bir darbedir. Ama

sen
yüreğini tanyacak olursan, sana baskın yapmayı hiçbir
za-
man başaramayacaktır. Çünkü onun düşlerini ve
arzuları-
nı tanyacaksın ve onları hesaba katacaksın. Hiç kimse
kendi yüreğinden kaçamaz. Bu nedenle en iyisi onun
söy-
lediklerini dinlemek. Böylece, kendisinden beklemediğin
bir darbe indirmeyecektir kesinlikle sana.

Delikanlı, çölde yol alırlarken, yüreğini dinlemeyi
sürdüdü. Onun kurnazlıklarını, onun hilelerini öğrendi
ve sonunda onu olduğu gibi kabul etti. Bunun üzerine
korkmayı bıraktı, geri dönme isteğini geride bıraktı, çün-
kü bir akşam yüreği, ona mutlu olduğunu söylemişti. "Bi-
raz şikâyet edecek olursam," diyordu yüreği, "bu yalnızca
benim bir insan yüreği olmamandır ve insanların yürek-
leri böyle olur. Ulaşmaya lâyık olmadıklarımı ya'da ulaş-
mayacaklarımı sandıkları için en büyük düşlerini
gerçekleş-
tirmekten korkarlar. Dirilmemek üzere sona ermiş aşklar,
olağanüstü olabilecek, ama olamayan anlar,
keşfedilmesi
gereken, ama sonsuza dek kumların altında kalan
hazine-

134

ler daha aklımıza gelir gelmez bizler, yürekler hemen ölü-
rüz. Çünkü böyle bir durumla karşılaşınca ölümcül acılar
çekeriz."

- Yüreğim acı çekmekten korkuyor, dedi bir
gece

Simyacıya, aysız gökyüzüne bakarlar.

- Yüreğine, acı korkusunun, acının kendisinden
de

kötü bir şey olduğunu söyle. Düşlerinin peşinde olduğu
sürece hiçbir yürek kesinlikle acı çekmez. Çünkü araştı-
manın her ânı, Tanrı ve Sonsuzluk ile karşılaşma ânıdır.

- Her arama ânı bir karşılaşma ânıdır, dedi

delikanlı

yüreğine. Hazinemi aradığım sırada her gün pırıl pırıldı,
çünkü her saatin, onu bulma düşünün bir parçası olduğu-
nu biliyordum. Hazinemi ararken, yolumun üzerinde öy-
lesine şeyler keşfettim ki, bir çoban için olanaksız şeylere
girişmek cesaretim olmasaydı bunlara rastlamayı
kesinlikle

hayal bile edemezdim..

Bunun üzerine yüreği bütün bir öğle sonu yatıştı.

Ve

geceleyin derin bir uykuya daldı. Delikanlı uyanınca, yü-
reği ona Evrenin Ruhu'nun işlerini anlatmaya başladı. Her
mutlu insanın, içinde Tanrı'yı taşıyan insan olduğunu söy-
ledi. Ve tıpkı daha önce Simyacının da söylediği gibi mut-
luluğun, çölün küçük bir kum tanesinde bulunabileceğini
söyledi. Çünkü bir kum tanesi Yaratılış'ın bir ânıdır ve
Evren, onu yaratmak için milyonlarca, milyonlarca yıl uğ-
raşmıştır.

"Yeryüzünde her insanın kendisini bekleyen bir
hazi-

nesi vardır," dedi yüreği delikanlıya. "Biz yürekler, insanlar artık bu hazineleri bulmak istemedikleri için bunlardan pek ender söz ederiz. Onları küçük çocuklara anlatırız. Sonra herkesi, kendi yazgısının yoluna göndermek işini hayata bırakırız. Ne yazık ki, kendisine çizilmiş olan yolu pek az insan izliyor; oysa bu yol Kişisel Menkıbe'nin ve mutluluğun yoludur. İnsanların çoğu dünyayı korkutucu bir şey olarak görüyorlar ve yalnızca bu nedenden dolayı da dünya gerçekten korkutucu bir şey oluyor. O zaman

13

5

biz yürekler, giderek daha alçak sesle konuşmaya başlıyoruz, ama asla susmuyoruz. Ve sözlerimizin duyulmaması için dilekte bulunuyoruz: Kendilerine çizmiş olduğumuz yolu izlemedikleri için insanların acı çekmelerini istemiyoruz."

- Peki yürekler, insanlara düşlerinin peşinden gitmek zorunda olduklarını neden söylemiyorlar? diye sordu delikanlı, Simyacıya.

- Çünkü bu durumda en çok yürek acı çeker. Ve yürekler acı çekmekten hoşlanmazlar.

Delikanlı o gün yüreğini dinledi. Ondan, kendisini asla terk etmemesini istedi. Ondan, düşlerinden uzaklaşacak olursa göğsünde sıkışmasını ve kendisini uyarmasını, uyarı işaretini vermesini istedi. Ve bu işareti ne zaman duyarsa ona dikkat edeceğine yemin etti.

Delikanlı o gece bu konuların hepsini Simyacı ile konuştu. Ve Simyacı, delikanlının yüreğinin Evrenin Ruhuna geri dönmüş olduğunu anladı.

- Şimdi ne yapmalıyım? diye sordu delikanlı.
- Piramitler yönünde yürümeye devam et, dedi

Simyacı. Ve işaretlere dikkat et. Yüreğın artık sana hazineyi gösterebilecek durumda.

- Yoksa benim henüz bilmediğim bu mu?
- Hayır. Senin henüz bilmediğın şudur, dedi

Simyacı:

Evrenin Ruhunu, bir düşü gerçekleştirmeden önce yol boyunca öğrenilen her şeye değer biçer. Bize karşı kötü duygular beslediği için böyle davranmamaktadır: Düşümü-zü gerçekleştirmemizin yanısıra, ona doğru ilerlerken aldığımız dersleri de İyice öğrenmemizi istemektedir. Ama insanların çoğunluğu işte bu anda vazgeçerler. Çölün dilinde biz bu durumu şöyle tanımlamaktayız: Vaha'nın palmiyeleri ufakta görünmüşken susuzluktan ölmek.

Araştırma her zaman acemi talih ile başlar. Ve her zaman Fatih'in Sınavı ile sona erer.

136

Delikanlı ülkesinde söylenen eski bir atasözünü
anım-
sadı: 'En karanlık an, şafak sökmeden önceki andır.'

13
7

İLK SOMUT TEHLİKE İŞARETİ ERTESİ
GÜN
görüldü. Üç savaşçı gelip iki yolcuya buralarda ne aradık
larını sorduJar.

- Ben şahinimle avlanmaya geldim, dedi
Simyacı.

- Sizi aramız gerek, bakalım silahınız var
mı? diy
konuştu savaşçılardan biri.

Simyacı atından ağır ağır indi. Arkadaşı da onun
gib
yaptı.

- Neden yadınızda bu kadar para var? diye
sordu, de-

likanlının para kesesini gören savaşçı.

- Mısır'a gitmek için," diye yanıtladı delikanlı.

Simyacıyı arayan savaşçı sıvıyla dolu bir kristal
şişe vt

tavuk yumurtasından biraz daha büyük, sarı renkli cam
dan bir yumurta buldu.

- Bu ne? diye sordu savaşçı.

- Felsefe Taşı ile Ebedî Hayat İksiri.

Simyacıların Bu

yük Yapıtı. Bu iksirden içen kimse kesinlikle hasta olma2
ve bu taşın küçük bir parçası herhangi bir madeni altına
çevirir.

Üç savaşçı kahkahayla güldüler, Simyacı da
onlarla

birlikte güldü. Yanıtı çok eğlenceli bulmuşlardı. Bunun
üzerine, iki yolcuya, eşyalarıyla birlikte gitmeleri için faz-
la güçlük çıkarmadılar.

- Deli misiniz siz? diye sordu delikanlı-biraz
uzakla-

şınca. Onu neden böyle yanıtladınız?

- Sana hayatın çok basit bir yasasını göstermek
için:

Gözümüzün önünde büyük hazineler olduğu zaman
asla

göremeyiz onları. Peki, neden bilir misin? Çünkü
insanlar

hazineye inanmazlar. e

138

Çölde yolculuklarına devam ettiler. Günler
geçtikçe
giderek sessizi eşiyordu delikanlının yüreği: Geçmiş ya
da
geleceğin olaylarıyla ilgilenmiyordu artık, o da çölü
seyret-
mekle ve delikanlıyla birlikte Evrenin Ruhunu içmekle
yetiniyordu. Yüreği ile delikanlı, artık birbirlerine ihanet
edemeyecek iki büyük dost oldular.
Yürek, bazen, uzun sessizlik saatleri sonunda

müthiş
yorgun düşen delikanlıyı ferahlatmak, yüreklendirmek amacıyla konuşuyordu. Yürek, ilkin onun büyük niteliklerinden söz etti: Koyunlarından ayrılmak için gereken cesaretinden, kendi Kişisel Menkıbe'sini yaşamasından ve billûriye dükkânında çalışırken kanıtladığı coşkusundan.

Delikanlının henüz fark elmediği bir başka şeyden de söz etti: Hiç farkına varmadan kurtulduğu tehlikelerden. Birinde, babasının tabancasını çalarak saklamıştı. Ama kuşkusuz, kendi kendini yaralayabilirdi. Delikanlıya kırın ortasında hasta olduğu günü anımsattı: Delikanlı, kusmuş, ardından epeyce uyumuştur. Oysa, bu sırada onu öldürüp koyunlarını çalmayı tasarlayan iki haydut biraz ileride bekliyordu onu. Ama genç çobanın gelmediğini görünce, onun yolunu değiştirdiğini sanıp oradan ayrılmışlardı.

- Yürekler her zaman insanlara yardım ederler mi?

diye sordu Simyacıya.

- Yalnızca kendi Kişisel Menkıbe'lerini yaşayanlara yardım ederler. Ama çocuklara, sarhoşlara ve ihtiyarlara da çok yardım ederler.

- Bu öyleyse tehlike olmadığı anlamına mı geliyor?

- Bu yalnızca yüreklerin ellerinden geleni yaptıkları

anlamına geliyor, diye yanıtladı Simyacı.

Bir akşam savaşan kabilelerden birinin ordugâhından geçtiler. Her yanda silahlarını kullanmaya hazır, görkemli beyaz giysiler giymiş Araplar vardı. Adamlar nargile içiyor ve savaşları anlatarak gevezelik ediyorlardı. İki yolcu-ya hiç kimse dikkat etmedi.

- Hiçbir tehlike yok, dedi delikanlı, biraz uzaklaştıkları zaman.

13
9

Simyacı öfkelenmişti.

- Yüreğine güven, dedi, ama çölde bulunduğunu da

unutma. İnsanlar savaşırken, Evrenin Ruhu da savaş çığılık-larını duyar. Gökyüzünün altında olanların sonuçlarından hiç kimse kurtulamaz.

"Her şey bir ve tek şeydir,* diye düşündü delikanlı.

Ve çöl sanki Simyacının haklı olduğunu kanıtlamak

istemiş gibi, yolcuların arkasında birden iki adı göründü.

- Daha ileriye gidemezsiniz, dedi biri. Şu anda savaş bölgesinde bulunuyorsunuz.

- Çok uzağa gitmiyorum, dedi Simyacı, atlıların göz-

lerinin içine bakarak.

Atlılar bir süre hiçbir şey söylemediler, sonra yolcuların yollarına gitmelerine izin verdiler.

Delikanlı olanları hayranlık içinde seyretmişti.

- Adamlara bakışımızla boyun eğdirdiniz, dedi.

- Gözler ruhun gücünü gösterirler, diye yanıtladı

Simyacı.

'Doğru,* diye düşündü delikanlı. Ordugâhta,

askerle-

rin arasında bulunan bir adamın, gözlerini Simyacı ile

ken-

disinin üzerine dikmiş olduğunun farkına varmıştı. Çok uzakta olduğu için yüzü pek seci içmiyordu. Ama bu adamın kendilerini gözetlediği de kesindi.

Sonunda ufuk boyunca uzanan bir sıradağı

aşmaya ça-

hışırırken, Simyacı, Piramitlere iki günlük yol kaldığını söyledi.

- Kısa bir süre sonra ayrılmak zorunda

kalacaksak,

bana simya öğretin, dedi delikanlı.

- Artık bilinmesi gereken her şeyi biliyorsun.

Geriye

sadece Evrenin Ruhu'na nüfuz etmek ve her birimize ayrılmış olan hazineyi keşfetmek kalıyor.

- Benim bilmek istediğim bu değil. Kurşunu altına

dönüştürmekten söz ediyorum ben.

Simyacı, çölün sessizliğine saygı gösterdi ve

ancak ye-

mek yemek için durduklarında konuştu.

140

- Evrende her şey evrim geçirir. Ve bilenler için,

en

çok evrim geçirmiş madendir altın. Bana niçin olduğunu sorma, bilmiyorum. Yalnızca şunu biliyorum: Geleneğin öğrettikleri her zaman doğrudur. Ama insanlar bilgelerin sözlerini doğru olarak yorumlayamadılar. Ve altın evrimin simgesi olacağına savaşların işareti oldu.

- Nesnelere birçok dil konuşurlar, dedi delikanlı.

De-

venin bozlamasının önce yalnızca deve bozlaması

olduğu-

nu gördüm, sonra tehlike işaretine dönüştüğünü ve daha

sonra da tekrar bozlama olduğunu gördüm.

Ama sustu delikanlı. Simyacı bunların hepsini

biliyor

olmalıydı.

- Gerçek simyacılar tanıdım, diye konuşmaya

başladı

Simyacı. Laboratuvarlarına kapanıp altın gibi

evrimlenme-

ye çalışıyorlardı; Felsefe Taşı'nı keşfettiler. Çünkü bir şey evrim geçirdiğinde, çevrede bulunan her şeyin evrim

geçir-

diğini anlamışlardı. Başkaları Taş'ı rastlantıyla buldular.

Bunların yetenekleri vardı, ruhları öteki insanların ruhla-

rından daha uyanıktı. Bunlar pek azdır, hesaba katmak

ge-

rekmez. Son olarak kimileri de yalnızca altın ararlar;

bun-

lar sırrı hiçbir zaman bulamadılar. Kurşunun, bakırın, de-

mirin de gerçekleştirilecek kendi Kişisel Menkıbe'leri ol-

duğunu unutmuslardır. Başkasının Kişisel Menkıbe'sine

burnunu sokan kimse kendi Kişisel Menkıbe'sini kesinlik-

le keşfedemez,

Simyacının sözleri bir beddua gibi yankılandı.

Eğilip bir kavkı aldı çölden.

- Burası eskiden denizdi, dedi.

- Bunu anlamıştım, diye karşılık verdi delikanlı.

Simyacı bir kavkı alıp kulağına dayamasını istedi

on-

dan. Bunu çocukken birçok kez denemişti. Kavkıyı kulağına dayamca deniz sesi duydu.

- Deniz her zaman bu kavkının içindedir, çünkü

bu,

onun Kişisel Menkıbe'sidir. Ve çöl tekrar dalgalarla

kucak-

laşmıca kadar da onu asla terk etmeyecektir.

14

1

Daha sonra atlarına bindiler ve Mısır Piramitleri

yö-

nünde yola koyuldular.

Delikanlının yüreği tehlike işareti verdiği sırada

güneş

batmaya başlamıştı. Çevrelerinde yüksek kumullar vardı

ve delikanlı Simyacıya baktı; ama Simyacı, besbelli hiçbir

şey fark etmemişti. Beş dakika sonra tam karşılarında

ka-

raltıları tanyerine düşen iki atlı gördü. Delikanlı daha

ağzı-

nı açıp Simyacıya bir şey söylemeden iki atlı, önce on,

sonra yüz atlı oldu, en sonunda da bütün kumullar atlılar-

la doldu.

Savaşçılar mavi giyinmişlerdi, türbanlarının

çevresin-

de üçlü bir halka vardı. Yüzlerinde mavi renkli peçeler

vardı ve yalnızca gözleri görünüyordu.

Bu mesafeden bile gözleri ruh güçlerini

yansıtıyordu.

Ve bu gözler ölümden söz ediyorlardı.

142

İKİ YOLCUYU, YAKINLARDA BULUNAN

BİR

ordugâha götürdüler. Bir asker, Simyacı ile arkadaşını

Va-

ha'daki çadırlara pek benzemeyen bir çadıra soktu.

Çadır-

da kurmaylarıyla birlikte bir komutan vardı.

- Bunlar casus, dedi adamlardan biri.

- Biz yolcuyuz, dedi Simyacı.

- Sizi üç gün Önce düşman ordugâhında

gördük. Ve

muhariplerden biriyle konuştunuz.

- Ben çölde gezen ve yıldızları tanıyan bir

gezganim,

dedi Simyacı. Birlikler ya da kabilelerin harekâtı hakkında

hiçbir bilgin yoktur. Yalnızca arkadaşına buraya kadar

kılavuzluk ettim.

- Arkadaşın kim? diye sordu reis.

- Bir simyacı, dedi Simyacı. Doğanın güçlerini

bilir.

Ve siz komutana, kendi olağanüstü güçlerini göstermek

İs-
temektedir."
- Bir yabancı ne yapıyor yabancı toprakta? diye
sor-
du adamlardan biri.
- Kabilenize takdime olarak para getirdim, diye
ara-
ya girdi Simyacı, delikanlının ağzını açmasına fırsat
bırak-
madan.

Ve delikanlının kesesini alarak altın liraları reise
ver-
di. Reis hiçbir şey söylemeden aldı paraları. Çok sayıda
si-
lah almaya yetecek yüklü bir paraydı bu.
- Bir simyacı nedir? diye sordu sonunda Arap.
- Dağayı ve dünyayı bilen bir insandır. Canı
istese-
di yalnızca rüzgârın gücünü kullanarak ordugâhı yerle bir
edebilirdi.
Adamlar güldüler. Savaşta gördükleri şiddete
alışkın-
dılar ve rüzgârın öldürücü darbe indiremeyeceğini biliyor-

14
3

lardı. Bununla birlikte hepsi de yüreklerinin göğüslerinde
sıkıştığını hissettiler. Çöl insanlarıydı bunlar ve büyücü-
lerden korkarlardı.
- Böyle bir şey görmek isterdim, dedi reis.
- Bize üç gün gerek, dedi Simyacı. Sahip olduğu
gü-
cün etkisini göstermek için kendisi rüzgâr olacak. Bunu
başaramayacak olursa, kabilenizin onuruna alçakgönüllü
hayatlarımızı sunacağız.
- Bana ait olan bir şeyi bana sunamazsın, diye
bildir-
di şef öfkeyle.
-> Ama yolculara üç günlük süreyi verdi.

Dehşete düşen delikanlı, yerinden kımıldayacak
du-
rumda değildi. Simyacı onun çadırdan çıkmasına yardım
etmek için kolundan tutmak zorunda kaldı.*
- Onlara korktuğunu gösterme, dedi ona.
Bunlar yü-
rekli insanlar, korkakları küçük görürler.
Delikanlı konuşma yeteneğini yitirmişti. Sesine,
an-
cak bir süre sonra ordugâhta yürürlerken kavuştu. Bir ye-
re kapatılmalarının yararı yoktu: Araplar yalnızca^atlarını
almışlardı. Böylece Evren bir kez daha sayısız dillerini
açıkladı: Şimdiye kadar özgür ve sınırsız bir mekân olan
çöl, artık aşılması olanaksız bir surdu.
- Onlara bütün hazinemi verdiniz! dedi delikanlı.
Ömür boyu kazandığım her şeyi.
- Ama ölecek olsaydın ne işine yarayacaktı
hazinen?
En azından üç'günlüğüne hayatımı kurtardı. Paranın ölü-
mü geciktirdiği öyle sık görülmez.
Ama delikanlı hikmet sözlerini anlamayacak
kadar

korkmuştu. Rüzgâra nasıl dönüşebileceğini bilmiyordu.
Simyacı değildi kendisi.

Simyacı bir savaşçıdan çay istedi; delikanlının
bilekle-
rine biraz çay döktü. Simyacı anlayamadığı birşeyler söy-
lerken, delikanlının içine bir dinginlik dalgası yayıldı.

144

- Umutsuzluğa teslim olma, dedi Simyacı
alabildiği-
ne tuhaf, yumuşak bir sesle. Yoksa, yüreğinle
konuşmana
engel olur.

- Ama nasıl rüzgâra dönüşebilirim bilmiyorum.

- Kendi Kişisel Menkıbe'sini yaşayan kimse
neye ih-

tiyacısı varsa hepsini bilir. Bir düşün gerçekleşmesini bir
tek

şey olanaksız kılar: Başarısızlığa uğrama korkusu.

- Başarısızlığa uğramaktan korkmuyorum.

Yalnızca

rüzgâra nasıl dönüşebileceğini bilmiyorum.

- Öyleyse öğrenmen gerekecek. Hayatın buna
bağlı.

- Ama ya başaramayacak olursam?

- Kişisel Menkıbe'ni yaşamış olduğun için
öleceksin.

Bir Kişisel Menkıbe'nin ne olduğundan habersiz, bunun
ne olduğunu asla öğrenemeyecek olan milyonlarca
insan

gibi ölmekten evladır bu. Ama korkma. Genellikle ölüm
inşam hayata karşı daha dikkatli olmaya zorlar.

Birinci gün geçti. Yakınlarda bir yerde büyük bir
sa-

vaş oldu, ordugâha birçok yaralı getirdiler. *Ölüm hiçbir
şeyi değiştirmiyor,* diye düşündü delikanlı. Ölen
savaşçıla-

rın yerini başkaları alıyor ve hayat devam ediyordu.

- Daha sonra da ölebilirdin, dostum, dedi bir
muha-

rip, silah arkadaşlarından birinin cesedinin yanında. Barış
zamanında da ölebilirdin. Ama eninde sonunda, şu ya
da

bu şekilde nasıl olsa ölecektin. *

Akşama doğru Simyacıyı bulmaya gitti delikanlı.
Sim-

vacı, şahiniyle birlikte çöle gidiyordu.

- Rüzgâra dönüşmeyi bilmiyorum, diye
tekrarladı

bir kez daha.

- Sana söylemiş olduğum şeyi hatırla: Dünya,
Tan-

rının yalnızca görünen parçasıdır. Simya da tinsel yetkin-
liği maddi alana yönlendirir yalnızca.

- Ne yapıyorsunuz?

- Şahinimi besliyorum.

- Rüzgâra dönüşmeyi başaramazsam öleceğiz,
dedi

delikanlı. O zaman şahini beslemek neye yarar?

145/1

- Sen öleceksin, diye yanıtladı Simyacı. Ben,
rüzgâra
dönüşmeyi biliyorum.

ikinci gün, ordugâhın yakınlarımda bulunan bir
kaya-
nın tepesine tırmandı delikanlı. Nöbetçiler engel olmadı-
lar; rüzgâra dönüşecek bir büyücüden söz edildiğini duy-
muşlardı ve ona yaklaşmak, istemiyorlardı. Üstelik
aşılmaz
bir sur gibiydi çöl.

Delikanlı ikinci gün, bütün öğle sonu boyunca çöle
baktı. Yüreğini dinledi. Ve çöl de delikanlıyı saran korku-
yu dinledi.

İkisi de aynı dili konuşuyorlardı.

Üçüncü gün yüce reis, yüksek rütbeli subaylarım
ya-
nma çağırdı.

- Rüzgâra dönüşecek olan şu çocuğa gidip
bakalım,
dedi Simyacıya.

- Gidelim, diye yanıtladı Simyacı.

Delikanlı bir gün önce gelmiş olduğu yere götürdü
hepsini. Sonra hepsinin oturmasını istedi.

- Biraz vakit alacak, dedi.

- Bizim acelemiz yok, dedi yüce reis. Bizler çöl
in-
sanlarıyız.

Delikanlı gözlerini ufka dikip bakmaya başladı.

Uzak-
ta dağlar, kumullar, kayalıklar; hayatta kalmanın olanak-
sız olduğu bu yörede yaşamakta direnen bitkiler vardı.
Dört bir yanı çöldü: Aylar boyu üzerinde yürüdüğü, ama
ancak küçük bir bölümünü tanıdığı çöl. Bu küçük parça-
da, İngilizlere, kervanlara, kabile savaşlarına ve elli bin
hurma ağaçlık ve üç yüz kuyuluk bir Vaha'ya rastlamıştı.

- Ne istiyorsun bugün benden? diye sordu çöl.

Birbi-
rimizi dün yeterince seyretmedik mi?

- Bir yörende sevdiğim kadın yaşıyor. Bu yüzden
en-
gin kumlarına baktığım zaman onu seyretmiş oluyorum.

146

Onun yanma geri dönmek istiyorum ve rüzgâra dönüş-
mek için senin yardımına gereksinimim var.

- Aşk nedir? diye sordu çöl.

- Aşk, şahinin senin kumlarının üstünde uçtuğu

za-
manki şeydir. Çünkü sen, onun için yeşermiş bir kırsım ve
hiçbir zaman avsız dönmedi sende. Senin kayalarım,
ku-
mullarımı, dağlarımı biliyor ve ona karşı cömertsin sen...

- Şahinin gagası parçalarımı kopartır, dedi çöl.

Avı
yıllar boyunca beslerim, sahip olduğum pek az suyla su-
suzluğunu gideririm, ona yiyeceklerin yerini gösteririm;
vetbir gün tam avın okşamalarını kumlarımda

hissedece-
ğim sırada şahin gökyüzünden iner.
- Ama sen de kesinlikle bu son için besleyip
büyü-
türsün avı, diye yanıtladı delikanlı: Şahini beslemek için.
Ve şahin de insanı besleyecektir. Ve insan da bir gün
senin
kumlarını besleyecektir ve oradan yeni bir av doğacaktır.
Böyledir dünyanın düzeni.
- Aşk bu mudur?
- Evet, budur. Avı şahine, şahini insana ve
insanı ye-
niden çöle dönüştüren şeydir aşk. Kurşunu altına
dönüştü-
ren ve altını da toprağın altına gizleyen şeydir.
- Söylediklerini anlamıyorum, dedi çöl.
- Öyleyse hiç olmazsa kumlarının ortasında bir
yer-
de bir kadının beni beklediğini anla. Ve onun bekleyişine
karşılık olarak rüzgâra dönüşmek zorundayım.
Çöl bir süre sessiz kaldı.
- Rüzgârın esebilmesi için kumlarımı sana veriyo-
rum. Ama ben tek başıma bir şey yapamam. Rüzgârın
da
yardımını iste.

Hafif bir esinti esmeye başladı. Kabile, reisleri,
kendi-
lerinin bilmediği bir dil konuşan delikanlıya uzaktan bakı-
yorlardı.
Simyacı gülümsüyordu.

14
7

Rüzgâr, delikanlının yanına gelip onun yanağını
okşa-
dı. Delikanlının, çöle yaptığı konuşmayı duymuştu, çün-
kü rüzgârlar her zaman her şeyi bilirler. Dünyayı dolaşır
dururlar, ama ne doğum, ne de ölüm yerleri vardır.
- Bana yardım et, dedi delikanlı. Bir gün
sevgilimin
sesini duydum sende.
- Çölün ve rüzgârın diliyle konuşmayı kim
öğretti
sana?
- Yüreğim, diye yanıtladı delikanlı.
Rüzgârın birçok adı vardı. Buradaki adı keşişleme
idi
ve Araplar onun kara derili insanların yaşadığı suyu bol
topraklardan geldiğine inanıyorlardı. Delikanlının geldiği
uzak ülkedeki adı gündeğusu idi, çünkü insanlar onun çö-
lün kumlarını ve Mağrîplilerin savaş naralarını getirdiğine
inanıyorlardı. Belki de başka yerlerde, koyunların otlandığı
kırlardan uzaklarda, insanlar rüzgârın Endülüs'ten
estiğine
inanıyorlardı. Ama rüzgâr hiçbir yerden gelmiyor ve hiç-
bir yere gitmiyordu ve işte bu yüzden de çöl kadar
güçlüy-
dü. Bir gün çöle ağaç dikilebilir, dahası çölde koyun
besle-
nebilirdi, ama rüzgâra egemen olmanın kesinlikle olanağı
yoktu.

- Sen rüzgâr olamazsın, dedi delikanlıya.

Nitelikleri-

miz farklı.

- Doğru değil. Seninle birlikte dünyayı

dolaşırken

simyayı öğrendim. Rüzgârlar, çöller, okyanuslar, yıldızlar var bende, tvren'de yaratılmış ne varsa hepsi bende var.

Hepimizi aynı El yaptı ve hepimiz aynı Ruha sahibiz. Senin gibi olmak istiyorum, her şeye nüfuz etmek, denizleri aşmak, hazinemi örten kumları kaldırmak ve sevgilimin sesini yanına getirtmek istiyorum.

- Simyacı ile yaptığın konuşmayı duydum

geçen

gün. Her şeyin kendi Kişisel Menkıbe'si olduğunu "söylüyordu. İnsanlar rüzgâra dönülemezler.

148

- Bana bir süre için rüzgâr olmayı Öğret, diye

rica et-

ti delikanlı. İnsanlar ile rüzgârların sınırsız olanaklarını birlikte konuşabilelim.

Rüzgâr meraklıydı ve bu da bilmediği bir şeydi.

Bu

konuda söyleşmek isterdi, ama bir insanı rüzgâra nasıl dö-

nüştürebileceğini bilmiyordu. Ama gene de bir yağın şey biliyordu. Çöller oluşturabiliyor, gemileri batırıyor, ormanları yerle bir ediyor ve türlü türlü müziklerle, tuhaf gürültülerle yankılanan kentlerde dolaşıyordu.

Becerisinin

sınırsız olduğuna inanıyordu. Ve işte karşısına bir genç çıkmış, kendisinin başka şeyler de yapabileceğini

kanıtla-

mak istiyordu.

- Buna Aşk adı verilir, dedi delikanlı, rüzgârın,

isteği-

ni yerine getirmeyi kabul etmek üzere olduğunu görünce.

Sevdiğimiz zaman Evren*'in bir parçası oluruz.

Sevdiğimiz

zaman olanları anlamaya gereksinimimiz yoktur, çünkü

o

zaman olanlar bizim içimizde olur ve insanlar rüzgâra

dö-

nüşebilirler. Kuşkusuz, rüzgârların onlara yardım etmesi koşuluyla.

Rüzgâr çok gururluydu. Delikanlının söyledikleri

onu kıskırttı. Çölün kumlarını savurarak alabildiğine hızla

esmeye başladı. Ama bütün dünyayı dolaşmış

olmasına

karşın, insanı rüzgâra dönüştürmeyi hâlâ beceremediğini

sonunda kabul etmek zorunda kalmıştı. Ve Aşk'ın ne olduğunu bilmiyordu.

- Dünyada yaptığım geziler sırasında birçok

insanın

gökyüzüne bakarak aşktan söz ettiklerini fark ettim, dedi

rüzgâr; sınırları olduğunu kabul etmek zorunda kaldığı

için öfkeliydi. Belki de en iyisi göğe sormaktı.

- Öyleyse, bana yardım et, diye rica etti

delikanlı.

Kör olmadan güneşe bakabilmem için ortalığı tozla sar.

Bunun üzerine rüzgâr daha güçlü esmeye

başladı ve

gökyüzü kumla kaplandı: Güneşin yerinde altın bir kurs

vardı yalnızca.

14

9

Ordugâhta, ne olup bittiğini anlamak

güçleşiyordu.

Çöl insanları, samyeli adı verilen ve denizdeki fırtınadw daha berbat bir şey olan bu rüzgârı çok iyi tanıyorlardı, ama onlar denizi bilmiyorlardı. Atlar kişniyor ve silahlar kumların altında kalmaya başlıyordu.

Kayalıkta, subaylardan biri yüce reise dönüp konuştu:

- Bu kadarla yetinmek belki de daha iyi.

Delikanlıyı şimdiden görmekte güçlük çekiyorlardı.

Yüzleri mavî peçeyle tamamen örtülüydü ve gözlerinde yalnızca korku ifâdesi vardı.

- Bu işe son verelim, diye üsteledi bir subay.

- Allah'ın büyüklüğünü görmek istiyorum, dedi

reis,

sesinde saygı vardı. İnsanın, rüzgâra dönüşmesini

görmek

istiyorum.

Ama bu iki korkağın adlarını kafasına yazdı.

Rüzgâr

kesilir kesilmez komutanlık görevlerinden alacaktı onları.

Çünkü çöl insanları korku nedir bilmezlerdi.

- Rüzgâr, bana senin Aşk'ı tanıdığını söyledi,

dedi

delikanlı güneşe. Aşk'ı biliyorsan, Evrenin Ruhu'nu da biliyorsundur, çünkü o da Aşk'tan yapılmıştır.

- Bulduğum yerden, diye yanıtladı güneş,

Evrenin

Ruhu'nu görebiliyorum. Benim ruhumla iletişim halinde-

dir ve ikimiz, birlikte, bitkileri büyütüp gölge arayan ko-

yunları yürütürüz. Bulduğum yerden (ve dünyadan çok

uzaktayım), sevmeyi öğrendim. Dünyaya biraz daha

yak-

laşacak olsam, üzerinde bulunan her şeyin yok olacağım

ve Evrenin Ruhu'nun yok olacağımı biliyorum. Bu neden-

le karşılıklı bakışmakla yetiniyoruz ve birbirimizi seviyo-

ruz: Ben ona hayat ve ısı veriyorum, o da bana yaşama

ne-

deni veriyor.

- Aşk'ın ne olduğunu J>iliyorsun, diye tekrarladı

deli-

kanlı.

- Ve Evrenin Ruhu'nu tanıyorum, çünkü

Evren'deki

sonsuz yolculuğumuzda uzun uzun konuştuk onunla.

En

büyük sorununun, şimdiye kadar yalnızca madenlerin ve

150

bitkilerin, her şeyin bir ve tek şey olduğunu anlamış olma-

ları olduğunu söyledi. Ve bununla birlikte demirin bakıra

benzer olması, bakırın altına benzemesi gerekli değil.

Her

şey bu biricik şeyin içinde kendi gerçek görevini yerine

ge-
tirmektedir ve her şeyi yazan El, beşinci gün durmuş ol-
saydı her şey bir Barış Uyumu olarak kalacaktı.1
- Ama altıncı gün vardı.
- Sen bir bilginsin, çünkü her şeyi belli bir
uzaklık-
tan görüyorsun, dedi delikanlı. Âmâ Aşk*ı tanıımıyorsun.
Altıncı gün olmasaydı insan yaratılmayacaktı; bakır hep
bakır olarak ve kurşun hep kurşun olarak kalacaktı. Her-
kesin kendi Kişisel Menkıbe'si kendine, çok doğru, ama
bu Kişisel Menkıbe bir gün gerçekleşecek. Öyleyse daha
iyi bir şeye dönüşmek ve Evrenin Ruhü gerçekten bir ve
tek şey oluncaya kadar yeni bir Kişisel Menkıbe'ye sahip
olmak gerekmektedir.

Güneş düşünceye daldı ve daha çok parlamaya
başla-
dı. Bu görüşmeyi değerlendiren rüzgâr da güneşin
delikan-
lıyı kör etmemesi için daha güçlü esmeye başladı.
- Bunun için simya var, dedi delikanlı. Her
insanın
kendi hazinesini arayıp bulması ve daha sonra, daha
önce-
ki hayatında olduğundan daha yetkin olmayı istemesi
için.
Kurşun, dünyanın artık kurşuna gereksinimi
kaimayınca-
ya kadar görevini yerine getirecek; o zaman altına dönüş-
mesi gerekecek.

- Simyacılar bu dönüşümü gerçekleştirmeyi
başarı-
yorlar. Olduğumuzdan daha yetkin bir varlık olmaya ça-
lıştığımız zaman, çevremizdeki her şeyin daha İyi
olduğu-
nu gösteriyorlar bize.

- Peki, benim Aşk'ı tanımadığımı niçin
söylüyorsun?
diye sordu güneş.

- Çünkü Aşk, ne çöl gibi devinimsiz
durmaktan, ne
rüzgâr gibi dünyayı dolaşmaktan, ne de senin gibi her
şeyi
1 Tevrat'ın Tekvin bölümüne (Bap I ve Bap 2) gönderme
yapılıyor. Tevrat'a göre Tann
(Allah, Rab) insanı altıncı gün yarattı: "Ve Allah dedi:
Suretimizde, benzeyişimize göre
iman yapalım; ve denizin balıklarına, ve göklerin
kırçlarına, ve "ğ.rlara, ve bütün yer-
yüzüne, ve yerde sürünen her jeye hâkim olun." (Çev,)'

15

1

uzaktan görmekten ibarettir. Aşk, Evrenin Ruhü'nu değiştiren ve geliştiren güçtür, tük kez onun içine girdiğim zaman, onun kusursuz olduğunu sandım. Ama daha sonra onun, yaratılmış olan her şeyin yansıması olduğunu, onun da savaşları ve tutkuları olduğunu gördüm. Evrenin Ruhü'nu bizler besliyoruz ve üzerinde yaşadığımız dünya, bizim daha iyi ya da daha kötü olmamıza göre, daha iyi ya da daha kötü olacaktır. Aşk'ın gücü işte burada işe karışır, çünkü sevdiğimiz zaman, olduğumuzdan daha iyi olmak

isteriz her zaman.

- Peki ne istiyorsun benden? diye sordu güneş.
- Benim rüzgâra dönüşmememe yardım et, diye

yanıtla-

dı delikanlı.

- Evren, benim yaratıkların en bilginini olduğumu

bi-

lir, dedi güneş. Ama seni rüzgâra nasıl dönüştüreceğimi bilmiyorum.

- Öyleyse kime başvurmalıyım?

Güneş bir süre sustu. Rüzgâr dinliyor ve bilgisinin

st-

nırsız olduğunu bütün dünyaya yayıyordu. Bununla birlikte, Evrenin Dili'ni konuşan delikanlının elinden kurtulamıyordu güneş.

- Her şeyi yazan El ile konuş, dedi.

Rüzgâr bir mutluluk çığlığı attı ve her

'zamankinden

daha güçlü esmeye başladı. Kumların üzerine dikilmiş çadırlar az sonra yıkıldılar ve hayvanlar iplerinden, bukağılarından kurtuldular. Kayanın üzerinde insanlar, rüzgârda sürüklenmemek için birbirlerine sarıldılar.

Bunun üzerine delikanlı, her şeyi yazmış olan El'e

doğ-

ru döndü. Ve daha ağzını açıp tek sözcük söylemeden,

Ev-<

renin sessizleştiğini ve hep böyle sessiz kalacağını hissetti.

Bir sevgi coşkusu fıskırdı yüreğinden ve ağlamaya

baş-

ladı. Şimdiye kadar hiç yapmadığı bir duaydı bu, çünkü sözcüksüz bir yakarıydı ve hiçbir şey istemiyordu. Koyunlarına bir otlak bulduğu için şükretmiyordu; daha fazla kristal satmak için yakarmıyordu; rastladığı kadının dönü-

152

Şunu beklemesini dilemiyordu. Oluşan sessizlikte çölün, rüzgârın ve güneşin de El'in yazmış olduğu işaretleri aradıklarım, kendi yollarını izlemek ve zümrüt parçasının üzerine kazanmış olan şeyi anlamak istediklerini anladı. Bu işaretlerin Yeryüzü'nde ve Uzay'da dağılmış olduklarını, görünüşte hiçbir varlık nedenleri ve anlamları bulunmadığını; ne çöllerin, ne rüzgârların, ne güneşlerin ve ne de insanların niçin yaratılmış olduklarını bilmediklerini biliyordu. Ama El'in bütün bunlar için bir nedeni vardı ve yalnızca o bu mucizeleri gerçekleştirebilir, okyanusları çö-

le ve insanları rüzgâra dönüştürebilirdi. Çünkü bir yüce iradenin, Evren'i, dünyanın yaratılışının altıncı gününün Büyük Yapıt'a dönüştüğü noktaya götürmüş olduğunu yalnızca bu El anlıyordu.

Ve delikanlı Evrenin Ruhuna daldı ve Evrenin

Ru-

hu'nun, Tanrı'nın Ruhunun parçası olduğunu gördü ve Tanrı'nın Ruhunun, kendi ruhu olduğunu gördü.

Samyeli o gün daha önce hiç esmemiş olduğu gibi

esti.

Kuşaklar boyu Araplar, rüzgâra dönüşen ve çölün en büyük muharip reislerinin savunduğu bir ordugâhı az kalsın yerle bir eden delikanlının efsanesini anlattılar.

Samyeli esmez olunca, hepsi delikanlının bulunduğu yere gözlerini çevirdiler. Delikanlı bulunduğu yerde değıldi; ordugâhın öteki ucunda nöbet tutan, tepeden tırnağıa kumla kaplı bir nöbetçinin yanında duruyordu.

Adamlar büyücülükten müthiş korkmuşlardı. Bununla birlikte iki kişi gülümsüyordu: Birincisi Simyacı İdi, Çünkü gerçek tilmizini bulmuştu; ikincisi ise yüce reisti, çünkü bu tilmiz, Tanrı'nın Yüceliğini anlamıştı. Ertesi gün reis, Simyacı ve delikanlı ile vedalaştı ve gitmek istedikleri yere kadar kendilerine eşlik edecek bir muhafız takımı verdi yanlarına.

15
3

BÜTÜN BİR GÜN YOL ALDILAR. AKŞAMA doğru bir Kıpti manastırına vardılar. Simyacı, muhafız takımını geri yolladı ve atından indi.

- Bundan sonra sen tek başına gideceksin, dedi. Pira- mitlere üç saatlik yol kaldı. - Şükran, dedi delikanlı. Bana Evrenin Dili'ni öğrettiniz.

- Çoktandır bilmekte olduğun şeyi sana hatırlatmaktan başka bir şey yapmadım.

Simyacı manastırın kapısını çaldı. Siyahlar giyinmiş bir keşiş kapıyı açtı. Simyacı ile keşiş aralarında Kıp tice konuştular bir süre, sonra Simyacı, delikanlıyı İçeri aldı.

- Mutfağı bir süre kullanmama izin vermesini istedim, dedi.

Birlikte manastırın mutfağına gittiler. Simyacı ateş yaktı, keşiş biraz kurşun getirdi; Simyacı kurşunu bir demir kapta eritti. Kurşun iyice sıvılaştınca, şu tuhaf, sarı cam yu- murtasını çantasından çıkardı. Bir saç kalınlığında bir katman kazıdı ve bunu balmumuna sardıktan sonra içinde kurşun eriyiğı bulunan kaba attı. Karışım kan rengini aldı. Simyacı bunun üzerine kabı ateşten alarak soğumaya bıraktı. Bu arada, keşişle kabileler savaşı hakkında konuşmaya başladı.

- Bu savaş devam eder, dedi keşiş. Keşiş kızgındı. Savaşın sona ermesini bekleyen ker- vanlar, uzun zamandır Al-Jizah'a2 çakılı kalmışlardı.

- Ama, Allah'm dediğı olur, dedi keşiş. Kipt ya da Kipti: Eski Mısır halkı; monofizit Kıpti kilisesine bağlı Mıtrlı hristiyan; Mısır'111 Araplar taraf. udatı fethindim (641) sonra birçok Kıpti müslöman olduğü için bu devim yalnızca hmit.yan]ar için kullanılmaya bas.tai.di. (Çev)

2 (Gtzeh, Gmzttt, Gtzsı): Kahır'yr sekiz kilometre uzaklıkta, üç önemli piramitin (Ke-ops, Kefren, Mikennos) ve Sfenks'in bulunduğu yer. GfinOmOzde, Kahire ile birletmiş, milyonluk bir yerlej.in. yen. (Çev.)

154

- Amin, diye yanıtladı Simyacı.

Preparat soğuyunca, keşiş ve delikanlı

hayranlıkla

baktılar: Maden, demir kabın iç çeperlerinde katılaştı, ama artık kurşun değildi. Altın olmuştu.

- Ben de bir gün bunu yapmayı öğrenebilecek miyim

acaba? diye sordu delikanlı.

- Bu benim Kişisel Menkıbe'm, seninki değil,

diye

yanıtladı Simyacı; ama bunun mümkün olduğunu sana

göstermek istiyordum.

Manastırın kapışma geri döndüler. Simyacı orada

kur-

su dört parçaya böldü.

- Bu sizin, dedi parçalardan birini keşişe vererek.

Seyyahlara karşı gösterdiğiniz cömertlik için.

- Benim cömertliğimin çok ötesine giden bir şükran

ifadesi, dedi keşiş.

- Böyle konuşmayınız. Hayat söylediklerinizi duya-

bilir ve gelecek sefere daha azım verebilir.

Sonra delikanlının yanına geldi Simyacı.

- Bu da senin. Muhariplerin reisinin elinde kalan altı-

nının karşılığı olarak.

Delikanlı, Simyacı'nın verdiği çitinin kendi altınından

daha fazla olduğunu söyleyecekti ki onun, biraz önce keşi-

şe söylediklerini anımsadı ve hiçbir şey söylemedi.

- Bu da benim, dedi Simyacı. Çölü geçerek geri dön-

mek zorundayım ve kabileler arasındaki savaş hâlâ devam

ediyor.

Simyacı dördüncü parçayı da keşişe verdi.

- Bu parça da bu çocuk için. İhtiyacı olacak olursa.

- Ama ben hazinemi arayacağım, dedi delikanlı. Şim-

dî çok yaklaştım.

- Eminim ki bulacaksın, dedi Simyacı.

- Peki bu ikinci parçayı neden veriyorsunuz?

- Çünkü, yolculuğun sırasında kazandığım paraları

iki kez yitirdin: Birini hırsız, ötekini muhariplerin reisi aldı. Ben, ülkesinin atasözlerine inwan yaşlı ve boşınaçlı bir Arap'ım: 'Bir kere olan bir daha asla tekrarlamaz. Am-

ma ve lâkin iki kere olan mutlaka üçüncü defa da olacaktır.'

Atlarına bindiler.

- Düşler hakkında sana bir hikâye anlatmak

istiyor-

dum, dedi Simyacı.

Delikanlı atını yaklaştırdı.

- Eski Roma'da, İmparator Tiberius zamanında

çok

iyi yürekli bir adam yaşıyormuş, adamın iki oğlu varmış:

Oğullarından biri askere alınmış ve İmparatorluğun en uzak eyaletlerinden birine gönderilmiş. Öteki oğul bir şairmiş ve yazdığı güzel şiirlerle Roma'yı büyülmüş.

Baba bir gece bir düş görmüş. Bir melek görünüp oğullarından birinin sözlerinin ünleneceğini ve bütün dünyada gelecek kuşaklar tarafından tekrarlanacağını söylemiş. Hayat kendisine karşı cömert davrandığı ve bütün bala-

balarm için gururla dolduracak bazı şeyler kendisine zahir

olduğu için yaşlı adam sevinç g :yaşları içinde uyanmış.

Kısa bir süre sonra bir arabanın tekerleri altında

kalıp

ezilmek üzere olan bir çocuğu kurtarıken ölmüş yaşlı adam. Bir ömür boyu onurlu ve dürüst davranmış olduğu için de doğruca cennete gitmiş ve orada da düşüne giren meleğe rastlamış.

"İyi bir insandım,' demiş ona melek. 'Sevgi içinde

yaşadın ve onurlu bir şekilde öldün. Bugün herhangi bir dileğini yerine getirebilirim.'

"Hayat d >ana karşı iyi davrandı,* diye yanıtlamış

yaşlı adam. "Düşüme girdiğin zaman, bütün çabalarımın aklanmış olduğunu anladım. Çünkü oğlumun şiirleri gele-

cek yüzyıllarda insanların belleğinde kalacaklar. Kendim için herhangi bir dileğim yok; ama çocukken baktığı, delikanlıyken eğittiği evladının ünlenmesinden her baba gurur

duyar. Uzak gelecekte, oğlumun sözlerini duymak istedim.'

Melek, ihtiyarın omzuna dokunmuş ve ikisi

birlikte

bir uzak geleceğe gitmişler. Karşılarına uçsuz bucaksız bir

156

meydan çıkmış ve bu meydanda insanlar garip bir dil konuşuyorlarmış.

Yaşlı adam sevinçten ağhyormuş.

"Oğlumun şiirlerinin güzel ve ölümsüz olduğunu

bili-

yordum/ demiş meleğe. 'Bu insanların oğlumun şiirlerinden hangisini okuduklarını söyler misiniz bana?'

Melek, bunun üzerine adama kibar bir şekilde

yaklaş-

mış ve birlikte, o büyük alandaki sıralardan birine oturmuşlar.

"Şair oğlumun şiirleri, Roma'da halk tarafından çok

se-

viliyordu,' demiş melek. "Herkes bu şiirleri sevip haz alıyordu. Ama Tiberius döneminden sonra unutuldu bu şiirler. Bu insanların tekrarladığı sözler öteki oğlunun, askerin sözleri.*

İhtiyar, Meleğe şaşırarak bakmış.

"Oğlun askerlik hizmeti için uzak bir eyalete gitmiş ve orada yüzbaşı olmuştu. O da iyi ve dürüst bir insandı. Bir akşam hizmetkârlarımdan biri hastalandı ve ölümün eşiğine geldi. Oğlun bu sırada, hastaları iyileştiren bir hahmandan söz edildiğini duymuş ve günlerce onu aramış. Ü-

keyi dolaşırken, aradığı kişinin Tanrı'mn oğlu olduğunu öğrenmiş. Onun tarafından iyileştirilmiş başka insanlara rastlamış ve onun düşüncelerini öğrenmiş ve bir Romalı yüzbaşı olarak onun dinini kabul etmiş. Sonunda bir sabah Haham'm yanma varmış.

"Ona hizmetkârlarımdan birinin hastalandığını anlatmış. Ve Haham onunla birlikte evine gitmeye hazır olduğunu bildirmiş. Ama yüzbaşı bir inanç sahibi olduğu için, çevrede bulunan insanlar ayağa kalkarken, Hahamın gözlerinin içine bakınca, gerçekten de Tanrı'nın Oğlu'nun huzurunda bulunduğunu anlamış.

*Bu sözler senin oğlunun sözleri,' demiş Melek yaşlı adama. O sırada Hahama söylediği ve bir daha unutulma-, yan sözler: Ya Rab, benim değerim yok ki damın altına gire-

sin; fakat ancak bir söz söyle, hizmetçim iyî olur.y

Simyacı atını sürdü.

- Kim ve ne olursa olsun, dedi, yeryüzünde her in-san, her zaman, dünya tarihinde başrolü oynar. Ve doğal olarak o bilmez bunu.

Delikanlı gülümsedi. Hayatın, bir çoban için bu kadar önemli olabileceğini hiç düşünmemişti.

- Elveda, dedi Simyacı.
- Elveda, diye yanıtladı delikanlı.

158

YÜREĞİNİN SÖYLEDİKLERİNİ DİKKATLE dinlemeye çalışarak, iki buçuk saat çölde yol aldı.

Hazine-sinin gizli olduğu yeri ona yüreği söyleyecekti.

"Hazinen neredeyse yüreğin de orada olucuk," demişti Simyacı.

Ama yüreği başka şeyler anlatıp duruyordu. İki kez gördüğü bir düşün izinden gitmek için koyunlarından ayrılan bir çobanın öyküsünü gururla anlatıyordu. Kişisel Menkibe'den, aynı şeyi yapmış, uzak toprakları ya da kadınları aramaya çıkmış, çağının insanlarıyla, onların düşünceleri ve önyargılarıyla çarpışmış insanlardan söz ediyordu. Yol boyunca, bulgulardan, kitaplardan, büyük karışalardan söz etti.

Bir kumula tırmanmaya hazırlanırken işte tam o an-

da, yüreği kulağına fısıldadı: "Ağlayacağın yere iyi dikkat et; çünkü ben oradayım ve hazinen de oradadır."

Kumulu ağır ağır tırmanmaya başladı. Yıldızlarla dolu gökyüzü yeniden dolunayla aydınlanmıştı: Simyacı ile birlikte tam bir ay çölde yolculuk yapmışlardı. Ayışığı, kumulu da aydınlatıyordu, * yarattığı gölge oyunu, çöle dalgalı bir deniz görünümü veriyor ve delikanlıya, atının dizginlerini bırakıp Simyacıya, onun beklediği işareti verdiği günü anımsatıyordu. Ayışığı, çölün sessizliğini sarıyor ve hazinelerini arayan insanların yolunu aydınlatıyordu.

Birkaç dakika sonra kumulun tepesine ulaşınca yüreği hoptu. Dolunay ve çölün beyazlığının aydınlatığı Piramitler bütün görkemiyle karşısında yükseliyorlardı.

Dizüstü düşüp ağladı. Kişisel Menkıbe'sine inanmış olduğu, bir gün bir krala, daha sonra da bir tüccara, bir İngiliz'e, bir Simyacıya rastladığı için Tanrı'ya şükrediyor-

15
9

du. Ve hepsinden önemlisi, Aşk'ın, bir erkeği Kişisel Menkıbe'sinden asla uzaklaştıramadığını kendisine anlatan bir Çöl kadınına rastlamış olduğu için Tanrı'ya şükrediyordu.

Piramitlerin geçmiş yüzyılları, aşağıda, ayakta duran insanı yukarıdan seyrediyorlardı. İsteseydi, şimdi Vaha'ya geri dönüp Fatima ile evlenebilir ve basit bir koyun çobanı olarak yaşardı. Çünkü Evrenin Dili'ni bilmesinene ve kurşunu altına çevirmeyi bilmesine karşın, çölde yaşıyordu Simyacı. Bilim ve sanatını kimseye kanıtlamak zorunda değildi. Kişisel Menkıbe'sine doğru yol alırken, bilmesi gereken her şeyi öğrenmiş ve yaşamayı hayal ettiği her şeyi yaşamıştı.

Ama işte hazinesine ulaşmıştı ve bir girişim, ancak amacına ulaştığında sona erebilirdi. Kumulun tepesinde ağlamıştı. Yere baktı, gözyaşlarının düştüğü yerde bir bokböceği dolaşıyordu. Çölde yaşadığı süre içinde bokböceklerinin, Mısır'da Tanrı'nın simgesi sayıldıklarını öğrenmişti.

Bu da bir işaretti. Bunun üzerine Billûriye Tüccarını anımsayarak kumları kazmaya koyuldu: Bir ömür boyu taşları üst üste yığsa da hiç kimse bahçesine piramit dikmeyi başaramazdı.

Belirtilen yeri bütün gece kazdı, ama hiçbir şey bulamadı. Piramitlerin tepesinden onu seyrediyordu yüzyıllar. Ama o vazgeçmiyordu. Kazıyordu, kazdığı kumları çukuru-

ra geri yollayan rüzgâra karşı savaşı durmadan kazıyor-
du. Kolları yorulmuştu, ellerinde yaralar açılmıştı, ama yüreğine inancı sürüyordu. Ve yüreği ona gözyaşlarının düştüğü yeri kazmasını söylemişti.

Birkaç taşı yerinden sökmeye çalışırken, birden ayak sesleri duydu. Birkaç adam gelmişti. Ayışığı arkadan vurduğu için ne yüzlerini, ne de gözlerini görebiliyordu.

- Ne yapıyorsun orada? diye sordu gelenlerden biri.

Delikanlı yanıtlamadı. Ama korkmuştu. Şimdi top-raktan bir hazine çıkarması gerekiyordu, bu nedenden dolayı, korkmuştu.

160

- Biz savaş mui reci İ eriyiz, dedi bir başkası. Oraya ne

sakladığımı bilmemiz gerekiyor Para gerekli bize.

- Bir şey gizlemiyorum, diye yanıtladı delikanlı.

Ama adamlardan biri kolundan tutup çukurdan çıkar-

dı onu Bir başkası üzerini aramaya koyuldu. Ve sonunda

reb irideki ait!n parçamı buUular.

- Altını var, dedi saldırganlardan biri,

Ayışığı, üzerini arayan adamın yüzünü aydınlattı ve

bu gözlerde ölümü gördü delikanlı.

- Toprağa başka altın saklamış olmalı, dedi bir başka-

si.

Bunun üzerine toprağı kazmaya zorladılar onu.

So-

nuç olarak hiçbir şey bulamadığı için dövmeye başladılar delikanlıyı. Güneşin ilk ışıkları belirinceye kadar uzun uzun dövdüler onu. Giysileri lime lime olmuştu, ölümün yaklaştığını hissediyordu.

"Olecekse, para r"e işe yarar? Paranın insanı

ölüm-

den kurtardığı pek az görülmüştür," Böyle demişti Simyacı,

Ve yediği yumruklarla şişmiş, yaralı ağzıyla, Mısır

Pi-

ramitlerinin yakınlarmı gömülmüş hazineyi iki kez dü-şünde gördüğünü anlattı saldırganlara.

Reisleri olduğu izlenimi uyandıran adam uzun

süre

düjündü. Sonra adamlarından biriyle konuştu.

- Adamı bırakabiliriz. Başka bir şeyi yok. Bu

altını

da çalmış olmalı.

Delikanlı yüzüstü kuma kapaklandı. Haydutların

re-

isi arkadaşlarına bakıyordu. Ama delikanlının gözleri Prami-terin bulunduğu yöne bakıyordu.

- Haydi gidelim, dedi haydutların reisi

arkadaşlarına.

Sonra delikanlıya dönüp:

- Ölmeyeceksin, dedi. Yaşayacaksın ve

inhanın bu

kadar budala olmaya hakkı olmadığını da öğreneceksin.
Şimdi senin bulunduğun yerde, bundan iki yıl kadar önce,
üst üste aynı düşü gördüm. Düşümde İspanya'ya
gitmem"
çobanların koyunlarıyla birlikte içinde uyudukları, ayın

Simyacı

Î6Ü/31

eşyalarının konulduğu, yerde büyümüş bir firavuninciri
bulunan yıkık bir köy kilisesi aramam gerektiğini görü-
yordum; ve bu firavunincirinin dibini kazarsam gizli bir
hazine bulacaktım. Ama sadece aynı düşü iki kez
gör-
düğüm için çözü geçecek kadar budala değilim ben.

Sonra yürüyüp gitti.

Delikanlı güçlkle doğruldu ve bir kez daha

Piramit-

lere baktı. Piramitler ona gülümsediler ve o da yüreği ne-
şeyle dolu gülümsedi onlara.

Hazinesini bulmuştu.

Sondayış

DELİKANLININ ADI SANTIAGO İDİ.

AKŞAM

olmak üzereyken, terk edilmiş küçük kiliseye geldi. Ayın
eşyalarının konulduğu yerde büyümüş bir firavuninciri
vardı hâlâ ve yarı yıkık çatısından hâlâ yıldızlar görülebili-
yordu. Birinde buraya koyunlarıyla birlikte gelmiş ve düş
görmeşüJn dışında sakın bir gece geçirmiş olduğunu
anım-
sadı.

Şimdi yanında sürüsü yoktu. Ama elinde bir kürek
vardı.

Uzun süre gökyüzüne baktı. Sonra heybesinden
bir

şarap şişesi çıkardı ve şarap içti. Çölde yıldızlara bakıp,
Simyacı ile şarap içtiği günü anımsadı. Geçtiği bütün
yolla-

rı ve Tanrı'nın kendisine hazinenin bulunduğu yeri göster-
mek için seçtiği tuhaf yöntemi düşündü. Üst üste gördüğü
düşlere inanmasaydı, Çingeneye, krala, hırsıza rastıama-
saydı... "Doğrusu uzun bir liste; ama yol boyunca işaretler
vardı ve yanılmam olanaksızdı/ diye düşündü.

Farkına varmadan uykuya daldı. Uyandığında
güneş

çoktan yükselmişti. Hemen firavunincirinin dibini kazma-
ya başladı. 'Yaşlı büyücü/ dedi kendi kendine, *her şeyi
bal gibi biliyordun. Bu kiliseye geri dönebilmem için biraz
altın bile bıraktın.' Paçavralar içinde geri döndüğümü gö-
rünce katıla katıla güldü keşiş. 'Sanki bunlardan
esirgeye-
mez miydin beni?'

Rüzgârın kendisini yanıtladığını duydu: "Hayır.
Sana

bunu söyleseydim, Piramitleri görmeyecektin. Piramitler
;ok güzel, öyle değil mi sence?"

Simyacının sesiydi bu. Gülümsedi ve kazmaya
koyul-

lu. Yarım saat sonra sert bir şeye çarptı kürek. Bir saat
onra önünde eski İspanyol altın parasıyla dolu bir
sandık

vardı. Ayrıca değerli taşlar, kırmızı ve beyaz tüylerle süslü altın maskeler, pırlanta işlemeli değerli taşlardan yapılmış putlar vardı. Ülkenin uzun süredir artık anımsamadığı ve fatihin/çocuklarına ve torunlarına anlatmayı unuttuğu bir fethin kalıntıları.

Heybesinden Urim ile Tummin'i çıkardı. Taşları ancak bir kez kullanmıştı, bir sabah, bir çarşıda. Hayatında ve yolu üzerinde bir yığın işaretler vardı.

Urim ile Tummin'i altın sandığına koydu. Bir daha hiç rastlamadığı yaşlı kralı anımsattıkları için bu iki taş da hazinesiz parçasıydılar.

'Gerçekten kendi kişisel Menkıbe'sini yaşayan kimseye karşı hayat cömerttir,' diye düşündü.

Ve bunun üzerine Tarifa'ya gitmesi ve butunun onda birini Çingene kadına vermesi gerektiğini anımsadı. 'Çingeneler nasıl da kurnaz oluyorlar!* dedi kendi kendine. 'Belki de çok yolculuk ettikleri için.'

Derken rüzgâr esmeye başladı. Gündoğusuydu esen, Afrika'dan gelen rüzgâr. Ne çölün kokusunu, ne de Mağripilerin istila tehditini getirmişti.

Bunun yerine çok iyi tanıdığı bir kokuyu ve usulca gelip dudaklarına konan bir öpücüğün mırıltısını getiriyordu.

Gülümsedi. İlk kez böyle bir şey yapıyordu genç kız.

- Geliyorum Fatima, dedi. Geliyorum.